Poštnina plačana pri pošti
Ivančna Gorica

KNJIŽNICA GROSUPLJE
ADAMIČEVA 15
1290 GROSUPLJE

Grosuplje (čitalnica)
sp 908(497.4)
KLASJE
2017
352(497.4 Ivančna Gorica)
120170149,10
COBISS
MESTNA KNJIŽNICA GROSUPLJE

Ivančna Gorica letnik XXII december 2017 št. 10

Klasje

Aktualno dogajanje v občini.
Vabljeni na internetne strani:
www.ivancna-gorica.si

Sobrače · Stična · Šentvid · KRKA · Metnaj · Muljava · Temenica · Višnja Gora · ZAGRADEC

Prijetno domače. Občina Ivančna Gorica

Hvala za zaupanje

Ob koncu leta 2017 uredniški odbor našega časopisa z veseljem in hvaležnostjo ugotavlja, da še vedno uživa vaše zaupanje. Po rezultatih ankete, ki smo jo izvedli letos, še vedno radi prebirate raznovrstne občinske novice in druge prispevke. Tudi sami pogosto prispevate v bogato in raznoliko podobo našega občinskega časopisa. Seveda sprejemamo tudi posamezne kritike in predloge za dodatne izboljšave. Vam pa hvala za razumevanje, da moramo prispelo gradivo kritično presoditi in kdaj žal tudi odkloniti objavo.

Veseli smo tudi odzivov, ki jih prejmemo od naših rojakov, ki že več let ne bivaťe v naši občini, a vam na vašo željo Klasje še vedno pošiljamo. Potrditev za dobro opravljeno delo in ne nazadnje številna praznična voščila, ki te dni prihajajo na naš naslov, nam nalagajo prijetno dolžnost, da se bomo po svojih močeh trudili še naprej.

Seveda pa vam, dragi zvesti bralci, ob bližajočih se praznikih iskreno voščimo zdravja, optimizma, ustvarjalnih navdihov in veselja. V naši prelepi naravi in prijetno domači občini, predvsem pa v vaših domovih, z vašimi najdražjimi. Naj vam prihajajoče dni polepša tudi priloženi stenski koledar. Na njem boste prepoznali znani prizor iz »Reke ljubezni«. Blagoslovljen božič in srečno 2018!

Matej Šteh, urednik

Slovesna otvoritev športnega igrišča v Dobu pri Šentvidu

str. 5

IVANČNA GORICA
ZVEZA ŠPORTNIH ORGANIZACIJ
Občina Ivančna Gorica
Prijetno domačo

Občina Ivančna Gorica in
Zveza športnih organizacij Ivančna Gorica,
v sodelovanju z Zavodom Prijetno domače in ZKD Ivančna Gorica

vabimo na

SVEČANOST OB DNEVU SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI S PODELITVIJO PRIZNANJ ŠPORTNIKOM OBČINE IVANČNA GORICA ZA LETO 2017

Prireditev bo v petek, 22. decembra 2017, ob 18. uri, v športni dvorani OŠ Stična, Ivančna Gorica.

Gost: RADO TRIFUNOVIĆ, selektor slovenske košarkarske reprezentance

V PROGRAMU SODELUJEJO:
- Big Band Stična
- Folklorna skupina OŠ Stična
- Plesni pari Kulturnega društva Krka in Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica

POSEBNA TOČKA: Sankukai Karate klub Ivančna Gorica

Po svečanem delu se bo prireditev ob 20. uri nadaljevala z dobrodelno rokometno tekmo »ROKOMETNO SRCE«, na kateri se bodo revijalno pomerili zdajšnji in nekdanji člani RK SVIŠ Ivančna Gorica.

Prostovoljni prispevki zbrani v celotnem večeru bodo namenjeni poletnemu letovanju otrok iz občine Ivančna Gorica na Debelem Rtiču.

Prijazno vabljeni!

ZŠO IVANČNA GORICA
Mitja Hren, predsednik

OBČINA IVANČNA GORICA
Dušan Strnad, župan

Praznične lučke in Miklavž naznanila veseli december

str. 4

Enostavno na 12 obrokov
SVETOVANJE, PRODAJA IN SERVIS RAČUNALNIŠKE OPREME
LamaS
Since 1989
Sokolska ulica 5
1295 Ivančna Gorica
T: 01/7869-040, 051/612-923
www.lamas.si
računalniški inženiring d.o.o.

RENAULT
Avtoservis Blatnik d.o.o.
Vodotučine 7
1295 Ivančna Gorica
Tel: 031 568 666

Senčila Oven
SENČILA OVEN, Pot v resje 1, Ivančna Gorica
Tel.: +386 1 7878 266 • Mob.: +386 31 679 079
www.senciloven.si

AMC KOCJANČIČ
EUROSERVIS
AVTO MOTO CENTER Kocjančič
★ POPRAVILO VOZIL
★ AVTOVLEKA
★ TRGOVINA Z AVTODELI adel
Tel: 01/78 77 333 GSM: 041 777 333, 041 651 722
www.amc-kocjancic.si
Naj bo vaš avto naša skrb!

Mestna knjižnica Grosuplje

Ob zaključku zelo uspešnega leta

Leto 2017 se počasi zaključuje, veseli december je tu z vsem svojim sijajem pa tudi s skrbmi. Na srečo so nam nedavne vremenske ujme za zdaj prizanesle, saj škoda ni tako velika kot v mnogih drugih slovenskih občinah. Kot že mnogokrat doslej, se tudi tokrat iskreno zahvaljujem gasilcem, ki so hitro in učinkovito poskrbeli, da prizadeti v nesreči niso ostali sami. Hvala Bogu, da vas imamo. Človeški odnos do narave je bil in je v veliki meri slab še zdaj, posledice pa nosi sedanja generacija. Žal nihče ne more zagotoviti, da se naravne nesreče ne bodo nadaljevale tudi v prihodnje. Nasprotno. Mnogi napovedujejo njihovo stopnjevanje.

Kljub temu ne smemo obupati, saj je razlogov za veselje in optimizem veliko. Trudimo se zagotavljati enakomeren razvoj vseh krajevnih skupnosti. Tudi v minulem letu je bilo zaključenih veliko investicij. Ena takšnih pridobitev je novozgrajeno športno igrišče v Dobu. Ne dvomim, da je investiranje v šport, rekreacijo in prostočasne dejavnosti naložba za prihodnost, saj je vsak, ki se ukvarja s športom, dovzeten za sodelovanje, ekipno delo in podrejanje skupnim ciljem, to pa pomeni, da bo lahko tudi dober državljan.

Dogodek v zadnjem mesecu, ki dokazuje uspešnost naše občine pa je tudi prejem naziva »Branju prijazna občina«. S tem nazivom je knjižničarska stroka potrdila, da za promocijo branja knjig storimo več kot nam to nalaga zakonodaja. Nimamo še nove in sodobne knjižnice, a prav ta naziv nam govori, da pri knjigah ni važen denar, temveč ljudje. Tako tisti, ki obiskujemo našo knjižnico, kot tisti, ki v njej delajo. Knjiga namreč oživi šele v rokah bralca, do takrat je le papir in črnilo, zato ste dragi bralci za naziv, ki smo ga prejeli, zaslužni tudi vi. O tem smo se prepričali tudi ob nedavnem odprtju obnovljenih prostorov knjižnice v Ivančni Gorici.

Tudi za prihajajoče leto imamo velike načrte. Med drugim se s Čebelarsko zvezo Slovenije že intenzivno pripravljamo na praznovanje prvega Svetovnega dneva čebel. Eden izmed treh dogodkov osrednjega praznovanja bo 18. maja prihodnje leto v starem mestnem jedru Višnje Gore, ko bo postavljeno obeležje Kranjski čebeli, ki se je »rodila« v bližnji Podsmreki. Prenovljen pa bo tudi del mestnega trga in okolice stare šole. V sodelovanju s Čebelarsko zvezo Slovenije bo v bližini postavljen učni čebelnjak. V naslednjih letih sledi preureditev stare šole v Hišo kranjske čebele, z muzejem in tudi prijetnim lokalom. Vse to bo gotovo prispevalo k oživitvi starega jedra Višnje Gore in dalo priložnost zaslužka domačinom. Podobna priložnost se ponuja tudi s Krko »Reko ljubezni«, od nas pa je odvisno, kako jo bomo izkoristili.

Tudi sicer poteka v naši občini kar nekaj projektov, morda velja posebej omeniti izgradnjo krožišča pri podjetju Akrapovič in nedaleč stran projekt, s katerim bomo zagotovili dodatno elektrifikacijo, kar sta dva ključna infrastrukturna projekta za nadaljnji razvoj.

Ob koncu leta se zahvaljujem vsem, ki se trudite in prispevate svoj delež, da je v naši občini življenje prijetno in domače. Od pridnih in marljivih čebel se lahko tudi ljudje veliko naučimo.

Vsem občankam in občanom želim vesel božič v krogu najbližjih, ponosno praznovanje dneva samostojnosti in enotnosti in da bi bilo leto 2018 prežeto z veliko mero ustvarjalnosti, delavnosti in uspehov.

Vaš župan
Dušan Strnad

Veseli december pričeli z odprtjem prenovljene Knjižnice Ivančna Gorica

Na prvi decembrski dan je vrata odprla prenovljena enota Mestne knjižnice Grosuplje v Ivančni Gorici, ki je poleg obstoječih obnovljenih prostorov dobila dva nova prostora v pritličju. Knjižnica se je vsakodnevno soočala s prostorsko stisko, zato je Občina Ivančna Gorica v oktobru začela z adaptacijo sedanjih prostorov in širitvijo v dodatne prostore, zdaj že nekdanje enote Vrtca Ivančna Gorica.

Z Monteverdijevo Kronanje Popeje sta uvod v otvoritveno slovesnost obogatili solistki Katarina Zorec in Polona Kopač Trontelj. Uradni del programa je potekal s simboličnim prenosom knjige med različnimi generacijami bralcev. Knjigo so si z mislimi in obljubami podali bodoča mamica, predstavnik predšolskih otrok, osnovnošolcev, dijakov, študentov, srednje generacije, seniorjev do župana Dušana Strnada. Župan je še zadnjo knjigo Jurčičevega Desetega brata iz starega dela simbolično položil na polico novega dela. Naj omenimo, da je župan v tem letu postal tudi promotor branja, saj sodeluje pri podelitvi priznanj zlatim bralcem in s tem podpira nove bralce. Tako vsi drugošolci v zahvalo prejmejo majice Zelenega bralca. V nadaljevanju je zbranim na otvoritvi povedal, da je občina Ivančna Gorica vsekakor veliko pridobila z razširjenimi in prenovljenimi knjižničnimi prostori. Obiskovalci imajo sedaj na voljo več prostora za branje, s prenovo pa je na izbiro tudi večje število knjižničnega gradiva. Nagovor je sklenil s spodbudnimi besedami za vse ljubitelje branja, saj bo že v naslednjih letih tudi knjižnica dobila sodobne prostore v novem kulturno upravnem centru Ivančna Gorica.

Zbrane je nagovorila tudi direktorica Mestne knjižnice Grosuplje Roža Kek. Slednja je izrazila navdušenje in zadovoljstvo nad novo prenovljenimi prostori. Kot je dejala, je dislocirana enota mestne knjižnice v Ivančni Gorici prvič zaživela novembra leta 1998, v takrat skromnih 130 kvadratnih metrov površin. V vseh teh letih je zaradi hitrega prirasta prebivalstva potreba po knjižnični dejavnosti z leta v leto naraščala. Danes so pridobili skoraj še 100 kvadratnih metrov dodatnih površin v pritličnih prostorih nekdanjega vrtca. »V to kar delaš, moraš močno verjeti in mi verjamemo v naše poslanstvo. Eden od pogojev za izvajanje poslanstva je knjižnični prostor,« je zaključila Kekova s hvaležnostjo vsem, ki s svojim delom zagotavljajo pogoje za delovanje knjižnice.

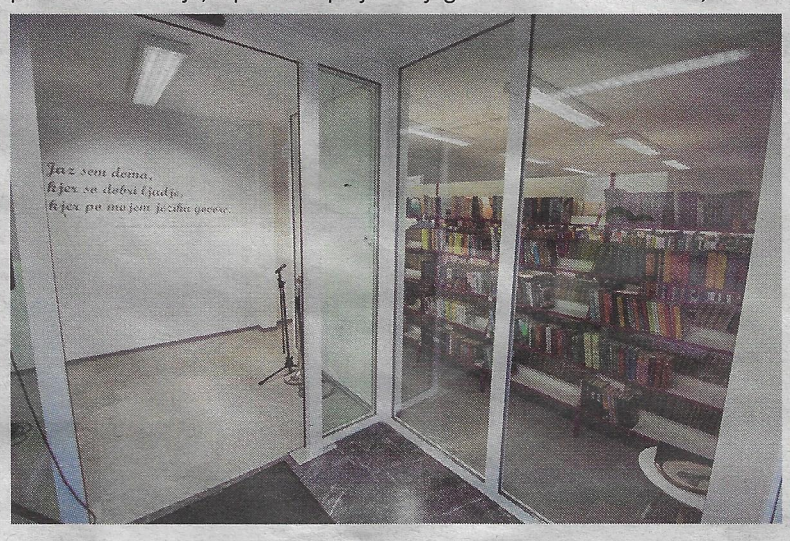

Ivanško enoto knjižnice letno obišče preko 50.000 obiskovalcev, izposodijo si več kot 300.000 enot gradiva, knjižnica pa zabeleži tudi do tisoč obiskov dnevno. Kot je dejala vodja ivanške enote Ksenija Medved, so z dodatnimi prostori izredno zadovoljni, saj sedaj knjižne zbirke res lahko ponujajo na smiseln način. V spodnjih prostorih se nahaja oddelek za odrasle, med tem ko so zgornji prostori namenjeni mladinski in študijski populaciji bralcev. Pozitivne odzive prejemajo tudi od obiskovalcev, ki imajo sedaj na voljo kar šest kotičkov za branje.

Ob otvoritvi knjižnice se je odprla tudi likovna razstava, ki je nastala prav v ta namen. Gre za praznično razstavo slik olj na platnu naše občanke umetnice Damijane Bijek. Naslovljena je z »Odsevi v novoletnih bunkicah«. Gre za nežne, nostalgične zimske motive. V pravljični sobici na isto tematiko pa razstavljajo učenci Osnovne šole Stična. Na ogled so v decembru in januarju v času, ko je knjižnica odprta.

Sledil je simbolični prerez traku in prenos še zadnje knjige iz starega v dodatne prostore.

Gašper Stopar

Kolofon

Prispevke za naslednjo številko sprejemamo do 22. januarja.

Klasje - Glasilo prebivalcev občine Ivančna Gorica; **Ustanovitelj časopisa:** Občinski svet Občine Ivančna Gorica; **Sedež uredništva:** Cesta II. grupe odredov 17, 1295 Ivančna Gorica, telefon: 781 21 30, faks: 781 21 31, e-pošta: klasje.casopis@siol.net, spletna stran: www.klasje.net; **Uredniški odbor:** Matej Šteh - *glavni in odgovorni urednik,* Leopold Sever - *Kratkočasnik, Siva in Severna stran,* Simon Bregar, Jože Glavič, Franc Fritz Murgelj, Janko Zadel, Jožefa Železnikar; **Lektoriranje:** Mateja D. Murgelj; **Oblikovna zasnova:** Robert Kuhar; **Priprava za tisk:** AMSET, d. o. o.; **Tisk:** Delo Časopisno založniško podjetje d.o.o., Časopis KLASJE izhaja v 6.150 izvodih mesečno in ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno.

Slovesna otvoritev športnega igrišča v Dobu pri Šentvidu

V soboto, 9. 12. 2017, je v popoldanskih urah potekala svečana otvoritev težko pričakovanega športnega igrišča v Dobu pri Šentvidu. Slovesnosti sta poseben pridih čarobnosti dodala novo zapadli sneg in obisk Miklavža, ki so se ga še posebej razveselili najmlajši krajani Krajevne skupnosti Dob.

»Sobotni dogodek je dokaz sanj več generacij, ki so postale resničnost.« To in še več je bilo moč slišati od navdušenih krajanov, predsednika KS Dob Jožeta Polončiča, predsednika PGD Dob pri Šentvidu Marka Antončiča ter krajana in predstavnika občinskega sveta Janeza Mežana. Slednji so še posebej izrekli besedo zahvale županu Dušanu Strnadu, ki je prisluhnil pobudam. »Gospod župan, vi ste naš največji Miklavž do sedaj.« je hudomušno zaključil svoj nagovor predsednik krajevne skupnosti KS Dob.

Nova in še kako potrebna pridobitev bo krajanom vseh generacij prinesla veliko športnih užitkov za rekreacijo. Dragocena pa je tudi za gasilce, saj je igrišče locirano tik za tamkajšnjim gasilskim domom. Pred izgradnjo tega igrišča so zadnja leta na predhodni travnati površini potekale številne prireditve v kraju, in sicer od gasilskih veselic in tekmovanj, kmečkih iger, do koncerta Moškega pevskega zbora Dob. Danes pa je tu zraslo moderno igrišče za igranje malega nogometa in košarke. Poleg vsega je igrišče ustrezno ograjeno in razsvetljeno, ob robu pa je postavljen še sanitarni kontejner za spravilo opreme in sanitarije. Investicijo, v vrednosti cca 120.000 evrov, je občina v celoti financirala sama iz proračunskih sredstev.

»Povsod tam, kjer ljudje živijo za kraj, kjer ljudje stopijo skupaj so rezultati vidni na vsakemu koraku. Tako je tudi v Dobu.« je povedal župan. Zahvalil se je izvajalskemu podjetju Rekon iz Ivančne Gorice, ki je spet opravilo korektno delo. Zaključil pa z mislijo, da bi novi večnamenski prostor služil medgeneracijskemu povezovanju in preživljanju kakovostnega prostega časa krajanov.

Po nagovorih je sledil slavnostni prerez traku in otvoritveni met župana na košarkarski koš. Za kulturni vložek na slovesnosti so poskrbeli člani Moškega pevskega zbora Dob, za pogostitev pa gasilci in člani domačega kulturno športnega društva.

Gašper Stopar

Občina Ivančna Gorica postala »Branju prijazna občina«

V ponedeljek, 4. 12. 2017, je v avli Mestne občine Kranj potekala slavnostna podelitev nazivov »Branju prijazna občina«, ki jih je Združenje splošnih knjižnic v sodelovanju s Skupnostjo občin Slovenije in Ministrstvom za kulturo, letos podeljevalo prvič.

Na razpis se je z obsežno dokumentacijo oziroma popisom dejavnosti, ki potekajo v namen spodbujanja branja, uspešno prijavila tudi Občina Ivančna Gorica in prejela naziv »Branju prijazna občina«. Tako je naša občina postala ena izmed 18 slovenskih občin, ki se lahko pohvalijo s tem nazivom in lahko na podlagi tega naziva snuje nove bralne zgodbe.

Izvajalci bralnih dejavnosti so v naši občini številni. To so knjižnice, vrtci, šole, JSKD, ZKD, samostan, muzej, društva, posamezniki, Občina pa je tista, ki dejavnosti finančno in moralno podpira. Župan Dušan Strnad je tudi promotor branja. Občina Ivančna Gorica kot predlagatelj na podelitev nikakor ni mogla popeljati vseh mentorjev, ki se ukvarjajo z branjem, ne vseh ravnateljev ali posameznikov, še manj vseh bralcev, zato so se podelitve udeležili predstavniki posameznih skupin: Kristijan Rešetič, predstavnik bralnih mentorjev, Jožefa Železnikar, predstavnica bralcev vseh generacij, Rebeka Petrič, predstavnica ljubiteljske literarne dejavnosti, Tadej Trnovšek, predstavnik varuhov in promotorjev literarne dediščine ter Ksenija Medved, predstavnica knjižničarjev in knjižničnih dejavnosti. S strani občine pa so se podelitve udeležili župan Dušan Strnad, podžupan Tomaž Smole in strokovna sodelavka občinske uprave Maja Lampret.

Živimo v občini z bogato literarno in duhovno dediščino, od Stiških rokopisov, to je dom prvega slovenskega romana, prve povesti, prvega pesniškega almanaha itd. Skoraj vsak drugi občan je že prestopil prag knjižnice, bralne dejavnosti so del našega vsakdana. Certifikat je samo začetek še večjega zavedanja in nadaljnjih akcij v to smer, predvsem pa spodbuda za slehernega posameznika.

Od 212 slovenskih občin so nazive prejeli dve mestni občini, in sicer Mestna občina Ljubljana in Mestna občina Kranj ter šestnajst občin: Črna na Koroškem, Hrastnik, Hrpelje-Kozina, Ivančna Gorica, Kamnik, Krško, Prevalje, Radovljica, Slovenske Konjice, Sveti Andraž v Slovenskih Goricah, Škofja Loka, Šmartno pri Litiji, Velike Lašče, Trzin, Tržič in Žalec.

Gašper Stopar

Na dobrodelnem koncertu ZA LEPŠI SVET zbrali 6800 evrov

Občina Ivančna Gorica je spet stopila skupaj in na dobrodelnem koncertu Za lepši svet napolnila športno dvorano Osnovne šole Stična. Na koncertu, ki ga je 14. decembra priredila ekipa učiteljev OŠ Stična, so sredstva od 1055 prodanih vstopnic namenili šolskemu skladu za socialno ogrožene učence.

Ravnatelja šole Marjana Potokarja še posebej veseli, kadar lahko pomagajo in če je to združeno s prijetno prireditvijo, kjer so uživali mlajši in starejši, je uspeh še toliko večji. »Ne smem pozabiti omeniti velike predanosti skupine učiteljic in učiteljev, brez katere tega koncerta ne bi bilo. Upoštevajoč, da smo za Šolski sklad OŠ Stična zbrali 6800 evrov, je zadovoljstvo še toliko večje.« je povedal Potokar.

Na odru športne dvorane, ki je tudi letos pokala po šivih, so svet pomagali lepšati znani slovenski in tuji glasbeni ustvarjalci ter učenci domače osnovne šole. Kot prvi je nastopil domačin Marko Vozelj, ki je začel z rdečo nitjo koncerta - Dom in ljubezen, brez katerega se danes ne da živeti. Za njim so se občinstvu predstavili družina The Plut Family in Jana Šušteršič, ki so pred leti občinstvo navdušili v TV oddaji Slovenija ima talent. Nastopili so še mednarodna skupina Tarapana Band, Rok Ferengja, Regina, Vili Resnik, Plesna šola Guapa, Art Music Orchestra, otroški in mladinski pevski zbor OŠ Stična ter popularna pevka Nina Donelli. Za največji »boom« med mladimi pa sta poskrbela slovenska raperja hip hop glasbe Challe Salle in Nipke. Med koncertom se je predvajala tudi video pripoved zgodbe o dečku Simonu, v kateri so igrali učenci šole.

Koncerta se je udeležil tudi podžupan občine Ivančna Gorica Tomaž Smole, ki je med drugimi dejal, da so decembrski dnevi namenjen družini, bližnjim in obdarovanju. »Lepo je, če se spomnimo tudi tistih, ki so v stiski in jim skušamo pomagati. Ne samo z materialnimi sredstvi, ampak tudi s pozornostjo in možnostjo, da doživijo lepe trenutke, ki jih sicer ne bi. Najlepše darilo sočloveku je občutek, da je sprejet, da je del nečesa večjega in da ga imamo radi. To je bilo tudi sporočilo zgodbe, ki se je odvijala na velikem ekranu v ozadju. Neprecenljiv pa je za odraščajoče otroke zgled, da skrbimo za druge, še posebej tiste bolj ranljive. Hvala vodstvu, učiteljem, donatorjem in seveda glasbenikom za ta lep večer in sporočilo.« še dodaja Smole.

Prireditev sta otroško razigrano povezovali učenki Neža Jerič in Vida Kovačič.

Gašper Stopar

Praznične lučke in Miklavž naznanila veseli december

Tudi letos se je praznovanje veselega decembra v naši občini začelo s slavnostnim prižigom prazničnih lučk in prihodom Miklavža. Na prireditvi pred občinsko stavbo, ki sta jo 4. decembra pripravila Občina Ivančna Gorica in Zavod Prijetno domače, se je zbralo več kot tisoč občank in občanov, zlasti najmlajši pa so z nestrpnostjo pričakovali obisk Miklavža.

Otroci so Miklavža priklicali s pomočjo Pike Nogavičke, ki je s predstavo Pika piše Miklavžu otrokom pričarala veselo razpoloženje, pri tem pa je sodeloval tudi Otroški pevski zbor župnije Stična pod vodstvom mentoric Maje Lampret in Barbare Mestnik. Pred prihodom Miklavža je zbrane nagovoril župan Dušan Strnad, saj je Občina s tem dogodkom začela praznovanje veselega decembra, v katerem se bo po občini zvrstilo vrsta prireditev. Z odštevanjem je nato župan skupaj z občinstvom prižgal letošnjo praznično okrasitev v Ivančni Gorici. Zatem se je na prizorišče s konjsko vprego in kočijažem Rajkom Sinjurjem pripeljal Miklavž. Vse otroke je obdaril, obiskovalci pa so lahko obiskali tudi stojnico učencev OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični s prazničnimi izdelki in stojnico dijakov Srednje šole Josipa Jurčiča Ivančna Gorica, na kateri so otroke obdarili z igračami, ki so jih zbirali v akciji »Ne igram se več, podarim ti svojo igračo«.

Za veselo razpoloženje v nadaljevanju je poskrbel ansambel Hec, na stojnici TD Krka pa so bili na voljo topli napitki.

Matej Šteh

Kratke občinske

Občini Ivančna Gorica in Žirovnica o prihajajočem svetovnem dnevu čebel

V ponedeljek, 20. 11. 2017, se je župan Dušan Strnad skupaj s sodelavci, na pobudo predsednika Čebelarske zveze Slovenije Boštjana Noča, udeležil delovnega sestanka z vodstvom Občine Žirovnica. Pogovor je tekel na temo čebelarskega turizma, svetovnega dneva čebel in sodelovanju med občinama. Župan Žirovnice Leopold Pogačar je v uvodu predstavil občino in njihove aktivnosti v zvezi z gradnjo čebelarskega parka na Breznici, razvoju produktov čebelarskega turizma in prve obeležitve svetovnega dneva čebel na Breznici. V nadaljevanju je župan Strnad predstavil aktivnosti in priprave v zvezi s projektom postavitve spominskega obeležja kranjski čebeli, ki bo potekala 18. maja naslednje leto, v starem mestnem jedru Višnje Gore.

Vodstvi obeh občin sta si na delovnem sestanku izmenjali tudi različne ideje, izkušnje in predloge. Konkretno sodelovanje bosta vzpostavila tudi zavoda za turizem, ki delujeta v obeh občinah.

Začela se je gradnja krožišča na zahodni obvoznici v Ivančni Gorici

Občina Ivančna Gorica je pred kratkim z Direkcijo Republike Slovenije za infrastrukturo podpisala pogodbo za sofinanciranje izgradnje krožnega križišča na zahodni obvoznici v Ivančni Gorici, natančneje na cestnem odseku Malo Hudo – Ivančna Gorica.

Pogodbena vrednost izgradnje krožišča, ki bo v neposredni bližini podjetja Akrapovič, znaša 1.077.299,68 evrov, od tega bo Občina Ivančna Gorica izgradnjo sofinancirala v vrednosti 433.374,40 evra. Pričakuje se, da bo gradnja zaključena prihodnje leto junija.

V sklopu gradnje krožišča bo izvedena tudi dostopna cesta do bližnjih podjetij Akrapovič in Cementni izdelki Anton Rojec s. p. V naslednjih letih bo cesta podaljšana do posestva Marof oz. do zdajšnjega križišča pri vhodu v Vzgojno-izobraževalni center Ivančna Gorica, kjer bo zgrajeno še eno krožno križišče. Z navezavo nanj se bodo udeleženci v prometu izognili jutranji prometni gneči v centru Ivančne Gorice ter se preko zahodne obvoznice bistveno hitreje vključili na avtocestni priključek Ivančna Gorica. Prav zaradi tega se že intenzivno pripravlja tudi dokumentacija za izgradnjo nadvoza čez železniško progo. Po njegovi izgradnji bo lahko zahodna obvoznica začela služiti svojemu namenu.

Cesta Krka – Gradiček v fazi asfaltiranja

Jeseni se je začela popolna rekonstrukcija in razširitev ceste na odseku Krka – Gradiček. Skoraj kilometer dolg cestni odsek, od cerkve sv. Kozma in Damijana do mostička pri izviru potoka Poltarice bo izvajalec del celovito obnovil do konca leta. V decembru so cestni odsek že začeli asfaltirati. Vrednost investicije znaša nekaj manj kot 350.000 evrov in bo v celoti financirana s strani Občine Ivančna Gorica.

V Stični je potekala konferenca vodstvenega kadra Logistične brigade

V prostorih gasilskega centra Stična je nedavno potekala konferenca vodstvenega kadra Logistične brigade. Logistična brigada je ena izmed treh brigad Slovenske vojske (poleg 1. in 72. brigade). Vse tri brigade so podrejene Poveljstvu sil Slovenske vojske. Namen tokratne konference je bila seznanitev poveljujočih o nalogah, ki pripadnike brigade čakajo v letu 2018 ter pregled nalog, ki so bili realizirane v letu, ki se izteka. Na konferenco je brigadir Milan Žurman povabil tudi vodstvo Občine Ivančna Gorica in Gasilske zveze Ivančna Gorica. Poleg župana Dušana Strnada sta konferenci prisostvovala še upokojeni brigadir Slovenske vojske in naš občan Marjan Balant ter predsednik gasilske zveze Jure Strmole.

Gašper Stopar

Razglasili najizvirnejše božično-novoletne voščilnice, razprava tudi o Livarju

24. redna seja Občinskega sveta Občine Ivančna Gorica, ki je potekala 13. decembra, se je začela s slovesno razglasitvijo najizvirnejših božično – novoletnih voščilnic letošnjega natečaja, ki ga je pripravil Svet za starosti prijazno občino. Med aktualnimi temami tokratnega dnevnega reda seja je bila tudi razprava o delovanju podjetja Livar v Ivančni Gorici.

Na letošnji natečaj Sveta za starosti prijazno občino je prispelo 264 voščilnic. Po besedah ocenjevalne komisije, ki jo sestavljajo člani Sveta za starosti prijazno občino, so motivi letošnjih voščilnic izdelani izvirno, domiselno, estetsko, inovativno in še bi lahko naštevali. Tako je bila izbira, katere še posebej izstopajo, zelo težka. Avtorji nagrajenih voščilnic so prejeli simbolično nagrado iz rok podžupana Tomaža Smoleta in predsednice Sveta za starosti prijazno občino Milene Vrenčur.

Najlepše voščilnice so izdelali:

- **Nina Kastelic**, Vrtec Sonček, Zagradec;
- **Taja Petek**, Podružnična šola Zagradec, 1. triada;
- **Žiga Zajc**, Podružnična šola Muljava, 2. triada;
- **Učenci 7. razreda Osnovne šole Ferda Vesela Šentvid pri Stični, 3. triada;**
- **Hana Omahen in Nina Lawrisch**, Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica;
- **Tina Zupančič s Kitnega Vrha**, dijakinja Gimnazije Bežigrad;
- **Dnevni center za varstvo starejših Šentvid pri Stični;**
- **Anica Nose**, Turistično društvo Ivančna Gorica.

Vse izdelane voščilnice bodo poslane s prazničnim voščilom najstarejšim občanom občine Ivančna Gorica.

Kot že rečeno, je bila na dnevnem redu tudi obravnava poslovanja podjetja Livarja, zlasti na temo vplivov na okolje. S tem namenom sta se seje udeležila predstavnika podjetja Livar, Jože Strmole in Andrej Selan. Občinski svetniki so se seznanili tudi s poročilom o delu Mestne knjižnice Grosuplje, poročilom o realizaciji Akcijskega programa za starosti prijazno občino Ivančna Gorica za obdobje 2014–2020, poročilom Zveze kulturnih društev občine Ivančna Gorica, sprejeli so sklep o številu in višini štipendij in nov odlok o denarnih socialnih pomočeh.

Ker se urednik seje zaradi nepredvidene zadržanosti ni mogel udeležiti, sledi podrobnejše poročilo o seji v januarski številki Klasja.

Matej Šteh

Na podlagi Odloka o proračunu Občine Ivančna Gorica za leto 2018 (Uradni list RS, št. 1/2017) in na podlagi Pravilnika o subvencioniranju izgradnje malih čistilnih naprav na območju občine Ivančna Gorica (uradno prečiščeno besedilo – UPB1) (Uradni list RS št. 13/2017) objavlja Občina Ivančna Gorica

JAVNI RAZPIS

za subvencioniranje dela stroškov izgradnje male komunalne čistilne naprave v občini Ivančna Gorica za leto 2018

VSEBINA RAZPISNE DOKUMENTACIJE

I. Razpisni pogoji za dodelitev finančnih sredstev
II. Vloga – prijavni obrazec

I. RAZPISNI POGOJI ZA DODELITEV FINANČNIH SREDSTEV

Občina Ivančna Gorica objavlja Javni razpis za subvencioniranje dela stroškov izgradnje male komunalne čistilne naprave za čiščenje komunalne odpadne vode iz enostanovanjskih ali večstanovanjskih stavb na območju občine Ivančna Gorica za leto 2018.

1. PREDMET JAVNEGA RAZPISA

Predmet javnega razpisa je subvencioniranje dela stroškov izgradnje male komunalne čistilne naprave na poselitvenih območjih izven območij aglomeracij ter male komunalne čistilne naprave, ki ustrezajo pogoju iz 4. odstavka 3. člena Pravilnika o subvencioniranju izgradnje malih čistilnih naprav na območju občine Ivančna Gorica (uradno prečiščeno besedilo – UPB1) (Uradni list RS št. 13/2017), zmogljivosti čiščenja do 50 populacijskih ekvivalentov (PE) na območju občine Ivančna Gorica. Občina Ivančna Gorica, kot lokalna skupnost, za namen subvencioniranja dela stroškov izgradnje male komunalne čistilne naprave (v nadaljevanju: MKČN) zagotavlja proračunska sredstva v letu 2018 v višini 30.000,00 EUR. Višina subvencije za vsako MKČN je 800,00 EUR za posamezno stanovanjsko oziroma večstanovanjsko stavbo. V primeru čiščenja odpadnih voda iz več stanovanjskih stavb z eno MKČN je do sredstev upravičena vsaka posamezna stavba, vendar ne več kot do nabavne vrednosti MKČN brez DDV.

2. SPLOŠNI POGOJI ZA PRIDOBITEV SREDSTEV

1. Na javni razpis se lahko prijavijo fizične osebe, ki imajo prijavljeno stalno prebivališče v občini Ivančna Gorica in so lastnice stanovanjske ali večstanovanjske stavbe na območju občine Ivančna Gorica, ki se nahaja:
- izven območja aglomeracij,
  ali
- znotraj območja aglomeracij in ustreza pogoju iz 4. odstavka 3. člena Pravilnika o subvencioniranju izgradnje malih čistilnih naprav na območju občine Ivančna Gorica (uradno prečiščeno besedilo – UPB1) (Uradni list RS št. 13/2017);

2. Občina Ivančna Gorica bo sofinancirala vloge skladno s Pravilnika o subvencioniranju izgradnje malih čistilnih naprav na območju občine Ivančna Gorica (uradno prečiščeno besedilo – UPB1) (Uradni list RS št. 13/2017).

3. Do subvencije iz tega javnega razpisa so upravičeni prosilci, ki so zgradili MKČN v letu 2017 in 2018, kar je razvidno iz dokazil o vpisu v evidenco MKČN. Upravičenec je upravičen do subvencije samo enkrat.

3. POSEBNI POGOJI ZA PRIDOBITEV SREDSTEV

I. Objekt enostanovanjske ali večstanovanjske stavbe leži izven območja aglomeracij in je v njem prijavljeno stalno prebivališče.
II. Objekt enostanovanjske ali večstanovanjske stavbe leži znotraj območja aglomeracij, v njem je prijavljeno stalno prebivališče, ter ustreza pogoju iz 4. odstavka 3. člena Pravilnika o subvencioniranju izgradnje malih čistilnih naprav na območju občine Ivančna Gorica (uradno prečiščeno besedilo – UPB1) (Uradni list RS št. 13/2017).
III. Enostanovanjske ali večstanovanjske stavbe morajo imeti:
a) veljavno gradbeno dovoljenje po Zakonu o graditvi objektov,
b) MKČN mora imeti izdano potrdilo o ustreznih prvih meritvah in vpisu v bazo malih komunalnih čistilnih naprav z zmogljivostjo do 50PE, ki ga izda izvajalec javne službe (Javno komunalno podjetje Grosuplje d. o. o.),
c) MKČN mora ustrezati predpisom s področja odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode v RS.

4. VLOGA - PRIJAVNI OBRAZEC

Vsebina vloge zajema izpolnjen obrazec z osnovnimi podatki prosilca in objekta.
Obvezne priloge so:
a) dokazilo o nakupu ali izgradnji MKČN, iz katerega mora biti razvidna cena, da je bil nakup ali izgradnja že opravljena, proizvajalec in tip ter, da je nakup opravil lastnik,
b) potrdilo o ustreznih prvih meritvah in vpisu v bazo malih komunalnih čistilnih naprav z zmogljivostjo do 50 PE, ki ga izda izvajalec javne službe (Javno komunalno podjetje Grosuplje d. o. o.)
c) dokazilo, da je objekt, za katerega se uveljavlja subvencioniranje MKČN, legalno zgrajen.
d) V primeru iz 4. odstavka 3. člena Pravilnika o subvencioniranju izgradnje malih čistilnih naprav na območju občine Ivančna Gorica (uradno prečiščeno besedilo – UPB1) (Uradni list RS št. 13/2017), mora prosilec priložiti še ustrezno dokazilo.

5. ROK IN NAČIN PRIJAVE

Zainteresirani prosilci morajo oddati vlogo na prijavnem obrazcu. Prijave oz. vloge je treba oddati ali poslati po pošti na naslov: Občina Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica. Vlogo je treba poslati v zaprti kuverti, ki mora biti na sprednji strani označena z napisom »subvencije za čiščenje odpadne vode«. Na hrbtni strani kuverte mora biti označen polni naslov vlagatelja.

Oddaja vloge pomeni, da se predlagatelj strinja z vsemi pogoji javnega razpisa. Rok za oddajo vloge je odprt do porabe sredstev, ki so zagotovljena za izvedbo tega razpisa, oziroma najdlje do 7. 12. 2018.

6. POSTOPEK OBRAVNAVE VLOG IN OBVEŠČANJE

Vse prejete vloge bodo obravnavne po vrstnem redu prispetja. Upoštevale se bodo izključno popolne ter pravočasno oddane vloge. V primeru, da vloga ni popolna skladno s pogoji in merili razpisa za sofinanciranje, bodo prosilci pozvani, da v roku 8 dni vlogo dopolnijo. Če tega ne bodo storili, oziroma bo vloga kljub dopolnitvi še vedno nepopolna, bo vloga s sklepom zavržena.

7. DELITEV SREDSTEV

Sredstva se bodo odobrila po načelu prispelosti popolne vloge, vendar najdlje do porabe v ta namen zagotovljenih proračunskih sredstev. Upravičenci, ki so podali popolno vlogo v tekočem letu in zaradi porabe sredstev niso prejeli subvencije, imajo ob ponovni prijavi na naslednji razpis prednost v vrstnem redu.

8. NADZOR IN SANKCIJE

V primeru, da se ugotovi, da sredstva niso bila porabljena za namen, za katerega so bila dodeljena ali da so bila dodeljena na podlagi neresničnih podatkov oziroma je prejemnik prekršil druga določila razpisa, je Občina Ivančna Gorica upravičena zahtevati vračilo dodeljenih sredstev v enkratnem znesku. Prejemnik bo moral vrniti sredstva s pripadajočimi zamudnimi obrestmi za obdobje od dneva nakazila dalje.

9. DVIG RAZPISNE DOKUMENTACIJE

Razpisna dokumentacija je, od dneva objave javnega razpisa do izteka prijavnih rokov, dosegljiva na spletni strani Občine Ivančna Gorica www.ivancna-gorica.si. Zainteresirani prosilci lahko dvignejo razpisno dokumentacijo vsak delovni dan v času uradnih ur tudi v vložišču Občine Ivančna Gorica, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica.
Dodatne informacije v zvezi s tem javnim razpisom lahko zainteresirani prosilci pridobijo na Občini Ivančna Gorica, na telefonski številki 01 781 21 00 ali pa posredujejo vprašanje na elektronski naslov: obc.ivancna.gorica@siol.net.

10. INFORMACIJE

Informacije o upravičenosti ali neupravičenosti do subvencij lahko dobite na Občini Ivančna Gorica, na spletnem naslovu: www.ivancna-gorica.si in na Javnem komunalnem podjetju Grosuplje d. o. o.

Občina Ivančna Gorica
župan
Dušan Strnad l. r.

Številka: 430-0042/2017-1
Datum: 14. 12. 2017

13. decembra je 90. rojstni dan praznovala Alojzija Miklič iz Ulice Antona Tomšiča v Višnji Gori. Ob okroglem jubileju ji je čestitke izrekel tudi župan Dušan Strnad.

Namig za premik

22. 12., športna dvorana OŠ Stična: Svečanost ob Dnevu samostojnosti in enotnosti z razglasitvijo športnikov občine

23. 12., Tržnica Ivančna Gorica: Božično-novoletni živ žav na tržnici

25. 12. 2017, cerkev sv. Jožefa v Ivančni Gorici: Glasbeno-gledališka božična zgodba Na razpotju

25. 12., ob 18. uri, župnijska cerkev sv. Vida Šentvid pri Stični: Božični koncert Šentviških slavčkov

25. 12., ob 18. uri, cerkev Marije brezmadežne: 14. Božični koncert v Zagradcu

26. 12., ob 11. uri, Šentvid pri Stični: Blagoslov konj

26. 12., Gabrovka: Blagoslov konj

26. 12., Velika Dobrava: Blagoslov konj

26. 12., ob 16. uri, pred Krško jamo: Božični odmev na Krki

26. 12., ob 18. uri, cerkev sv. Pavla v Šentpavlu: Božično-novoletni koncert

26. 12., Zagradec: Božično-novoletni pohod z baklami

26. 12., ob 19. uri, stiška bazilika: Božična simfonija – večer božične glasbe

29. 12., ob 18. uri, cerkev sv. Petra v Dobu pri Šentvidu: Božični koncert Moškega pevskega zbora Dob

29. 12., ob 18.30 uri, Gradišče nad Stično: Božično-novoletni koncert Stiškega kvarteta

30. 12. 2017, Velike Češnjice: Uprizoritev živih jaslic v Velikih Češnjicah

7. 1. 2018, Stična: Uprizoritev živih jaslic pred stiško baziliko

13. 1. 2018, Kulturni dom Zagradec: Premiera komedije Zagraška mama

Organizatorje prireditve vabimo, da sporočite prireditve, ki jih organizirate in objavljene bodo v spletnem napovedniku prireditev na občinski spletni strani www.ivancna-gorica.si in v Klasju. Podatke o prireditvah lahko oddate preko spletnega obrazca »Namig za premik« ali preko elektronske pošte na naslov urednik@ivancna-gorica.si.

Božično-novoletni živ žav

na tržnici v Ivančni Gorici

sobota, 23. december 2017, od 8. do 12. ure

- bogata praznična ponudba
- ob 9.30 glasbeno-gledališka predstava za otroke z naslovom **"TA ŽOGA JE MOJA"** (strokovne delavke Vrtca Ivančna Gorica, enota Polžek Višnja Gora)
- na ogled vozila in oprema **GASILCEV, SLOVENSKE VOJSKE, POLICIJE IN AMZS**
- animatorji za najmlajše

V prazničnem vzdušju

SDS

Zadnjo sejo letos, ki se je je svetniška skupina SDS udeležila v sestavi Janez Mežan, Ignac Kastelic, Janko Zadel, Irma Lekan, Brigita Primc, Anja Lekan, Franc Koželj, Silvo praznik, Jože Kastelic in Tomaž Smole smo začeli praznično in prav je tako.

December je adventni čas, namenjen bližnjim in družini. Prav je, da se takrat spomnimo tudi tistih, ki tako ali drugače preživljajo težke trenutke. Že tradicionalno je na začetku seje potekal izbor voščilnic, ki so jih izdelovale vse generacije in jih kasneje pošljemo starejšim občanom. Hvala Svetu župana za starosti prijazno občino in vsem izdelovalcem ter mentorjem za to prijazno gesto.

Tudi letos je bil prižig lučk v Ivančni Gorici ob prihodu Miklavža in kljub nizkim temperaturam je bilo znova veliko otrok, ki so jim žarele očke kot majhne lučke. Tokratna okrasitev je še lepša kot prejšnje in lepo okrasi center in okolico. Hvala župan Dušan Strnad in ob tej priložnosti še iskrene čestitke za ponovno izvolitev v Državni svet.

Prijetno nas je presenetila tudi praznična smrekica v prostorih občinske uprave, ki so jo okrasili naši čebelarji. Z medenimi okraski, lončki medu in panjsko končnico je prav imenitna. 2018 bo v znamenju čebel, česar se vsi zelo veselimo. Hvala čebelarjem – naj medi v 2018!

Posebno ZAHVALO si zasluži Miklavžev koncert Krajevne organizacije Rdečega križa Ivančna Gorica. Koncert je že tradicionalno namenjen varovancem Varstveno delovnega centra Želva in otrokom socialno ogroženih družin iz občine Ivančna Gorica. ZELO LEPO!

Tradicionalen pa postaja tudi dobrodelni koncert OŠ Stična, tokrat pod naslovom ZA LEPŠI SVET. Najlepše darilo sočloveku je občutek, da je sprejet, da je del nečesa večjega in da ga imamo radi. To je bilo tudi sporočilo zgodbe, ki se je odvijala na velikem ekranu v ozadju odra na koncertu. Neprecenljiv pa je za odraščajoče otroke zgled, da skrbimo za druge, še posebej tiste bolj ranljive. Hvala vodstvu, učiteljem, donatorjem in seveda glasbenikom za ta lep večer in sporočilo.

Namenoma smo se izognili problemom in težkim temam. Slovenska demokratska stranka zaključuje 2017 in vstopa v 2018 s simboličnim geslom ZATE! Ob tej priložnosti naj vam v imenu svetniške skupine in Občinskega odbora SDS Ivančna Gorica zaželim

PONOSNO PRAZNOVANJE DNEVA SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI, VESEL BOŽIČ in SREČNO NOVO LETO!!!

Tomaž Smole, predsednik OO SDS

Vlada in koalicija naj prenehata z uporabo dvojnih meril

N.Si NOVA SLOVENIJA KRŠČANSKI DEMOKRATI

Ustavno sodišče je pred tremi leti odločilo, da mora država v celoti pokriti stroške izvajanja obveznega programa v osnovni šoli, ker je osnovna šola za vse otroke obvezna, starši pa imajo po ustavi pravico do izbire šole. Koalicija v treh letih ni bila sposobna spremeniti zakonodaje tako, da bi to odločbo tudi ustrezno izpolnila. Namesto tega se je raje zatekla k manipulaciji in želela skupaj s stranko Levica spremeniti ustavo, a jim je zaradi poslanca manjšine za ta načrt tik pred zdajci zmanjkal en glas. Koalicija je boj tako nadaljevala s spremembo zakona o izobraževanju, ki sedaj 100 odstotno financira le obvezni del javnoveljavnega programa v zasebnih osnovnih šolah, ne pa tudi razširjenega dela.

V NSi nasprotujemo vsem spremembam, ki ne izpolnjujejo odločitve ustavnega sodišča, saj smo prepričani, da za enako delo sledi enako plačilo. Koalicija želiv zagovor svojim predlogomprikazati, da bo morala država financiratitudi neobvezne vsebine, verski pouk in podobne stvari. A to ne drži, saj je dodatni program teh šol že sedaj plačan direktno iz žepov staršev. Ker pa se matematika, biologija, slovenščina in drugi podobni predmeti tako v zasebnih kot v državnih šolah poučujejo po enakem javnoveljavnem programu, je prav in pošteno, da se jih financira tako kot v državnih šolah.

Prav neverjetno je, da vlada, ki jo vodi profesor ustavnega prava, in koalicija tega nista sposobna uvideti. Ta tema je seveda pred državnozborskimi volitvami priročna tudi za ideološki boj. Šest zasebnih šol res ne more ogroziti okrog 770 državnih šol, niti javnih financ, saj gre v tem primeru le za okrog 300 tisoč evrov letno. Konec koncev pa gre predvsem za osnovnošolsko izobraževanje slovenskih otrok, kjer država ne bi smela delati razlik. V NSi zato ministrstvo ter koalicijo pozivamo k temu, da popolnoma uveljavita odločbo ustavnega sodišča in nehata z uporabo dvojnih meril.

Anton Černivec,
OO NSi Ivančna Gorica

Vsem občankam in občanom občine Ivančna Gorica želimo ob iztekajočem letu in pričakovanju novega, lepe in tople praznične dni, osebno srečo, zdravje in mirno novo leto.

Ob državnem prazniku- dnevu samostojnosti in enotnosti pa želimo ponosno praznovanje.

SD

Občinski odbor SD -
SOCIALNI DEMOKRATI Ivančna Gorica

SO POTI, KI VODIJO V NOVE KRAJE,
SO POTI, NA KATERIH SE MARSIKAJ DOŽIVI,
SO POTI, KI VODIJO V NOVA SPOZNANJA
IN SO POTI, KI VODIJO V SRCA LJUDI.

Miren božič in vse dobro v letu 2018 želimo vsem občankam in občanom.

Pridružujemo se tudi čestitkam ob dnevu samostojnosti in enotnosti.

SLS

OO SLS IVANČNA GORICA

Škode najbolje prodajajo v Pan-Janu

Trebanjsko družinsko podjetje Pan-Jan je po osvojitvi laskavega priznanja za leto 2015 blestelo tudi letos in si znova prislužilo naziv Škodinega trgovca leta. Komisija je na letni trgovski konferenci Porsche Slovenija odločila, da je podjetje kljub strogim kriterijem doseglo najboljše ocene in se znova lahko pohvali z nazivom najboljšega trgovca vozil Škoda.

Podjetje je najboljše ocene doseglo na področju zadovoljstva strank, količine prodanih vozil ter tržnega deleža na njihovem področju, največ točk pa so jim namenili celo »skrivnostni kupci« oziroma zunanji neodvisni presojevalci, kar nedvomno kaže na visoko kakovost storitev in osebni pristop do strank. Pan-Jan je družinsko podjetje s skoraj 30-letno tradicijo, ki sta ga leta 1991 ustanovila Jelka in Janez Šalehar, zgolj leto dni zatem pa je postalo tudi uradni zastopnik za prodajo in servisiranje novih vozil znamke Škoda. Poleg zastopstva za prodajo Škodinih vozil je od leta 2009 Pan-Jan tudi pooblaščeni prodajalec vozil Kia. Danes podjetje deluje na dveh lokacijah, v Trebnjem in v Ivančni Gorici in zaposluje več kot 50 uslužbencev. Prav salon v Ivančni Gorici je prvi v Sloveniji, ki je bil zgrajen po najnovejših smernicah tovarne vozil Škoda.

V podjetju so nad ponovno osvojenim priznanjem navdušeni, a kot pravijo, zaradi njega ne bodo zaspali na lovorikah. V Ivančni Gorici nameravajo povečati kapaciteto servisnih storitev in odpreti novi salon Kia ter center rabljenih vozil. V obeh poslovnih enotah poleg številnih storitev, kot so tehnični pregledi, servisiranje, upravne storitve podaljševanja registracij vozil, sprememb lastništva ter sklepanja zavarovanj, že nudijo široko paleto rabljenih vozil, v Trebnjem pa lahko stranke koristijo tudi avtokleparske in avtoličarske storitve.

Matej Šteh

Sedež elektro nadzorništva Zagradec in Grosuplje od sedaj v Ivančni Gorici

Elektro Ljubljana d. d., Distribucijska enota Ljubljana okolica nadzorništvo Zagradec in Grosuplje sporoča, da so s 1. decembrom 2017 preselili sedež nadzorništva Zagradec in sedež nadzorništva Grosuplje na novo skupno lokacijo v obrtni coni Ivančna Gorica, Stantetova ulica 12, 1295 Ivančna Gorica.

V obvestilu občinam na področju nadzorništev Grosuplje in Zagradec so sporočili, da so se za nakup novih prostorov odločili zaradi prostorske stiske obeh obstoječih objektov, ki nista omogočala normalne poslovne širitve glede na potrebe podjetja: »Po iskanju ustreznih novih lokacij in ekonomsko poslovnemu vrednotenju le teh, smo se odločili za lokacijo v Ivančni Gorici, ki je dovolj velika, leži med obema obstoječima sedežema nadzorništev in je prometno dostopna z avtoceste.«

Poudarjajo še, da selitev ne pomeni ukinitve obstoječih nadzorništev, ampak samo združitev obeh nadzorništev na isti lokaciji. »Vsi zaposleni, sprejemna pisarna in kontaktne številke ostanejo iste kot sedaj in bomo v enakem obsegu storitev na voljo našim odjemalcem,« še dodajajo iz Elektra Ljubljana.

Gašper Stopar

Podjetniški kotiček z Območno obrtno – podjetniško zbornico Grosuplje

OBMOČNA OBRTNO-PODJETNIŠKA ZBORNICA GROSUPLJE

PRIHAJAJOČI DOGODKI v Domu obrtnikov v Grosuplju, več informacij in prijavnice na www.ooz-grosuplje.si, vabljeni:

- **Seminar »Davčni obračun 2017 in davčne novosti«,** v torek, 6. 2. 2018, ob 10.00;
- **Redno usposabljanje voznikov za leto 2018 (KODA 95)**, sobota, 10. 2. 2018, ob 7.00.

ZA AVTOPREVOZNIKE: PRIPRAVITE SE NA NOVO CESTNINJENJE. Slovenija bo 1. aprila 2018 uvedla **elektronsko cestninjenje** v prostem prometnem toku za vsa vozila z največjo dovoljeno maso nad 3,5 tone (težka vozila). Z uvedbo novega cestninskega sistema, poimenovanega DarsGo, od 1. aprila 2018 ne bo več možno sprotno plačevanje cestnine na cestninskih postajah, prav tako bo ukinjeno plačevanje cestnine z DARS-karticami in ABC-tablicami. Več na www.darsgo.si.

RAZPIS »Usposabljanje na delovnem mestu – mladi 2017/2018«: 2 - 3 mesečno usposabljanje na delovnem mestu in povračilo upravičenih stroškov usposabljanja za brezposelne, mlajše od 30 let, ki so najmanj 3 mesece prijavljeni med brezposelnimi. Več na spletnih straneh Zavoda RS za zaposlovanje, www.ess.gov.si

ZA GRADBENIKE: Državni zbor je sprejel novi Gradbeni zakon (GZ) in novi Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti (ZAID), sprejet je bil tudi novi Zakon o urejanju prostora (ZUREP). Novi zakoni se bodo začeli uporabljati s 1. 6. 2018. Pred tem bodo na ministrstvu morali sprejeti še podzakonske akte, ki pa bistveno ne bodo mogli vplivati na izvajanje zakonodaje. V zakonodaji je kar nekaj novosti tudi za izvajalce del.

VPIS V REGISTER DEJANSKIH LASTNIKOV (RDL): Z vzpostavitvijo RDL bodo morali biti pri vsakem podjetju vpisani podatki, katera fizična oseba je dejanski lastnik tega podjetja. Podatke o dejanskih lastnikih morajo ob določenih pogojih zagotoviti: gospodarske družbe, zadruge, društva, zavodi, politične stranke, sindikati, ustanove, verske skupnosti, tuji pravni subjekti. ZPPDFT-1 določa, da morajo dejanske lastnike v RDL vpisati vse pravne osebe, ki so vpisane v Poslovni register Slovenije, razen samostojni podjetniki (s. p.), enoosebne družbe z omejeno odgovornostjo (d. o. o.), kjer je ista fizična oseba lastnik in edini direktor te družbe (če je direktorjev več ali če je edini družbenik pravna oseba, ta izjema ne velja), posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost (zasebni športni delavci, zasebni zdravstveni delavci, zasebni zdravniki, odvetniki, notarji, samostojni novinarji, samozaposleni v kulturi, ribiči itd.), neposredni in posredni proračunski uporabniki ter pravni subjekti tujega prava, kadar iz njihovega poslovanja nastanejo davčne obveznosti v Republiki Sloveniji. Prvi vpis v spletno aplikacijo eRDL morajo pravne osebe s pomočjo kvalificiranega digitalnega potrdila **opraviti najkasneje do 19. januarja 2018.** V primeru ne vpisa se z globo od 6.000 EUR do 60.000 EUR za prekršek kaznuje pravna oseba ter od 400 EUR do 2.000 EUR odgovorna oseba pravne osebe.

Dodatna pojasnila na OOZ Grosuplje, ooz.grosuplje@ozs.si, 01-786 51 30, www.ooz-grosuplje.si, kjer smo Vam na voljo tudi za kakršna koli vprašanja poslovne narave. Vabljeni!

ČLANI OOZ GROSUPLJE ŽELIMO VSEM BRALKAM IN BRALCEM KLASJA OBILO OSEBNIH IN POSLOVNIH USPEHOV V PRIHAJAJOČEM LETU. SREČNO.

Janez Bajt, univ. dipl. oec.
sekretar OOZ Grosuplje

Šiviljstvo GaJa
se svojim strankam zahvaljuje
za izkazano zaupanje
ter vsem želi vesel božič
in srečno ter uspešno leto 2018.

GASPER bar
STIČNA
Novo leto je kot bel nepopisan list ... Pobarvaj ga s sanjami, posuj z ljubeznijo, popiši z neverjetnimi dosežki in okrasi s čudeži.
Vesele božične praznike in srečno, uspešno novo leto 2018!
KOTNIG, d.o.o.
PRODAJA KMETIJSKE IN GRADBENE MEHANIZACIJE TER VILIČARJEV
KITNI VRH 1a, 1303 ZAGRADEC
Kontakt: 031 895 321, e: info.kotnig@gmail.com, w:www.kotnig.si

»Naj iz Slovenije ne gre noben turist brez nekaj čebelarskega«

Pogovor s predsednikom Čebelarske zveze Slovenije Boštjanom Nočem

V teh dneh je Generalna skupščina Združenih narodov na pobudo Slovenije oz. Čebelarske zveze Slovenije razglasila 20. maj za Svetovni dan čebel. Prihodnje leto bo torej potekalo prvo praznovanje tega praznika, s katerim bo vsa svetovna javnost še dodatno poudarila pomen čebel za naravo, obstoj biotske raznovrstnosti in človeško zdravje. O prihajajočih dogodkih, ki bodo odmevni tudi v naši občini, smo se pogovarjali s predsednikom Čebelarske zveze Slovenije Boštjanom Nočem.

Slovenskim čebelarjem predsedujete že več kot deset let. Vodenje tako obsežne in pomembne organizacije zagotovo predstavlja zahtevno delo, hkrati pa je čebelarska zveza tudi pomemben člen v slovenskem kmetijstvu. Kje vi vidite največji izziv pri usklajevanju različnih interesov ter sodelovanju s pristojnimi ministrstvi in vlado?

Najpomembneje je, da se ljudje zavedamo pomena čebel. Vsaka tretja žlica hrane je odvisna od opraševanja čebel. Ko smo zavedanje razširili med ljudi, je pri politiki takoj lažje. Vesel sem, da Slovenci vsak dan bolj spoznavamo pomen čebel in čebelarstva in predvsem sem vesel, da se Slovenci zavedamo, da je najboljši med tisti, ki ga kupimo neposredno iz rok odličnih slovenskih čebelarjev!

Moje sporočilo slovenski politiki je bilo vedno, da čebel »barva« vlade ne zanima in da ne glede na to, kdo je na vladi, mora poskrbeti za čebele in čebelarje. V zadnjih letih nam ministrstva v veliki meri kar prisluhnejo, predvsem konstruktivno delamo z ministrom Dejanom Židanom in njegovo ekipo. Veliko sodelujemo s šolskim ministrstvom, iščemo podpore na ministrstvih za zdravje, kulturo, okolje ...

Skratka, čebele so del številnih resorjev in samo s sodelovanjem smo lahko uspešni!

Čebelarska zveza Slovenije pa tudi vi osebno ste zaslužni za marsikateri dosežek na področju promocije zdrave in predvsem slovenske hrane, še posebej slovenskega medu in medenih izdelkov. Kateri vaš projekt bi še posebej izpostavili?

Medeni zajtrk je projekt, ki je pustil dolgoročne posledice tako v čebelarstvu, kot v načinu prehranjevalnih navad, predvsem pa na področju promocije vse lokalne hrane. Pred 11-imi leti je bilo »prepovedano« na glas reči uživajmo slovensko, lokalno, našo ... hrano. Čebelarji smo si upali to prvi na glas reči, čeprav sem bil sam osebno od »politike« večkrat opozorjen, da se tega ne sme, da EU tega ne dovoljuje. Danes na vsakem koraku slišimo, da je najpomembneje uživati našo, lokalno, slovensko hrano. Slovenski čebelarji smo ponosni, da je prav medeni zajtrk začetek gibanja za slovensko hrano, Čebelarska zveza Slovenije je pobudnik projekta Tradicionalni slovenski zajtrk in tudi predlagateljica, da je vsak tretji petek v novembru dan slovenske hrane. Prav tako smo pobudniki EU medenega zajtrka, ki se vsako leto bolj uveljavlja v svetu!

Spoštovani Slovenci, naj bo vsak dan na mizi čim več slovenske hrane, predvsem seveda čebeljih pridelkov lokalnih čebelarjev.

Zagotovo pa še posebej izstopa ideja in pobuda za Svetovni dan čebel. Povejte, kako se je porodila ta ideja?

Ideja je nastala 15. 9. 2014 nekje okoli 6.30 ob poslušanju radia med vožnjo, ko sem se vozil v službo na ČZS. Po radiu so predvajali prispevek o svetovnem dnevu in takrat se mi je utrnila misel, zakaj tudi čebele nimajo svojega svetovnega dne, saj je vsaka tretja žlica svetovne hrane odvisna od čebel, dandanes so čebele vse bolj ogrožene. Prav bi bilo, da se svetovna javnost vsaj enkrat letno zave, da brez čebel ni življenja ...

O ideji sem že ob 7.10 po e-pošti obvestil vodstvo ČZS in mu predlagal, da bi predlagali Organizaciji združenih narodov, da razglasi svetovni dan čebel 20. maja, ko praznujemo rojstvo prvega učitelja modernega čebelarstva na svetu Antona Janše. In pobuda je takrat in po tem prepričala vse, tako organe ČZS, kot ministra za kmetijstvo, celotni »vrh« države Slovenije, svetovno čebelarsko organizacijo Apimondija ... Skratka, danes pobudo podpira ves svet.

Za vami so tri leta prizadevanj za proglasitev Svetovnega dneva čebel. Ste pravzaprav eden redkih Slovencev, če ne edini, ki je dal pobudo za proglasitev svetovnega dne. In bil pri tem tudi uspešen. Skoraj neverjetno je, kako je vaša pobuda združila Slovence in prepričala svetovno javnost. Kaj pa je tisto, kar je vam pri tem projektu najbolj pomembno?

Verjamem, da se vsi strinjamo, da si vsak človek na tem planetu zasluži imeti vsak dan hrano, vsak dan jo moramo pridelati več in vsak dan je več hrane odvisne od opraševalcev, na prvem mestu od medonosnih čebel. Govoriti o zmanjšanju svetovne lakote brez zagotavljanja pogojev za obstoj čebel in drugih opraševalcev je metanje peska v oči! 20. maj bo odslej svetovni praznik čebel in čebelarjev. Verjamem pa, da bo z razglasitvijo svetovnega dneva čebel svet začel o čebelah razmišljati širše, predvsem v kontekstu pomena zagotavljanja pogojev za preživetje čebel in s tem za preživetje človeka. 20. maj bo opozorilni dan tudi za ohranjanje našega zelenega planeta, za ohranjanje čistega okolja in predvsem tudi dan za zmanjševanje svetovne lakote. Čebela je pravi kazalnik čistosti okolja, saj prva začuti spremembe v njem, zato je možno na čebele gledati tudi kot na naravne »okoljevarstvenice«. Pomembno je, da jim prisluhnemo, da jim prisluhnejo predvsem tisti, ki odločajo, tisti, ki vodijo svet ...

Skratka PONOSEN naj bo vsak SLOVENSKI čebelar, da imamo SVETOVNI DAN ČEBEL!

Svetovni dan čebel bomo praznovali 20. maja, torej na rojstni dan utemeljitelja sodobnega čebelarstva Antona Janše. Kako bi tistim, ki nismo čebelarji, najbolj enostavno predstavili pomen Janše za slovensko oz. svetovno čebelarstvo?

Anton Janša je bil prvi uradni čebelarski učitelj na svetu. 6. aprila 1770 ga je cesarica

Marija Terezija imenovala za cesarsko kraljevega učitelja čebelarstva in potovalnega učitelja za čebelarstvo. Janšev čebelarski nauk je našel svoje mesto tudi v čebelarskem patentu, ki ga je 8. aprila 1775 zaukazala Marija Terezija. V dodani odredbi Inštrukcija za čebelarske mojstre je v drugi točki zapisana zahteva, da se pri naročilu čebelnjakov s potrebnimi panji upoštevajo preizkušena načela prvega dunajskega čebelarskega učitelja Janše.

Slovensko čebelarstvo pa je tesno povezano tudi z našo občino, natančneje s Podsmreko pri Višnji Gori, kjer je bila vzgojena kranjska čebela (sivka). V čem se ta čebela razlikuje od drugih in zakaj je tako poznana in razširjena po svetu?

Kranjska čebela je razširjena na Balkanu v severni Grčiji in v porečju Donave (Bolgarija, Romunija, Madžarska), na severu Alp, na Koroškem, Štajerskem, Češkem, Slovaškem in do Karpatov. V prejšnjem stoletju se je zaradi velikega povpraševanja po alpski kranjski čebeli razvila močna trgovina s čebelami in maticami na območju Slovenije. Od tod se je kranjska čebela razširila v mnoge dežele, predvsem pa je v precejšnji meri izpodrinila temno čebelo v nemško govorečih deželah. Pri nas je prvi začel s prodajo rojev v sosednje dežele baron Rotschutz. Hitin zadkovih hrbtnih obročkov je pri kranjski čebeli temne barve, le ob straneh ima lahko svetlorjave lise, nikakor pa ne smejo biti svetli cell obročki. Dlačice na zadku so kratke in svetlo sive barve. Že od nekdaj je kranjska čebela znana kot najbolj krotka in marljiva od vseh čebeljih pasem.

Bili ste med pobudniki, da se izvor kranjske čebele obeleži nekje v bližini Podsmreke, torej v občini Ivančna Gorica. S tem namenom je bila letos v Višnji Gori slovesnost, s katero sta občina in čebelarska zveza napovedali odkritje obeležja kranjski čebeli ob svetovnem dnevu čebel. Verjetno je bilo izrečenih že veliko misli o tem, kaj storiti, da ne bo to obeležje samo še en kamniti spomenik. Kje vi vidite priložnost naše občine?

Baron Rotschutz je tisti človek, ki je dal »državljanstvo Slovenije« kranjski čebeli. Zato je edino logično, pošteno in zgodovinsko podkrepljeno, da se v Višnji Gori postavi spominsko obeležje enemu prepoznavnih simbolov Slovenije – kranjski čebeli. Sam sem zagovornik, da se postavi spominsko obeležje čebeli, ki bo simbolično predstavilo rojstni kraj naše čebele, mora pa biti tudi »zanimivo« za obiskovalce. Poleg tega pa želim, da se postavi na tem območju tudi »častni« čebelnjak kranjske čebele, ki bo protokolarni slovenski čebelnjak kranjske čebele in bo obenem služil za usposabljanja, za vzrejo matic. Skratka »živa« zgodba o kranjski čebeli. Sam osebno si želim, da bi v Višnji Gori zrasel center odličnosti o vzreji kranjske čebele in da bi bila Višnja Gora del novoustanovljene Slovenske čebelarske akademije, ki je namenjena šolanju tujcev. Seveda pa mora biti šolanje omogočeno tudi slovenskim čebelarjem. Skratka, priložnosti so, verjamem, da bodo k projektu pristopili lokalni čebelarji, kar je za uspešnost projekta predpogoj.

Hiša kranjske čebele je projekt, ki ga je tudi z vašo pomočjo začela pripravljati Občina Ivančna Gorica. Če se bodo načrti uresničili, lahko Višnja Gora postane pomembna za razvoj čebelarskega turizma.

Slovensko čebelarstvo je v svetu prepoznavno, kranjska čebela ima odličen sloves, svetovni dan čebel 20. maj prinaša Sloveniji svetovno prepoznavnost ... Ali bomo to znali Slovenci izkoristiti pa je na nas, ljudeh. Verjamem, da je za občino Ivančna Gorica zgodba s kranjsko čebelo lahko zgodba o uspehu. Če bomo vsi skupaj verjeli in delali za uspeh, potem bomo uspeli. Zelo pomembna je podpora lokalne skupnosti in župan občine Ivančna Gorica Dušan Strnad in njegovi sodelavci so veliki podporniki tega projekta, kar je predpogoj za uspeh!

Gospod predsednik, čaka vas še zelo napornih šest mesecev, saj bo prvo praznovanje svetovnega dne čebel še posebej odmevno tudi v Sloveniji in ne nazadnje tudi v občini Ivančna Gorica. Kaj bi ob tej priložnosti želeli sporočiti našim občanom?

V letu 2018 bomo 20. maja praznovali 1. svetovni dan čebel. Pripravlja se sklop tridnevnih prireditev, in sicer svetovna čebelarska konferenca »Globalni izzivi v čebelarstvu«, svetovna ministrska konferenca o čebelah in opraševalcih, odprtje spominskega obeležja kranjski čebeli v Višnji Gori in samo praznovanje 1. svetovnega dneva čebel 20. maja v Žirovnici.

Slovencem večkrat primanjkuje samozavesti, zato je projekt svetovni dan čebel tudi priložnost za samozavest Slovencem, saj smo majhen narod z veliko idejo uspeli prepričati cel svet. Sam verjamem, spoštovani občani Ivančne Gorice, da bo Hiša kranjske čebele projekt z dodano vrednostjo tako za krajane Višnje Gore, občane Ivančne Gorice in vse Slovence.

V eni čebelji družini živi do 80.000 čebel, nekaj tisoč trotov in ena matica. Vsi delajo za skupno dobro. Vztrajnost, red, disciplina ... To je predpogoj, da neka skupnost lahko uspešno deluje in sledi svojim ciljem in jih realizira. Prepričan sem, da bo projekt Hiša kranjske čebele ponos Slovencem in predvsem ponos krajanom Višnje Gore in okolice in tudi »gospodarska« priložnost.

Moja želja in cilj ob začetku projekta razglasitve svetovni dan čebel 20. maj je bila, da Slovenija v svetu postane prepoznavna kot država čebelarjev in odličnih čebeljih pridelkov. Naj iz Slovenije ne gre noben turist brez nekaj »čebelarskega«, naj bo med, cvetni prah, propolis, vosek, matični mleček, ali pa medena čokolada, medeni parfum, čebelica iz zlata, medenjak ... Skratka naj slovensko čebelarstvo postane taka blagovna znamka kot je v Avstriji Mozart!

Pa to znamo in zmoremo tudi Slovenci?

Seveda, SLOVENCI zmoremo še več in prepričan sem, da nam bo uspelo!

Pogovor pripravil Matej Šteh

Medena potica za božič

Zima je čas, ko narava leže k počitku, ljudje pa se zatekamo k toplemu ognjišču in pogosto posegamo po medu in ostalih čebeljih pridelkih, ki so v tem letnem času nepogrešljivi. Med pogosto uživamo na kosu kruha, uporabljamo ga kot naravno sladilo, pogosto pa zaide tudi v kuhinjo, kjer ga dodajamo tako mesnim jedem, ribam, omakam, marinadam, zelenjavi, sadju seveda pa tudi slaščičarsko - pekovskemu pecivu ... V tem predpraznično času smo za bralce pripravili recept za pripravo medene potice za božič.

Še prej pa nekaj zanimivosti o izvoru in razvoju potice: Prve slovenske potice so bile sadne, z nadevom iz stolčenega suhega sadja in medu. Suho sadje za potice so na peči ali v peči posušili in nato v možnarjih ali v mlinskih stopah stolkli v moko. Sladkali so z medom, ki je bil stoletja edino sladilo. Poleg sadja so kot nadev uporabljali še orehe, lešnike, bučne peške in pehtran. Rozine so na kmete prišle zelo pozno. Nadev je bil lahko tudi slan. Potico je v pisnih virih prvi omenil Janez Vajkard Valvazor, in sicer v Slavi vojvodine Kranjske. Iz opisa je razvidno, da je bila prva potica nadevana z orehi in medom, ponekod s skuto. Včasih so jih zvijali na poseben način. Testo so razvaljali v obliki kroga in ga po vsej površini namazali z nadevom. V sredini so zarezali križ, katerega kraki so bili dolgi 12 cm. Potico so začeli zvijati iz sredine proti zunanjemu robu, vsak trikotnik zase. Nastal je dolg tanek zvitek, ki so ga prerezali in polagali v model v obliki kače, zvitek na zvitek. Potica je na toplem vzhajala, nato pa se je pekla v krušni peči. Že od nekdaj so jo povezovali z božičem.

Vir: Janez Bogataj, Potice iz Slovenije

SESTAVINE

Kvašeno testo: 500 g pšenične bele moke, 70 g sladkorja, 30 g kvasa, 60 g masla, 4–5 jajčnih rumenjakov, 2–3 dl mlačnega mleka, ščep soli, 1 jušna žlica sladkorja, 1 jušna žlica tekočega medu.

Medeno-orehov nadev: 150 g tekočega medu, 600 g mletih orehov, 1–2 dl mlačnega mleka, 2 jajci, ščep mletega cimeta, ščep mletih klinčkov, ščep stolčenih nageljnovih žbic, vaniljev sladkor, naribana limonina lupina, ½ dl ruma za aromo. Premaz: mleko in jajce.

PRIPRAVA

Testo: Moki, ki smo jo hranili na sobni temperaturi, dodamo rumenjake, sladkor, stopljen med in rum. Mleko segrejemo in raztopimo maslo. Dodamo mešanico soli, mleka in kvasa. Zmešamo srednje gosto testo, ga zgnetemo, pokrijemo in pustimo vzhajati čez noč.

Nadev: Med zelo počasi stopimo v vodni kopeli. Ko je stopljen, ga odstavimo, primešamo maslo in približno polovico mletih orehov (ki jih lahko nadomestimo s piškotnimi ali kruhovimi drobtinami). Vse skupaj zalijemo z mlekom. Na koncu dodamo še začimbe in jajci. Priprava na peko: Tradicionalno se je potico peklo v okroglih lončenih modelih. Dolžino razvaljanega testa določimo tako, da izmerimo premer modela in pomnožimo z dva. Testo, ki je počivalo čez noč, zjutraj še enkrat premesimo, tanko razvaljamo, nanj namažemo medeni nadev in potresemo s preostankom mletih orehov. Testo tesno zvijemo, položimo v namaščen modelček in ga postavimo na toplo, da še enkrat vzhaja. Medena potica je težja in vzhaja počasneje. Pred peko kolač premažemo z zmesjo mleka in jajc. Pečemo v pečici, ogreti na 175 °C, pribl. 45 min.

Avtorica recepta: mag. Urška Intihar
Čebelarska zveza Slovenije

6. Ambroževa maša v Stični

Na mrzlo, a sončno prvo adventno nedeljo smo se v baziliki Žalostne matere božje v Stični zbrali stiški čebelarji z gosti in drugimi farani. Čebelarji ČD Stična smo se namreč že šestič udeležili čebelarske maše v čast Sv. Ambrožu. S svojo udeležbo so nas počastili tudi praporaši in čebelarji iz ČD Krke in Zagradec, ČD Trebnje in ČD Grosuplje. Veseli smo, da se je čebelarske maše udeležil tudi župan občine Ivančna Gorica, Dušan Strnad s soprogo. Svetega Ambroža smo prosili za zdravje naših čebel in dobro letino v prihodnjem letu. Kljub hladnemu jutru smo se po maši skupaj z gosti in farani prijetno družili pred cerkvijo, ter se greli z medenimi dobrotami naših čebelark, čebelarjev in njihovih žena!
Naj medi!

ČD Stična

Ekskurzija lastnikov gozdov na Primorsko

Vsako leto Zavod za gozdove Slovenije, izpostava Krajevne enote Škofljica, revirna pisarna Ivančna Gorica skupaj z občino Ivančna Gorica organizirata ekskurzijo za lastnike gozdov, katerega namen je povezovanje lastnikov gozdov in izobraževanje. Letos smo organizirali pot na Primorsko.

Prva postojanka je bila izpostava Zavoda za gozdove, Krajevna enota Nova Gorica. Vodja te krajevne enote, Helena Zorn, nam je predstavila značilnosti gospodarjenja z gozdovi na njihovem območju. Po predstavitvi območja smo se odpravili na ogled Gozdne učne poti Panovec. Gozd Panovec je poleg dolgotrajnega gospodarjenja z njim (od leta 1500 naprej) znan predvsem po raznolikosti drevesnih vrst, ki rastejo v njem. Tako v njem poleg običajnih drevesnih vrst, kot so smreka, bukev itd. najdemo tudi naslednje zanimive drevesne vrste: dob, tulipanovec, kriptomerija, bambus, močvirski taksodij, ostrolistni javor, hikori, rdeči hrast, Lawsonova pacipresa, skorš, nešplja, brek, lobodika, zeleni bor, črni bor, omorika, bodika, tisa, veliki jesen, duglazija, metasekvoja, črni oreh.

Naslednji postanek smo naredili v Novi Gorici, na 143 m visokem griču, kjer stoji samostan Kostanjevica. Za Kostanjevico že 200 let skrbijo očetje frančiškani. Samostan je spomenik sakralne umetnosti ter zgodovinski in kulturni spomenik. Tu se namreč nahajata grobnica Burbonov in samostanska knjižnica, imenovana Škrabčeva knjižnica. Ta hrani dragocene tiske od 16. stoletja dalje, med njimi tudi slovnico Adama Bohoriča s posvetilom (Zimske urice, 1584).

Ko smo zaključili z ogledom samostana, smo se zapeljali na Sabotin - vrh nad Gorico, s katerega pogled seže na okoliške vrhove, Vipavsko dolino, Kras, furlansko nižino, Jadransko morje, Goriška brda in Julijske Alpe. Tik pod vrhom Sabotina nam je tamkajšnji revirni gozdar Bojan Zadravec predstavil zanimivost gospodarjenja s panjevskim gozdom, to je gozd nastal na osnovi sposobnosti drevesne vrste, da vegetativno odganja iz panja.

Na vrhu hriba Sabotin stoji Park miru. Sabotin je bil zaradi strateške lege nad Sočo pomembno avstro-ogrsko mostišče na desnem bregu reke. Hrib je prepreden s sistemi jarkov in kavern, ki sta jih avstro-ogrska in italijanska vojska zgradili pri utrjevanju svojih položajev. Park nam je predstavil odlični vodič Bogdan Potokar, ki nam je s svojo razlago prikazal resnično trpljenje soških borcev.

Ker je po tako pestrem dnevu treba poskrbeti tudi za želodec, smo se ustavili na gradu Dobrovo, ki stoji sredi Goriških brd že od začetka 17. stoletja. Tam smo se dobro najedli v prijetnem zavetju grajskih zidov. Ker pa izlet v Goriških brdih ne gre brez 'pokušine' dobrega vina, smo se skozi prelepo gričevnato pokrajino Brd popeljali še do Sosoličeve kleti. Tam smo bili ob idiličnem sončnem zahodu deležni odlične degustacije vrhunskih vin. Vse skupaj je še popestril šaljivi pripovedovalec raznih zgodb, katere pritičejo ob takšnem dogodku.

Odlična družba, novo znanje in prelep sončen dan v prelepi pokrajini so ta izlet naredili nepozaben. Hvala lastnikom gozdov, predstavnikom novogoriškega Zavoda za gozdove in predvsem hvala Občini Ivančna Gorica, ki je bila glavni pokrovitelj te ekskurzije.

Roman Črnič in Branka Ojnik,
Revirna pisarna Zavoda za gozdove, Ivančna Gorica

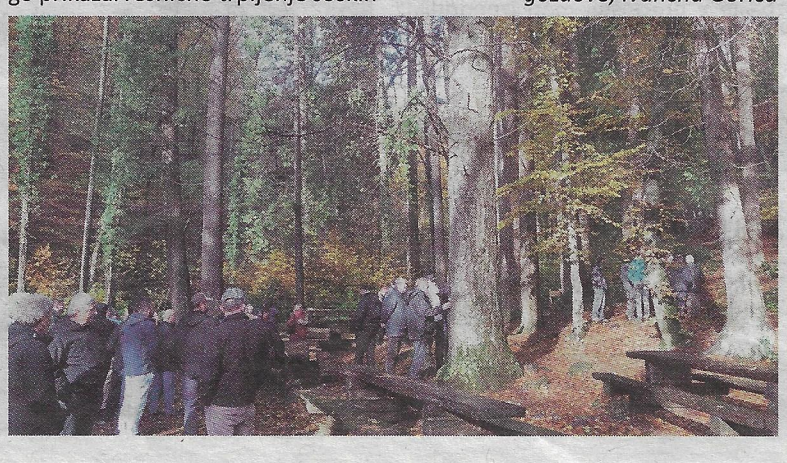

Novi čebelarji, pozor!

Čebelarji, ki bi se želeli včlaniti v eno izmed obeh čebelarskih društev v občini Ivančna Gorica, naj spomnimo, da lahko to storite pred ali na občnem zboru posameznega društva. Nato včlanitev do prihodnjega leta žal ne bo več mogoča.

Občni zbor ČD Krka in Zagradec: nedelja, 14. 1. 2018 (kontaktna oseba je Marjan Volaj: marjan.volaj@gmail.com).

Občni zbor ČD Stična: sobota, 20. 1. 2018 (kontaktna oseba je Joži Pevec: pevec.jozi@gmail.com).

ZEMLJA, KI SEDAJ POČIVA
IN ZAKLADE SVOJE SKRIVA,
BO POMLADI NAM RAZKRILA,
DA PRIDNA ROKA DOLGO NI POČILA.

NAJ VAM DOBRO OBRODI,
VAS S SADOVI OBDARI,
BLAGOSTANJA, ZDRAVJA, SREČE VAM PRINESE,
ČRNE MISLI VSE ODNESE.

Vesel božič in vse dobro v letu 2018
želimo vsem svojim članom, sodelavcem, kooperantom, strankam in poslovnim partnerjem.

Zahvaljujemo se vam za dosedanje sodelovanje in vam sporočamo, da bomo tudi v letu 2018 veseli vaših obiskov v naših poslovalnicah, kjer vas pričakujemo s kvalitetno in ugodno ponudbo, ter s prijazno besedo in postrežbo.

Kmetijska zadruga Stična

Naše kmetije so majhne, vendar kakovostne pri pridelavi mleka

Prednovoletno srečanje proizvajalcev mleka v stiški zadrugi

Tudi letos je v decembru potekalo tradicionalno srečanje proizvajalcev mleka v Kmetijski zadrugi Stična. Mlekarje sta nagovorila direktorica zadruge Milena Vrhovec in predsednik Jože Golf, navzoči pa so še posebej prisluhnili direktorju za odkup mleka v Ljubljanskih mlekarnah Tonetu Jakljeviču. Srečanja sta se tudi letos udeležili svetovalki iz KSS Ivančna Gorica, Darja Janežič in Darka Zupanc Puš.

V letu 2017 je mleko proizvajalo 68 članov zadruge, do konca leta je predvideno, da bodo dosegli 4.400.000 litrov mleka, kar je podobno rezultatom v lanskem letu, je pa še vedno prisotno upadanje števila proizvajalcev. Kot je dejala direktorica Milena Vrhovec, je pridelava mleka težko in odgovorno delo na kmetiji, ki pa je izredno pomembno za slovensko kmetijstvo in tudi zadrugo. Redna oddaja mleka sicer zagotavlja tudi redni mesečni dohodek, a to delo je še vedno premalo cenjeno. Minulo leto se je sicer trend padanja odkupnih cen mleka obrnil in so se cene začele znova dvigovati. Povprečna cena v mesecu oktobru je znašala 33 centov za liter, lani decembra je bila 27 centov. Vsi proizvajalci mleka v stiški zadrugi so upravičeni tudi do dodatka na zvestobo, za vse količine mleka, v višini 0,5 centa, ki ga plačajo Ljubljanske mlekarne, ki mleko odkupujejo. Kot je povedala Vrhovčeva, večjim proizvajalcem mleka priznavajo še dodatni rabat pri nakupih v zadružnih poslovalnicah.

Direktor Jakljevič je predstavil trenutno poslovanje Ljubljanskih mlekarn in pa tržne razmere na mlečnem trgu, na katerem se beleži rast količin mleka od leta 2009 dalje za 15 %. Tudi na slovenskem trgu je rast količine mleka letos za 1,2 % višja, za prihodnje leto pa se pričakuje še višja rast. Ljubljanske mlekarne že od leta 2014 dalje ne uvažajo mleka, torej je zanje primarni trg za dobavo mleka Slovenija. Letos so odkupili 203 milijone litrov mleka, kar je za 7 % več kot lani. Kot je dejal Jakljevič, so slovenske kmetije res sorazmerno majhne, a proizvajajo izredno kakovostno mleko. Prav zato veliko pozornosti posvečajo kvaliteti in promociji znamke »izbrana kakovost«.

Odgovornost podjetja pa je, da bodo izdelke in viške mleka prodali, da bo mlekarna solidno poslovala in redno ter po primerni ceni plačevala mleko slovenskim proizvajalcem. Za uspeh je nujno trdno sodelovanje členov v verigi proizvajalci-mlekarne-trgovci.

Srečanje je bilo priložnost tudi za pogovor, tako so člani lahko dobili tudi odgovore na nekatera vprašanja. Izpostavljeno je bilo tudi vprašanja lastništva Ljubljanskih mlekarn, ki je bilo v preteklosti dokaj pereče, sedaj pa se je, kot kaže, tuji lastnik izkazal za dobrega gospodarja, matično podjetje pa nudi Ljubljanskim mlekarnam tudi podporo pri tehnološkem razvoju.

Proizvajalci so, kot so povedali, zadovoljni z rednim plačilom mleka, a skrb, da bi cene spet začele padati, ni odveč, saj lahko povečane količine mleka na evropskem in svetovnem trgu in slabša prodaja mlečnih izdelkov vplivajo tudi na odkupne cene v Sloveniji.

Matej Šteh

KMETIJSKO GOZDARSKA ZBORNICA SLOVENIJE
KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD LJUBLJANA
Oddelek za kmetijsko svetovanje
Enota Ivančna Gorica
C. II. Grupe odredov 17
1295 Ivančna Gorica
www.kgzs.si
Tel.:01/786-93-10

Podpora namenjena razvoju majhnih kmetij

Razpisana sredstva 20.000.000,00 €

Dodelitev nepovratnih sredstev majhnim kmetijam, katerih kmetijska zemljišča ležijo pretežno na OMD, z namenom njihovega ohranjanja in razvoja.

Pogoji:

V letu 2017 vložena Zbirna vloga.
V upravljanju najmanj 3 in največ 6 ha PKP.
Skupno število živali od 3- 15 GVŽ na dan 1. 2. 2017.
Obtežba vsaj 0,70 GVŽ/ha (ekološke kmetije 0,50 GVŽ/ha).
V PN, ki je sestavni del vloge, prikazati aktivnosti za ohranjanje obsega kmetijske proizvodnje v celotnem obdobju izvajanja poslovnega načrta in izpolnjevaje vsaj enega cilja, ki prispeva h gospodarskemu razvoju kmetije, ali vsaj enega cilja, ki prispeva k doseganju horizontalnih ciljev.

Ocenjevanje vlog:

Vstopna meja je 30 točk.

Obveznosti upravičenca:

Do izplačila drugega obroka podpore ne sme zmanjšati PKP za več kot 10 %, pri čemer obseg PKP nikoli ne sme biti manjši od 3,00ha PKP, razen v primeru višje sile.
Do izplačila drugega obroka podpore mora zagotavljati obtežbo s travojedimi živalmi v obsegu vsaj 0,70GVŽ/ ha trajnega travinja (razen EK kmetije- vsaj 0,5 GVŽ/ha), skupni GVŽ pa ne sme biti manjši od 3 GVŽ.
Še pet let od dneva izplačila drugega obroka podpore mora hraniti in omogočiti dostop do dokumentacije in omogočiti kontrolnim organom kontrolo na kraju samem.

Višina pavšalnega plačila:

5.000,00 EUR / upravičenca. (3.000,00 ob izdaji odločbe, 1.500,00 na podlagi zahtevka po pravilni izvedbi aktivnosti iz PN, po 36 mesecih).

Oddaja vlog:

Samo elektronsko, do 31. 1. 2018 (dokazila, priloge kot scanogrami).

Več o razpisu:

Internetna stran MKGP
INFO točka ARSKTRP
KSS

Darka Zupanc Puš, Kmetijska svetovalna služba

Jubilejna 20. društvena razstava malih pasemskih živali v Ivančni Gorici

Konec tedna, 25. in 26. novembra je minil v znamenju razstave malih pasemskih živali, ki jo je pripravilo Društvo gojiteljev malih pasemskih živali Ivančna Gorica. Letos je bilo na jubilejni 20. društveni razstavi na ogled 320 živali. Za člane društva je vsakoletna razstava pomemben dogodek, saj ocenjujejo celoletno delo, zaključi se rejska sezona ter začnejo se priprave na novo.

V prostorih Kulturnega doma Ivančna Gorica je bila letošnja razstava še posebej velika po številu razstavljenih živali in kvaliteti le-teh. Obiskovalcem je bilo na ogled 111 perutnine, 84 kuncev, 66 sobnih in eksotičnih ptic ter 59 golobov.

Vsakoletna prireditev je hkrati tudi tekmovalne narave, saj v vsaki razstavljeni pasmi izberejo aktualnega prvaka. Pod vodstvom ocenjevalne komisije Slovenske zveze društev gojiteljev pasemskih malih živali je letos prvak razstave med perutnino postal Anže Kastelic. Med golobi se je naslova prvaka veselil Mirko Žvabi, medtem ko je Alojz Pajk postal dvakratni prvak med kunci in pticami. Društvo danes šteje 24 članov, že trinajsto leto pa ga vodi tretji predsednik po vrsti v zgodovini društva, Ivan Janežič. Po besedah prirediteljev jubilejne razstave so bili z letošnjim obiskom razstave več kot zadovoljni, veseli pa jih dejstvo, da so v zadnjih letih v svoje vrste pridobili kar nekaj mladih gojiteljev. Za obiskovalce so pripravili tudi bogat srečelov.

Gašper Stopar

NAČRT ODVOZA KOMUNALNIH ODPADKOV V LETU 2018 V OBČINI IVANČNA GORICA

I. ODVOZ MEŠANIH KOMUNALNIH ODPADKOV IN MEŠANE EMBALAŽE

Mešane komunalne odpadke in mešano embalažo bomo odvažali vsak dan od ponedeljka do petka ne glede na praznike, izmenično na 14 dni, razen štirih praznikov 1. 1., 1. 5., 1. 11. in 25. 12., ko odpadkov ne bomo odvažali. Odvoz bomo nadomestili s prvo soboto po prazniku, to je 6. 1., 5. 5., 3. 11. in 29. 12.

(dne 2. 1. 2017 se začne odvoz mešane embalaže).

Ponedeljek: KS IVANČNA GORICA, brez naselja Spodnja Draga

Torek: Naselje Spodnja Draga, KS AMBRUS, KS KRKA, KS VIŠNJA GORA, naselje KS ZAGRADEC, KS MULJAVA – brez naselij: Bojanji Vrh, V. in M. Kompolje, Sušica, Trebež,

Sreda: KS DOB, KS SOBRAČE, KS TEMENICA, KS MULJAVA – naselja: Bojanji Vrh, V. in M. Kompolje, Sušica, Trebež

Četrtek: KS ŠENTVID – brez naselij: Artiža vas, Glogovica, Velike Pece, Vrhpolje

Petek: KS METNAJ, KS STIČNA, KS ŠENTVID – naselja: Artiža vas, Glogovica, Velike Pece, Vrhpolje.

II. ODVOZ BIOLOŠKO RAZGRADLJIVIH ODPADKOV

Biološko razgradljive odpadke se bo, ne glede na praznike (izjema je enaka kot pri točki I.), v poletnem času odvažalo enkrat na teden, v zimskem času (od 15. 11. do 15. 3.) enkrat na 14 dni.

Ponedeljek: KS DOB, KS ŠENTVID, KS STIČNA, KS METNAJ, KS MULJAVA, KS KRKA, KS ZAGRADEC, KS AMBRUS, KS SOBRAČE, KS TEMENICA, KS VIŠNJA GORA – OKOLICA, brez naselja Višnja Gora (prvi odvoz 8. 1. 2018)

Sreda: KS IVANČNA GORICA, KS VIŠNJA GORA – naselje Višnja Gora (prvi odvoz 10. 1. 2018)

III. ODVOZ LOČENO ZBRANIH ODPADKOV

Torek: steklo (odvoz na 14 dni, s pričetkom 9. 1. 2018)

Sreda: Papir in karton (tedenski odvoz)

IV. ODVOZ KOSOVNIH ODPADKOV IZ GOSPODINJSTEV

Dopisnico iz leta 2017 se lahko koristi še do 31. 12. 2017 (do tega datuma mora biti oddana v nabiralnik ali na pošto oz. jo dostavljena na sedež JKP), po tem datumu ji veljavnost poteče. Najkasneje v januarju 2018 bodo po pošti poslane nove dopisnice za leto 2018. Dopisnico je treba shraniti. Način odvoza kosovnih odpadkov ostaja enak kot leta 2017. Naročilo odvoza kosovnih odpadkov lahko naročate tudi preko naše spletne strani: http://odpadki.jkpg.si/zbiranje-in-odvoz/kosovni-odpadki/narocilo-odvoza-kos-odpadkov.

V. PREVZEM NEVARNIH ODPADKOV IZ GOSPODINJSTEV POMLADANSKI PREVZEM

sobota	10. 3. 2018	Temenica	-parkirišče pri trgovini	7.30–8.00
sobota	10. 3. 2018	Radohova vas	-parkirišče pri železniški postaji	8.15–8.45
sobota	10. 3. 2018	Dob	-na avtobusni postaji	9.00–9.30
sobota	10. 3. 2018	Šentvid pri Stični	-parkirišče pri trgovini Tuš	10.00–11.00
sobota	10. 3. 2018	Stična	-parkirišče pri samostanu	11.30–12.30
sobota	10. 3. 2018	Ivančna Gorica	-parkirišče pri Zdravstvenem domu	13.00–14.00
sobota	10. 3. 2018	Muljava	-parkirišče pred kulturnim domom	14.30–15.30
sobota	10. 3. 2018	Višnja Gora	-parkirišče pri Cestnem podjetju	16.00–17.00
ponedeljek	12. 3. 2018	Ambrus	-parkirišče pred družbenim domom	14.30–15.30
ponedeljek	12. 3. 2018	Zagradec	-parkirišče pri trgovini KZ	16.00–17.00
ponedeljek	12. 3. 2018	Krka	-parkirišče pri Gostišču Krka	17.30–18.30

JESENSKI PREVZEM

sobota	6. 10. 2018	Temenica	parkirišče pri trgovini	7.30–8.00
sobota	6. 10. 2018	Radohova vas	parkirišče pri železniški postaji	8.15–8.45
sobota	6. 10. 2018	Dob	na avtobusni postaji	9.00–9.30
sobota	6. 10. 2018	Šentvid pri Stični	parkirišče pri trgovini Blatnik	10.00–11.00
sobota	6. 10. 2018	Stična	parkirišče pri samostanu	11.30–12.30
sobota	6. 10. 2018	Ivančna Gorica	parkirišče pri Zdravstvenem domu	13.00–14.00
sobota		Muljava	parkirišče pred kulturnim domom	14.30–15.30
sobota	6. 10. 2018	Višnja Gora	parkirišče pri Cestnem podjetju	16.00–17.00
ponedeljek	8. 10. 2018	Ambrus	parkirišče pred družbenim domom	14.30–15.30
ponedeljek	8. 10. 2018	Zagradec	parkirišče pri trgovini KZ	16.00–17.00
ponedeljek	8. 10. 2018	Krka	parkirišče pri Gostišču Krka	17.30–18.30

VI. Prevzem odpadne električne in elektronske opreme (OEEO) bo v soboto, 21. 4. 2018, po naslednjem vrstnem redu:

NASELJE:	ČAS ZBIRANJA:
Skupina 1:	
SOBRAČE – pri gasilskem domu	7.30 –7.45
TEMENICA – pri trgovini	8.00–8.30
ŠENTPAVEL- pri trgovini Agrograd	8.45–9.00
ŠENTVID PRI STIČNI – pri gasilskem domu	9.15–9.45
PETRUŠNA VAS – pri ekološkem otoku	10.00–10.15
METNAJ – pri gasilskem domu	10.30–10.45
STIČNA – na glavni avtobusni postaji	11.00–11.30
IVANČNA GORICA – Studenec pri avtobusni postaji	11.45–12.00
IVANČNA GORICA – pri sta. blokih ob Lj. cesti	12.15–12.45
STRANSKA VAS – pri ekološkem otoku (viadukt)	13.00–13.15
VIŠNJA GORA – na železniški postaji	13.30–14.00
KRIŠKA VAS –pri gasilskem domu	14.15–14.30
Skupina 2	
AMBRUS – pred Kmetijsko zadrugo	7.30–8.00
ZAGRADEC – pri šoli	8.30–9.00
VELIKE LESE – pri cestni bazi	9.15–9.45
KRKA – parkirišče Rebolj	10.00–10.30
MULJAVA – pred družbenim domom	10.45–11.00
MLEŠČEVO – pri ekološkem otoku	11.15–11.30
HRASTOV DOL – sredi naselja	12.00–12.15
DOB- na avtobusni postaji	12.30–13.00
RADOHOVA VAS – na železniški postaji	13.15–13.45
VRH NAD VIŠNJO GORO – pri gasilskem domu	14.15–14.30

Med odpadno električno in elektronsko opremo sodijo:

1. Veliki gospodinjski aparati: pomivalni stroji, pralni stroji, štedilniki na elektriko ipd.
2. Hladilniki, zamrzovalne omare, klime ipd.
3. Monitorji, televizorji.
4. Mali aparati: sesalniki, likalniki, mlinčki za kavo, naprave za striženje las, osebni računalniki z vso opremo (miška, tipkovnica, procesor, tiskalnik ...), telefoni, radijski sprejemniki ipd.
5. Plinske sijalke: varčne žarnice ipd.

VII. CENTER ZA RAVNANJE Z ODPADKI ŠPAJA DOLINA

Odpiralni čas

Letni delovni čas (15. 3.–14. 11.)
Pon.–pet. 7:00–19:00
Sob. 8:00–15:00
nedelje in prazniki ZAPRTO

Zimski delovni čas (15. 11. – 14. 3.)
Pon.–pet. 7:00–16:00
Sob. 8:00–13:00

Občani lahko v zbirnem centru brezplačno oddajo:

- **papir in kartonsko embalažo** (zvezki, knjige, revije, časopisni papir, kartonasta embalaža ipd.);
- **mešano embalažo** (plastenke, pločevinke, tetrapak, razne folije, kovinska embalaža, embalaža iz plastike ipd.);
- **stekleno embalažo** (steklenice, kozarci od vlaganja ipd.) in **ravno steklo** (okenska stekla ipd.);
- **odpadne avtomobilske gume** (dovoljeno 50 kg/gospodinjstvo/leto)
- **kovine** (drobne kovine, večji kosi, kot so radiatorji, peči ipd.);
- **kosovne odpadke** (pohištvo, sedežne garniture, vzmetnice, preproge, peči, športni rekviziti ...);
- **odpadno električno in elektronsko opremo** (veliki gospodinjski aparati, hladilniki in zamrzovalne skrinje, televizorji, monitorji, mali gospodinjski aparati ipd.);
- **nevarne odpadke** (akumulatorji, baterije, odpadna zdravila, pesticidi, odpadna olja, manjša električna in elektronska oprema v dolžini do 25 cm ipd.);
- **odpadni tekstil – za ponovno uporabo** (oblačila, obutev);
- **PVC rolete** (okenske plastične rolete);
- **odpadno plastiko** (plastične igrače, večje plastične kose ...);
- **odpadno azbestno kritino** (potrebni podatki ob oddaji: ime in priimek lastnika, naslov, rojstni datum, parcelna številka, katastrska občin);
- **inertne gradbene odpadke** (beton, opeka, ploščice) – manjše količine (do 350 kg/dan, do 5000 kg/leto/gospodinjstvo);
- **lesne odpadke iz vrtov in gospodinjstev** (do 500 kg/leto).

Občani lahko proti plačilu v zbirnem centru oddajo:

- **preostanek komunalnih odpadkov;**
- **biološko razgradljivi odpadki;**
- **lahke izolacijske odpadke;**
- **mešane gradbene odpadke** (do 350 kg/dan oziroma do 5000 kg/leto/gospodinjstvo).

Vse **pravne osebe**, ki se ukvarjajo s proizvodno in storitveno dejavnostjo, lahko v zbirnem centru odpadke oddajo pod enakimi pogoji kot fizične osebe, razen odpadne azbestne kritine (proti plačilu) in mešanih ali inertnih gradbenih odpadkov, ki jih v zbirnem centru ne morejo oddati.

O vseh morebitnih spremembah načrta odvoza mešanih ali ločeno zbranih komunalnih odpadkov in o drugih novostih vas bomo obveščali preko lokalnega časopisa, naše spletne in Facebook strani ter lokalnega radia Zeleni val.

Želimo si, da bi tudi v prihodnje skupaj z vami zagotavljali čisto in zdravo okolje.

VSEM OBČANOM IN POSLOVNIM PARTNERJEM VOŠČIMO VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO 2018.

Javno komunalno podjetje Grosuplje

javno komunalno podjetje Grosuplje

Načrt odvoza komunalnih odpadkov v občini Ivančna Gorica v letu 2018

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AVG	SEP	OKT	NOV	DEC
pon	1 8 15 22 29	5 12 19 26	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31
tor	2 9 16 23 30	6 13 20 27	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25
sre	3 10 17 24 31	7 14 21 28	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26
čet	4 11 18 25	1 8 15 22	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27
pet	5 12 19 26	2 9 16 23	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28
sob	6 13 20 27	3 10 17 24	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29
ned	7 14 21 28	4 11 18 25	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30

Legenda:

- Odvoz mešane embalaže
- Odvoz mešanih komunalnih odpadkov
- Odvoz bioloških odpadkov
- Odvoz nevarnih odpadkov
- Odvoz odpadne električne in elektronske opreme

cementni ROJEC IZDELKI

CEMENTNI IZDELKI ANTON ROJEC s.p.
www.rojec.net
041 | 031 /655-622

PRODAJA CERTIFICIRANIH TRANSPORTNIH BETONOV
Z DOSTAVO IN ČRPANJEM

Cenjeni graditelji in trgovine z gradbenim materialom!
Nudimo Vam tudi:

- BETONSKE BLOKE; širine 12-20-25-30 cm
- BETONSKE VOGALNE BLOKE; 20-25-30 cm
- OPEČNE VOGALNE BLOKE; 20-30 cm
- OPAŽNIKE - ŠKARPNIKE; širine 20-30 cm

ZA VEČ INFORMACIJ POKLIČITE NA: 01/787 71 05

ELEMENTI ZA DIMNIK 14, 16, 18 in 20 ∅

Anton Rojec s.p., Ljubljanska cesta 1a, 1295 Ivančna Gorica

Vesel božič in
radostno novo leto,
naj ne bo preveč napeto,
da zdravje bo ob strani
in vsi boste nasmejani!

Želi svet KS Muljava vsem svojim krajankam in krajanom!

Ob izteku leta se najlepše zahvaljujemo krajankam in krajanom, Občini Ivančna Gorica, Gasilski zvezi Ivančna Gorica ter tudi vsem podjetjem in vsakemu posebej za vaše prispevke in pomoč pri gradnji novega gasilskega doma na Muljavi.

V prihajajočih praznikih vam želimo blagoslovljen božič, v novem letu 2018 pa vam želimo obilo zdravja, miru, zadovoljstva v osebnem kakor tudi v poslovnem življenju.

Vaši muljavski gasilci

Veseli smo, da tudi z vašo podporo in pomočjo ustvarjamo spodbudno prihodnost.
Vesel božič ter srečno in varno leto 2018 vam želimo gasilke in gasilci Stične
Prostovoljno gasilsko društvo Stična

Jubilejna, 20. prireditev »Moja dežela lepa in gostoljubna«

Prireditev »Moja dežela lepa in gostoljubna« deluje v okviru akcije Turistične zveze Slovenije. V tej akciji Turistični društvi Polževo in Višnja Gora skupaj sodelujeta. Letos je bila prireditev 24. novembra 2017, ko smo podelili priznanja in pohvale najbolj prizadevnim. Komisiji sta zbirali podatke in ocenjevali skozi vse leto, seveda vsaka na svojem območju. Prireditev je bila v gasilskem domu Višnja Gora, za organizacijo pa je bilo letos zadolženo TD Polževo.

Začetek prireditve je naznanila Avsenikova melodija »Slovenija, od kod lepote tvoje«, ki jo je na harmoniko zaigral Stojan Česnik. Anita Šefer, ki je povezovala prireditev, je najprej pozdravila vse prisotne, posebno pa goste, podžupana Tomaža Smoleta, Pavla Groznika, Miho Genoria in Luko Šemeta. Program so nadaljevali nastopi otrok iz podružnične šole Višnja Gora z recitacijami, igrico ter harmoniko. Nastopali so Ian Jančar, Jan Omahen, Mia Mikača, Aljaž Beravs, Ajda Ambrožič in Neja Planko ter Maks Šušteršič. Vsi so bili nagrajeni z velikim aplavzom.

Članica TD Polževo Klavdija Germ, je povabila na oder dobitnike priznanj in pohval s Kriško-polževske planote. Ob projekciji, ki sta jo na platno uspešno projicirala mlada Žan in Nastja Zupančič, je prebrala utemeljitve komisije. Miloš in Lija Šušteršič pa sta jim čestitala in izročala priznanja in pohvale. Podjetje Vučko d. o. o. pa je prispevalo nagrade.

Priznanja so prejeli: Germ Janja in Igor za lepo vzdrževano balkonsko cvetje in negovano okolico, Kompara Zvezdana in Marjan za brunarico kot iz pravljice, Pirc Karmen in Franci za lepo vzdrževano balkonsko cvetje in negovano okolico, Pečarič Boris in Pečarič Podobnik Karmen za izjemno lepo urejeno okolico s hišo in Miklavčič Blaž za izvirno ureditev naravnega parka z zdravilnimi rastlinami. Za urejenost hiše in okolice pa so prejeli pohvale prejeli: Virant Martina in Marko, Stegnar Jožica in Peter ter Drobnjak Milka. Presenetili pa smo tudi Flamaceta Lučko in Martina in jima podelili priznanje za vzpostavitev spletne strani in njeno vestno vzdrževanje ter obveščanje članic/ov društva.

Po podelitvi priznanj in pohval TD Polževo je Stojan spet zaigral slovensko skladbo. Povezovalka programa Anita je prisotne seznanila, da smo danes dobili iz tiska razglednico Kriško-polževske planote z njenimi značilnostmi in jo ima vsak na stolu. Na razglednici so fotografije vasi in znamenitosti. Nato pa je povabila članico TD Višnja Gora Karmen Gorše, da napove prejemnike priznanj in pohval članov njihovega društva

Priznanja so prejeli Albina in Jože Nosan iz Drage za ohranjanje kulturne dediščine; Rosana in Dušan Boldin iz Višnje Gore za parkovno ureditev degradirane Fonzove doline; Silva Štepic z družino iz Zgornje Drage za izjemno skladno in vzorno urejeno domačijo in Marjeta ter Milan za urejeno domovanje. Pohvale so prejeli Anica Zupančič z družino iz Višnje Gore za efektni videz geometrijsko natančno izdelanih škarp; Sonja in Matej Žičkar iz Dednega Dola za moderno in raznovrstno ocvetličenje oken; Branka in Jože Šparovec iz Dednega Dola za estetsko ureditev vrta; Marija in Toni Zajc iz Žabjeka za umno urejene škarpe in izkoriščen prostor; družini Struna in Sluchanko iz Višnje Gore za zgledno urejeno brežino Višnjice; Posebno priznanje pa je dobila družina Kržič za obnovo slikovitih polken, ki jih krasijo izrezljani polži. Z božičnimi zvezdami, ki jih je preskrbela vrtnarija Ferbežar, so se zahvalili tudi skrbnicam rož na kozolčkih.

Ob koncu prireditve je predsednik TD Polževo Miloš Šušteršič povabil, da nekaj besed spregovorijo tudi gostje. Veliko spodbudnih besed je bilo izrečenih v kratkih nagovorih. Posebni nagovor pa je imel Miha Genorio, ki je kot član upravnega odbora Turistične zveze Slovenije presenetil TD Polževo s podelitvijo priznanja s srebrnim znakom, za 30 let uspešnega dela pri razvoju turizma.

Z zvoki slovenske melodije iz harmonike se je tako končal uradni del. Večer se je nato nadaljeval s sproščenim klepetom ob prigrizku in pijači ter medsebojnim spoznavanjem.

Amalija Šušteršič

Ocenjevanjem najbolj všečnega vina na Polževem

Turistično društvo Polževo je v petek, 17. novembra 2017, priredilo sedaj že tradicionalno 9. martinovanje v hotelu Polževo. Zbrane je nagovoril predsednik Miloš Šušteršič in predstavil vse vinarje, ki so bili prisotni s svojimi mladimi vini. Ta vina so bila izbrana iz petih vinorodnih okolišev Slovenije. Napovedal je tudi pester program s krstom vin. Pravljičarka Anita Šefer je prebrala kratko zgodovino o vinu in povedala pravljico. Pridelovalec Jože Zadražnik je nakazal, da kot v pravljici se to tudi resnično dogaja. Povedal je tudi nekaj o zgodovini pridelovanja vin. Besedo je nato imel Martin, ki je predstavil pravila ocenjevanja. Vsak udeleženec je imel pred seboj listič s številkami od 1 do 20. Toliko je bilo namreč zbranih mladih vin za pokušino in ocenjevanje od 1 do 10. Izbrana je bila tudi strokovna komisija iz vrst vinarjev v sestavi predsednik Janez Vocovnik in člana Jože Zadražnik ter Slavko Simčič.

Glavna točka dogajanja je bil krst mladega vina, ki so ga prispevali v pokušino in ocenjevanje vinogradniki iz bližnje okolice pa tudi drugih krajev Slovenije. Po uvodnem govoru Pavla Groznika je krst opravil gospod župnik Jože Kastelic iz Stične.

Po tem smo menili, da je mlado vino postalo pitno in brž so naši člani in članice Milka Drobnjak, Boris Brajkovič, Ljuba Logožar in Stane Drenšek vsakemu hitro postregli. V kozarce so nalili malo belega vina, res samo za pokušino. Poleg smo imeli narezan sir in koščke kruha za pravilnejše ocenjevanje med posameznimi vini.

Sledila je dobra malica, ki nam jo je postreglo osebje hotela in bila je zelo, zelo okusna.

Pred pokušino rdečega vina je Pavel Groznik predstavil našo Grkinjo slovenskega rodu po mami, Lojzko Avajanos, ki je trenutno v Višnji Gori. Prebrala je resnice o vinu, ki so jih izrekli pomembni možje v preteklosti. Res se je morala zelo potruditi, da je izbrskala tako izvirne citate. Vsi smo bili zelo navdušeni ob taki predstavitvi in smo jo nagradili z aplavzom.

Sledila je pokušina še ostalih rdečih in temnih vin. Po pokušini smo pobrali listke z ocenami in jih predali komisiji. Komisija je po končanem ocenjevanju pregledala ocenjevalne lističe ter podelila kolajne naslednjim pridelovalcem:

Za bela vina:

1. Renski rizling – Piškur, Debeli hrib
2. Kerner – Anton Koncilja, Žužemberk
3. Sauvignon – Filipčič, Branik

Za rdeča vina:

1. Rose – Piškur, Debeli hrib
2. Prvin – Matjaž Prelogar, Brda
3. Cviček – Jože Zadražnik, Debeli hrib

Za temna vina:

1. Teran – Milojka Umek, Križ pri Sežani
2. Modra frankinja – Janez Vocovnik, Debeli hrib
3. Modra frankinja – Matija Šuklje, Bela krajina

Tudi sama komisija je ocenjevala vina in to v vsaki skupini določila najboljše vino. Njihova odločitev je bila naslednja: med belimi Kerner – Gregorec – Weingerl, Slovenske Gorice; med rdečimi Zweigelt – Retar, Debeli hrib; in med temnimi Teran – Macarol, iz Križa.

Program je zaokrožil z igranjem domačih viž harmonikar iz Kriške vasi Mirko Biček, nadaljevali pa smo s plesom ob muziki iz predvajalnika glasbe.

Imeli smo se zelo prijetno, saj smo združili »prijetno domače« s koristnimi napotki o uživanju in proučevanju vin.

Lija Šušteršič

Veseli december v KS Metnaj

V nedeljo, 17. decembra, smo se krajani KS Metnaj srečali na tradicionalnem prednovoletnem druženju pred gasilskim domom v Metnaju. Tudi letos je otroke obiskal dobri mož, ki se je v Metnaj pripeljal kar s parno lokomotivo, pomagali pa so mu škratje in za otroke zaigrali tudi igrico. Otroci so se sladkali z domačim pecivom in toplim čajem, malo starejši pa smo poklepetali in se pogreli ob kuhanem vinu. Tudi na naše starejše občane nad 75 let in bolne nismo pozabili, zato jih bomo v teh prazničnih dneh obiskali na domu. Zahvaljujemo se vsem, ki ste kakorkoli pripomogli, da smo lahko obdarili naše najmlajše in starejše, ter poskrbeli, da smo preživeli lepo nedeljsko popoldne v krogu naših sokrajanov.

Hkrati vas obveščamo, da se postavlja nova spletna stran metnaj.si, ki bo dokončno zaživela s februarjem. Vabljeni, da pokukate na našo stran, dobrodošli so prispevki, fotografije in ostalo gradivo na krajevna.skupnost@metnaj.si, ki bo pripomoglo k naši in vaši prepoznavnosti.

Vsem želimo SREČNO IN ZDRAVO NOVO LETO 2018!

Svet KS Metnaj, Barbara Maver

Strokovna ekskurzija Turističnega društva Muljava

Članice in člani Turističnega društva Muljava smo 18. 11. 2017 odšli na strokovno ekskurzijo po Pivški dolini in Krasu. Toplo jesensko sonce in burja sta nas pozdravila ob vstopu v Pivško dolino, kjer smo si ob prvem postanku v Parku vojaške zgodovine ogledali muzejsko zbirko vojaške tehnike in zgodovinske dediščine. Prisluhnili smo vodiču, ki nas je popeljal po muzejskih zbirkah oklepnih vozil iz različnih zgodovinskih obdobij, vojaških letal, artiljerijski zbirki, paviljonu, posvečenem osamosvojitveni vojni in podmorničarskem paviljonu, kjer je največ zanimanja požela podmornica P 913 Zeta. Ob ogledu notranjosti podmornice smo za kratek čas podoživeli življenje podmorničarjev. Posebno zanimanje je požela tudi gostujoča razstava najstarejšega lesenega kolesa na svetu, starega 5200 let, najdenega na obrobju Ljubljanskega barja.

Po vojaški malici v restavraciji Kantina nas je pot vodila na Kras v edinstveno kraško naselje Štanjel. Po sončnem Štanjelu nas je vodil domačin, profesor Jože Švagelj. Doživeto vodenje je bilo toliko bolj zanimivo, saj nam je gospod Švagelj o Štanjelu pripovedoval iz lastnih izkušenj. Od otroštva do današnjega časa je preživel pet državnih ureditev, kot mlad fant je osebno poznal arhitekta Maksa Fabianija in zdravnika Enrica Ferrarija. Prav Ferrari s svojimi idejami in Fabiani s svojimi arhitekturnimi rešitvami sta v Štanjelu pustila pečat in nemalo znamenitosti, zaradi katerih je Štanjel tako poseben. Po sprehodu po Ferrarijevem vrtu, ulicah Štanjela, ogledu kraške hiše in ostalih znamenitosti ter enkratnih razgledih Krasa smo nadaljevali svojo pot do končne destinacije.

Izlet smo zaključili na Izletniški domačiji Grča. Gospodar Ivo Grča nas je popeljal po vinski kleti, kjer smo degustirali lokalna vina in poskusili domači pršut in teran. Ob dobri in obilni večerji gospe Pauline smo v dobri družbi in polni vtisov premlevali o obiskanih znamenitostih. Moški del članov se je ob ogledu vojaške tehnike nostalgično spominjal služenja vojaškega roka, nežnejši del članic je očarala pristna kraška vasica, mlajši člani pa so s pestrostjo muzejskih eksponatov in bogastvom zbirk dobili edinstven vpogled tako v nacionalno kot v svetovno zgodovino.

Jesenski Kras, Pivška dolina in prijazni gostitelji niso nikogar pustili ravnodušnega. Strokovno ekskurzijo smo v dobri družbi ter udobni in varni vožnji avtobusnih prevozov Steklačič zaključili na Muljavi. Ob koncu izleta smo člani Turističnega društva Muljava, obogateni z izkušnjami letošnje ekskurzije sklenili, da se naslednje leto spet snidemo v dobri družbi in obiščemo zanimive in gostoljubne kraje.

Gašper Erjavec, predsednik Turističnega društva Muljava

Usposabljanje kandidatov za vodjo enote v Stični

V prostorih in na zunanjem vadišču PGD Stična že od srede oktobra v organizaciji GZ Ivančna Gorica poteka usposabljanje kandidatov za vodjo enote – nižjega gasilskega častnika.

Včasih so gasilci res le gasili. Danes pomeni biti gasilec mnogo več kot le usmeriti curek vode v požar. Gasilci opravljamo še mnoge druge naloge v sistemu zaščite in reševanja, kot so reševanja iz ruševin, zaščito in ukrepanje pri poplavah, reševanje ponesrečencev v prometnih nesrečah, usposobljeni smo za nudenje nujne medicinske pomoči in še bil lahko našteval.

Vse to pa zahteva od vsakega posameznika, vključenega v gasilske enote, da se neprestano izobražuje in usposablja. V tem duhu je Gasilska zveza Ivančna Gorica organizirala tečaj za vodjo enote, ki prvič poteka po novem učnem programu.

Usposabljanje se je začelo z izbirnimi preizkusi. Namen preizkusov je bil preveriti potrebno znanje, ki obsega vsebine nižjih tečajev in zagotoviti, da imajo tečajniki potrebno znanje za uspešno sledenje vsebinam na tečaju za vodjo enote. Izbirnih preizkusov se je udeležilo 17 kandidatov iz osmih društev, med njimi tudi tri ženske. Vsi so testiranje uspešno opravili. Kasneje je en kandidat odstopil, tako da je na tečaju 16 kandidatov.

Tečaj za vodjo enote obsega 113 pedagoških ur dejavnosti. Teoretičnemu delu, ki je razdeljen na 17 vsebinskih sklopov, je namenjenih 68 pedagoških ur.

Za ilustracijo o kompleksnosti gasilskega dela naštevam vse učne sklope: Sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, Organizacija gasilstva in pravne osnove, Požar in nevarne snovi, Razvrščanje, usposabljanje v gasilstvu, Osebnost gasilca, Zaščita telesa in dihal, Informatika, Elektrotehnika in varnost, Radijske in ostale zveze, Vozila in oprema, Tehnično reševanje, Gradbeništvo in preskrba z gasilno vodo, Varstvo in zdravje gasilcev, Prva pomoč in Gasilska taktika.

Predavanjem so sledile praktične vaje v obsegu 44 pedagoških ur. Vsebine je podajalo 14 predavateljev iz domače gasilske zveze in sosednje regije. Praktične vaje pa so potekale ob 8 domačih inštruktorjih.

Na tečaju je zahtevana 60 % prisotnost na teoretičnem delu in 90 % prisotnost na praktičnem delu.

Večinski del praktičnih vaj je namenjen področju gasilske taktike. V ta namen so inštruktorji pripravili vaje z realnimi scenariji, ki so vključevali različne vrste gasilskih intervencij kot na primer: dimniški požar, požar v enostanovanjskem objektu, požar v večnadstropnem večstanovanjskem objektu, prometno nesrečo s poškodovano osebo, prometno nesrečo z razlitjem nevarne snovi, požar osebnega vozila, požar v naravi in iskanje pogrešane osebe ...

Kandidati so se izmenjavali v vlogi vodje enote in ob pomoči inštruktorjev urili svoje veščine vodenja gasilskega oddelka, ki šteje 9 ali 10 gasilcev.

Prvi decembrski vikend so tečajniki zaključili s praktičnimi vajami, za uspešen zaključek tečaja pa morajo opraviti še preverjanje znanja iz vseh vsebinskih sklopov. Pripraviti in zagovarjati morajo seminarsko nalogo pri vsebinskem sklopu Gasilska taktika ter uspešno opraviti zaključno teoretično in praktično preverjanje znanja v Izobraževalnem centru Republike Slovenije za zaščito in reševanje na Igu.

Z uspešno opravljenimi obveznostmi bodo tečajniki pridobili čin nižji gasilski častnik in lahko prevzamejo vlogo poveljnika v nižje kategoriziranih enotah (društvih) ter druge funkcije vodenja v operativnem delovanju društva in gasilske zveze.

Gregor Arko, GČ I

Lepe praznike, sreče in zdravja v novem letu 2018 vam želi

Specialistična ordinacija za ultrazvok dr. Mojca van Midden, specialist radiolog

Gabrje pri Stični 6
1295 Ivančna Gorica
Tel. 040 236 675

Srečne praznike želimo,
zdravja vam privoščimo,
smeh naj greje vas vso zimo,
da v srcu bo toplo.

KRAJEVNA ORGANIZACIJA RDEČEGA KRIŽA IVANČNA GORICA VAM ŽELI MIRNE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO, OPTIMISTIČNO NOVO LETO 2018.

Za pomoč v letu 2017 se zahvaljujemo PGD Ivančna Gorica, še posebno gospodu Marjanu Knezu, Občini Ivančna Gorica, Kmetiji Erjavec Gorenja vas in Trgovini Kašča, ter vsem prostovoljcem Krajevne organizacije rdečega križa in vsem, ki ste nam darovali in pomagali čez celo leto.

Praznično zvonjenje utihne
in svetloba sveč ugasne,
toda mir v duši,
sreča v srcu
in topel stisk dlani
- ostanejo!

Vesele, prijetne in radostne praznike vošči vsem krajankam in krajanom KS Muljava

Krajevna organizacija rdečega križa Muljava.

Tečaj oživljanja z uporabo zunanjega avtomatskega defibrilatorja v Metnaju

Letošnjo jesen smo krajani krajevne skupnosti Metnaj dobili sodoben pripomoček za pomoč pri oživljanju v primerih nenadnega srčnega zastoja, ki se mu reče zunanji avtomatski defibrilator ali krajše AED. Nameščen je na fasadi gasilskega doma v Metnaju. Namenjen je krajanom okoliških vasi, predvsem krajanom Krajevne skupnosti Metnaj. Seveda pa še tako dobra naprava sama od sebe ne more narediti nič, temveč jo mora namestiti in z njo upravljati človek. Narejena je tako, da ob uporabi sama glasovno usmerja osebo, ki z njo rešuje življenje človeku z nenadnim srčnim zastojem. Torej se reševanja s tem aparatom lahko loti kdorkoli, tudi laiki, ki se slučajno znajdejo v situaciji, da je potrebno pomagati sočloveku. Seveda pa je pred tem vseeno treba opraviti krajše usposabljanje.

Da smo dobili dober vpogled v delovanje tega aparata, je za krajane v teh dneh pripravil zanimivo in poučno predavanje na to temo naš krajan Anton Posavec iz Mekinj, ki se s problematiko reševanja ljudi vsakodnevno profesionalno ukvarja in ima tako s tem veliko izkušenj. Predavanje je bilo v dvorani KS Metnaj, udeležilo pa se ga je precejšnje število krajanov. V uvodnem delu je poudaril predvsem pomen čim hitrejšega varnega pristopa k osebi s srčnim zastojem in začetka oživljanja. Ob predstavitvi s pomočjo projektorja je nazorno prikazal celoten postopek oživljanja in ob tem ovrgel nekatere prazne pomisleke, ki se ob nudenju pomoči postavijo reševalcu. Če se slučajno znajdemo v taki situaciji je najslabše, če ne naredimo nič, boječ se, da bi ponesrečenca lahko še dodatno poškodovali. Sočloveku v taki stiski je treba takoj pomagati. Mnogokrat je od hitrosti ukrepanja odvisno njegovo življenje.

Na koncu je celoten postopek oživljanja z uporabo AED tudi praktično prikazal s pomočjo lutke in šolskega defibrilatorja. To smo nato, pod nadzorom in usmerjanjem predavatelja lahko poskusili tudi udeleženci izobraževanja. Dogovorili smo se tudi, da bi bilo smiselno predavanje z vajo še enkrat ponoviti za vse tiste, ki so bili tokrat zadržani in niso mogli priti. Ponovitev pa bi prišla prav tudi kdaj kasneje, saj stvari, ki jih ne uporabljamo vsak dan, žal hitro pozabimo.

Na koncu želim poudariti, da smo krajani nove pridobitve zelo veseli in se vsem, ki so omogočili, da imamo to napravo zdaj na voljo, zahvaljujemo za vložen trud.

Lojze Podobnik

Življenje je lahko tekma s časom

Uradna statistika kaže, da srčni zastoj v Sloveniji doživi več kot 2000 prebivalcev letno. Brez pravočasnega ukrepanja žrtvam ostane samo nekaj minut življenja in 95 % ljudi s srčnim zastojem, ki niso pravočasno prejeli pomoči, umre pred prihodom v bolnišnico.

V srčnem zastoju se srce ne krči učinkovito in usklajeno, le migeta in kmalu povsem obstane. Takšno stanje se lahko prekine samo z električnim šokom, imenovanim defibrilacija. Nedvomno je zgodnja defibrilacija, kar pomeni, da je izvedena v prvih petih minutah, najbolj pomemben člen v verigi preživetja pri srčnem zastoju.

Če je izvedena pravočasno, je verjetnost preživetja celo 50 do 70 %, z vsako naslednjo minuto pa se verjetnost preživetja zmanjša za 10 %.

V občini Ivančna Gorica imamo 10 javno dostopnih AED (avtomatskih zunanjih defibratorjev) s katerimi lahko očividec, laik, reši življenje osebi v srčnem zastoju, še preden ekipa nujne medicinske pomoči prispe na kraj dogodka.

Uporaba javno dostopnih defibratorjev je enostavna in varna, ob priklopu se aktivirajo zvočna navodila, ki jim je treba slediti. Aparat sam prepoznava motnjo srčnega ritma, ki jo zdravimo z elektriko, ter pove primeren trenutek za sprožitev defibrilacije.

Poznavanje in rokovanje z defibrilatorjem pomeni tudi izgubo strahu pred ukrepanjem v primeru reševanja življenja. Zato bomo v Zdravstvenem domu Ivančna Gorica, začeli izobraževanje občanov, laikov, ki imajo željo, da se udeležijo usposabljanja za rokovanje z aparatom. Usposabljanje bo izvajala usposobljena ekipa zdravnika in medicinske sestre.

Zainteresirani občani se lahko prijavijo na tel. št. 01 781 90 00 oziroma lahko svoja vprašanja in prijave posredujejo tudi na e-naslov: splosna.ambulanta.zirovnikkuster@zd-ivg.si.

Lepo vabljeni, skupaj lahko rešimo več življenj.

Katarina Žirovnik Kuster, dr. med.,
spec. druž. medicine,
ZD Ivančna Gorica

Miklavžev koncert v Ivančni Gorici

V nedeljo, 3. decembra 2017, je v dvorani Kulturnega doma Ivančna Gorica potekal Miklavžev koncert Krajevne organizacije Rdečega križa Ivančna Gorica. Koncert je že tradicionalno namenjen varovancem Varstveno delovnega centra Želva in otrokom socialno ogroženih družin iz Občine Ivančna Gorica.

V uvodu je zbrane nagovoril predsednik KO RK Ivančna Gorica Uroš Kastrevc, za njim pa sta prisotne pozdravila še predsednik Rdečega križa Slovenije – OZ Grosuplje Franc Horvat in podžupan občine Ivančna Gorica Tomaž Smole. Vsem so zaželeli lepe prihajajoče praznike v krogu svojih najbližjih ter srečno in predvsem zdravo prihajajoče novo leto.

V nadaljevanju so se na odru predstavili stanovalci hiše Novi Paradoks iz Šmarja-Sap s pripovedjo Miklavž prihaja in plesalca plesnega para VDC Želva. Skupaj z animatorko Majo Kokol, ki je poskrbela za pevsko in plesno rajanje, pa so priklicali Miklavža. Pridnim otrokom je ob srečanju izročil darila, ob snidenju pa obljubil, da jih naslednje leto ponovno obišče.

Gašper Stopar

Tradicionalno srečanje starejših krajanov v Šentvidu pri Stični

Tudi letos se je vabilu Krajevne organizacije Rdečega križa Šentvid pri Stični odzvalo lepo število starejših krajanov, za katere so prizadevne prostovoljke v sodelovanju s šolo pripravile prijeten praznični program. Zbrane krajane so nagovorili v imenu KO RK Šentvid pri Stični Majda Verbič, predsednik OZRK Grosuplje Franc Horvat, ravnatelj šole Janez Peterlin, podpredsednica KS Šentvid pri Stični Alina Cunk Perkljič in župnik Izidor Grošelj. Kasneje se jim je pridružil tudi podžupan Tomaž Smole. Tudi letos so pester program pripravili učenci OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični z mentoricami, pridružili pa so se jim tudi veterani Folklorne skupine Vidovo. Prijetno medgeneracijsko srečanje se je zaključilo z izrekom prazničnih želja in pogostitvijo v šolski jedilnici.

Matej Šteh

»Resnično bogastvo človeka je dobro, ki ga stori drugemu.«

Vesele božične praznike in dan samostojnosti in enotnosti.
Naj bo novo leto 2018 mirno, zdravo in srečno!
Vsem donatorjem, krvodajalcem in prostovoljcem iskrena hvala za vsa dejanja dobrote v iztekajočem se letu!
RKS - Območno združenje Grosuplje

Anica Smrekar in Franc Horvat

8. uprizoritev živih jaslic v Velikih Češnjicah

v soboto, 30. 12. 2017, ob 18.00

Letos bomo jaslice še razširili:

Najprej bodo na ogled **SVETLOBNE JASLICE**, pri kapelici na sredini vasi bodo na ogled **JASLICE V NARAVNI VELIKOSTI** s premikajočimi figurami, na tradicionalnem prizorišču na travniku pod cerkvijo sv. Ane pa bodo **ŽIVE JASLICE**.

Prisluhnite božični zgodbi in v čudovitem naravnem okolju, med prijaznimi domačini, podoživite skrivnost božične noči.

Vljudno vabljeni!

Srečanje težjih invalidov

V soboto, 2. 12. 2017, je Društvo delovnih invalidov Grosuplje organiziralo srečanje za težje invalide in praznovanje mednarodnega dneva invalidov – 3. december. Iz treh občin se je zbralo več kot petdeset težjih delovnih invalidov s spremljevalci. Ob prihodu je vse prisotne še posebej razveselila gospa Majda Kaiba, ki je za vsakega naredila božičnega angelčka.
Predsednica Anica Perme je vse prisotne pozdravila in jim zaželela lep dan. Poudarila je, da je to srečanje za težje invalide, ki so zaradi svoje bolezni oziroma invalidnosti prikrajšani in se med letom ne morejo udeleževati naših programov. Prav zaradi tega je prav, da se vsi srečamo vsaj enkrat na leto in se malo pogovorimo in razvedrimo. Prisotne je seznanila z delovanjem društva v preteklih mesecih in jih povabila k večjemu sodelovanju.
Sledilo je predavanje dr. Golouha. Vsi prisotni smo z veseljem prisluhnili predavanju o demenci. Na koncu predavanja se je pojavilo kar nekaj vprašanj, na katera smo dobili želene odgovore.
Po uradnem dnevu je sledila pogostitev, vsi težji invalidi pa so prejeli skromno praktično darilo.
Ob prijetnem klepetu je čas kar prehitro minil. Rahlo utrujeni, a predvsem dobre volje in veselih obrazov smo se začeli poslavljati. Drug drugemu smo zaželeli vse dobo v prihajajočem letu. Zahvaljujemo se Občini Grosuplje in gospodu županu ter Zvezi delovnih invalidov Slovenije, da so nam pomagali pri izvedbi srečanja.

Karmen Jurčič

Naj čas nikoli ne mineva tako hitro,
Da ne bi zastali in pomislili na drage prijatelje ...
Se nasmehnili, spomnili in občutili lepoto tega,
da imamo drug drugega.

Prijetne božične praznike in srečno novo leto 2018
vsem svojim članom in občanom občine Grosuplje,
občine Ivančna Gorica in občine Dobrepolje želi
DRUŠTVO DELOVNIH INVALIDOV GROSUPLJE.

Rotaract klub Grosuplje polepšal praznike mladi mamici samohranilki

Rotaract klub Grosuplje je nastal na pobudo Rotary kluba Grosuplje in je bil uradno ustanovljen 13. maja 2007. Je organizacija mladih fantov in deklet, starih od 18 do 30 let, katerih namen je zagotoviti mladim ljudem, da širijo svoje obzorje, znanje, sposobnosti in izkušnje, ki jim bodo pomagale pri osebnem razvoju. Posvečajo se socialnim potrebam svojih lokalnih skupnosti in stremijo k pospeševanju boljših odnosov med ljudmi po vsem svetu, s pomočjo navezanih prijateljstev in uslug. Je humanitarna, nepolitična in neverska organizacija, ki svoje ideje skupaj z botrskimi klubi Rotary uresničuje preko številnih projektov na lokalni, državni in mednarodni ravni, po načelu nesebične pomoči vsem, ki so le–te potrebni.
V Rotaryskem letu 2016/17 smo praznovali že deseto obletnico delovanja. Člani Rotaract kluba Grosuplje smo bili izredno aktivni, že v velikonočnem času smo v okviru tradicionalne vseslovenske dobrodelne akcije organizirali projekt »Velikonočna sreča«, na katerem smo zbirali dobrine in prispevke za socialno šibke in pomoči potrebne.
Pred kratkim smo spet združili svoje moči in pripravili nov projekt »Skupaj polepšajmo praznike«, kjer smo zbirali sredstva za mlado mamo, samohranilko, ki se je znašla v težki življenjski situaciji. Po smrti moža za rakom se je znašla sama z majhnim otrokom in brez službe. Odločili smo se ji priskočiti na pomoč in za ta namen smo 16. 11. 2017 organizirali že tradicionalni dobrodelni Bowling turnir v blowling klubu Spider v Ljubljani. Ob prijetnem druženju in navezovanju novih prijateljstev smo se zabavali in hkrati bili dobrodelni, saj je bil naš dogodek uspešen in skupaj z donacijami smo zbrali lepo vsoto denarja. S temi sredstvi bomo mladi mamici polepšali praznike.
Ob tej priložnosti bi se radi zahvalili vsem udeležencem dogodka ter donatorjem: TODITRUCK d. o. o., FIBB sistemi d. o. o., Zlatarstvu Gros ter Piceriji Kegeljček, ki so s svojo donacijo radi priskočili na pomoč in sodelovali pri projektu. Obenem pa v naš Rotaract klub vabimo vse mlade, stare med 18 in 30 let, ki so željni spoznavati zanimive ljudi, sodelovati na lokalnih in mednarodnih projektih, potovati in se hkrati tudi zabavati. S tem pa na svojevrsten način prispevati h krepitvi rotarijske ideje. Kontakt: rotaract.grusuplje@gmail.com.

Eva Zupančič

DRUŠTVO AL-ANON
za samopomoč družin alkoholikov

Vas skrbi, ker nekdo od vaših bližnjih preveč pije?

Pokličite Družinske skupine Al-Anon in Alateen

Tel.št.: 041/590 789, 031/744 722, 040/589 877
Spletna stran:http://www.al-anon.si/
E-naslov: info@al-anon.si.

SREČNO 2018
IN ISKRENE ČESTITKE OB DNEVU SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI TER LEPE PRAZNIČNE DNI VSEM OBČANKAM IN OBČANOM ŽELI
OBMOČNO ZDRUŽENJE VETERANOV VOJNE ZA SLOVENIJO GROSUPLJE

S poti po Madagaskarju

Konec oktobra smo se Silvo, Aleksander, Mič in Matej odpravili na Madagaskar. Potovanje smo omejili na osrednji in osrednje-zahodni del otoka. Glavni del pa je predstavljal obisk območja Makay in predela glavnega mesta Atananariva, kjer deluje argentinsko-slovenski misijonar Pedro Opeka.

Otok Madagaskar je četrti največji otok na svetu. Leži na jugovzhodu afriške celine v indijskem oceanu. Madagaskar je redko naseljen. Ima približno 20 milijonov prebivalcev na površini 587.041 km² in je ena od najrevnejših držav na svetu. Madagaskar nekateri imenujejo tudi Rdeči otok, ker na otoku prevladuje prst, ki je bogata z železom, kar ji daje izrazito rdečo barvo. Uradna jezika na Madagaskarju sta francoščina in malgaščina. Glavno mesto je Antananarivo. Potovanje po Madagaskarju je zaradi slabih cest zelo počasno in neudobno. Ceste so luknjaste, večinoma brezpotja. Revščina je najbolj opazna v mestu. Na podeželju ni takšne revščine kot v mestu. Večina prebivalstva se preživlja s samooskrbnim kmetovanjem. in živijo iz rok v usta, torej pojedo kar pridelajo. Med pridelki prevladuje riž, manijok (gomoljasta rastlina) in sladek krompir.. Za lastne potrebe redijo perutnino, koze in prašiče. Otok je bogat z rudami in kamnolomi.

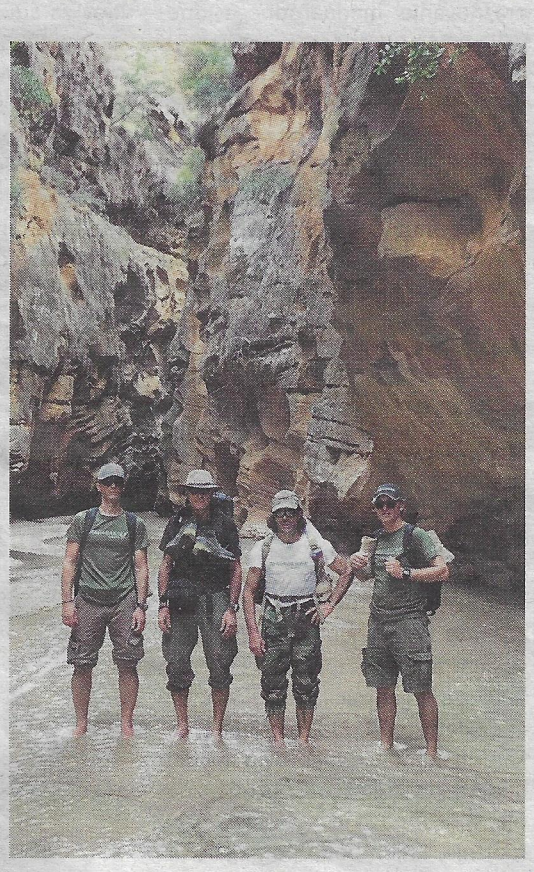

Ena večjih znamenitosti Madagaskarja so ogromna drevesa baobab ali opičji kruhovci. Baobab v višino zraste 30 metrov, njegova krošnja pa je široka tudi deset metrov in več in ima zelo posebno obliko. Izgleda namreč tako, kot bi drevo obrnili narobe in bi na širokem deblu v zraku rasle korenine. Obseg najširšega baobaba naj bi meril kar 47 m. Žal ga ni več, saj je počil. Plodovi kruhovca so veliki do pol metra in so temne rjave in zelene barve. Baobab je za Afričane pomemben v prehrani, uporabljajo pa ga tudi v medicinske namene saj je močan naraven antioksidant, analgetik, blaži vnetja... Na področju otroka, ki smo ga raziskovali, smo opazili nekatere značilne živali: kuščarje, kače, pajke in krokodile.

Med naravnimi znamenitostmi je bil zame največji vtis vzpon na gorati predel območja Makay. Območje Makay se razprostira na površini 150 × 50 km. Makay je naravni labirint in eden najbolj biotsko raznovrstnih predelov Madagaskarja. Sestavljen je iz stotine zapletenih kanjonov. Na samem otoku Madagaskarja je malo ljudi slišalo za to ruševno gorsko območje, ki je relativno neraziskano in nerazvito. Nahaja se v osrednjem zahodnem delu otoka. Makay je sestavljen iz rumenega peščenjaka in granita. Ima visoke planote, ki so še vedno delno pokrite z gozdom ali grmičasto rastjo. Mi smo se zadrževali na goratem področju in osvojili dva visoka masiva med 600 in 700 m nadmorske višine.

Zadnji dan našega potovanja smo na obrobju glavnega mesta Atananariva obiskali misijonarja Pedra Opeko, ki se tu že štirideset let razdaja za male ljudi. Dela z najrevnejšim slojem prebivalstva na Madagaskarju. Posebno skrb namenja otrokom. Zato je vedno obkrožen z otroki. S sodelavci združenj je zgradil več vasi in centrov z osnovnimi šolami in visokošolski program, v katerem usposablja pedagoške delavce. Otrokom poleg šolanja vsak dan ponudi tudi obrok riža.

Pedro Opeka ljudi povezuje in jim pomaga na poti samozaupanja. Zanje išče delo in jim pomaga sprejeti delovne navade. Trudi se, da bi ljudem, ki živijo na robu, pomagal najti zaposlitev.

Z dejanji, trdno voljo in vero je dokazal, da se lahko doseže nemogoče ter premaga revščino in bedo. Predvsem pa ponudil upanje. Obisk področja, na katerem deluje, nas je prepričal o veličini njegovega delovanja.

Vtise z Madagaskarja lahko strnem v spoznanje: »To je čisto drug svet od našega in zelo drugačen od afriških držav, ki sem jih obiskal doslej. Spoznaš, kako pri nas dobro živimo, a pogosto ne znamo ceniti vsega, kar imamo.«

Silvo Vrhovec

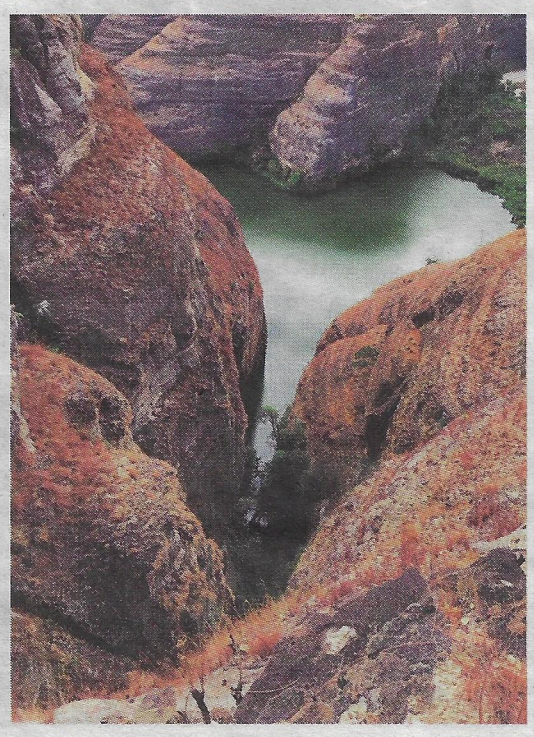

Praznični december smo začeli dobrodelno

Torek, 5. december, je bil na Srednji šoli Josipa Jurčiča poseben dan. Pouk smo začeli nekoliko pozneje kot navadno, na šoli pa je bilo praznično vzdušje. Vsi smo se pripravljali na dobrodelno prireditev ob začetku prazničnega decembra. Že zgodaj dopoldne smo okrasili šolo, postavili stojnice in razstavili svoje izdelke. Vsak oddelek je skušal najti najboljšo tržno nišo in ponuditi izdelke, ki bi bili čim bolj privlačni in še bolj okusni. Dijaki in delavci šole smo izdelovali voščilnice, okraske in božične venčke, pekli raznovrstno pecivo, torte, našlo se je celo kaj za vegane, moški so si lahko izbrali lesene metuljčke, nekateri so imeli tombolo – ponudba je bila tako raznolika in pestra, da smo se težko odločali, ko smo polnili vrečke. Vse smo ponudili na lično okrašenih stojnicah, ki jih je prijazno posodila Občina Ivančna Gorica.

Po dobri uri pa se je začela še prireditev, na kateri smo pričakovali posebno gostjo. Slavnostna gostja, ki se je prijazno odzvala ravnateljevemu vabilu, je bila bivša dijakinja naše šole, danes znana pevka Nina Pušlar. Prireditev so ustvarili dijaki, ki so povedali nekaj lepih misli ob koncu leta, plesali in zaigrali dve pesmi, Nina pa nam je zapela tri svoje pesmi ob spremljavi kitarista Janeza, med njimi tudi svojo zadnjo pesem Lepa si. Pri petju smo ji pomagali vsi, Julij pa ji je kasneje zastavil nekaj vprašanj, seveda tudi o šoli, na katera je prijazno odgovorila. Nina nam je povedala, kako je začela svojo glasbeno pot in da je petje njeno življenjsko poslanstvo, šolo pa ima v lepem spominu. Vedno, ko pride, se sprehodi po njej in obuja spomine na vsa leta, ki jih je preživela tu. Po koncu prireditve so lahko vsi, ki so želeli, naredili z njo tudi selfi.

Po prireditvi smo pili čaj, se sladkali s piškoti, dijaki pa so ponudili na stojnicah še zadnje izdelke. Sledile so še govorilne ure, predvsem pa veselo in prijazno druženje z obiskovalci.

Zadnji, a gotovo ne najmanj pomemben podatek pa je, da je bila prireditev dobrodelna. Dijaška skupnost šole je sklenila, da bo prostovoljne prispevke podarila v enakem deležu za prenovo šolske čitalnice in dijakinji Anamariji, ki je gibalno ovirana, za prenovo stanovanja. Zbrali smo 1837,16 evra (62 evrov na prireditvi ob obisku Miklavža v Ivančni Gorici, na kateri smo podarili tudi igrače, ki so jih prispevali dijaki). Vsem se zahvaljujemo za prispevke.

Prepričani smo, da so se vsi, ki so z nami začeli praznični december dobrodelno, dobro počutili in želimo, da bi se nam ob letu obsorej spet pridružili.

Vesna Celarc, prof.,
Srednja šola Josipa Jurčiča
Ivančna Gorica

Ne igram se več, podarim ti svojo igračo

V prvih dneh decembra smo na Srednji šoli Josipa Jurčiča izvedli akcijo z naslovom Ne igram se več, podarim ti svojo igračo. Zbrali smo okrog 350 raznovrstnih in lepo ohranjenih igrač. Nekatere igrače so imele celo posvetilo. Prikupen plišasti zajček je imel okrog vratu napis: »Meni je polepšal otroštvo, želim, da bi ga tudi tebi.«

Zbrane igrače so dijaki v ponedeljek, 4. decembra, ob prižigu lučk in obisku Miklavža pred občino v Ivančni Gorici podarili otrokom. Dijaka Laura in Sifet sta se zelo vživela v svojo vlogo in sta ob navdušenju otrok, da si lahko izberejo eno igračo ter jo odnesejo domov, pozabila na mraz. S takšno drobno pozornostjo smo naredili trojno veselje: igrače niso romale v smeti, razveselili smo otroke in ob tem zbrali še prostovoljne prispevke, ki smo jih namenili v šolski sklad in dobrodelne namene. Res je bilo prijetno občudovati obojestransko veselje – dijakov ter vseh nasmejanih in zadovoljnih otrok. Stojnica je bila v dobri uri popolnoma prazna. To je bil dogodek, ki je pobožal dušo in razveselil srce.

Iskrena hvala vsem dijakom, ki so podarili igrače, in tistim, ki so jih delili!

Dragica Eržen

Ekskurzija dijakov SŠ Josipa Jurčiča na Dunaj

Z navdušenjem in velikim pričakovanjem smo 1. 12. 2017 v zgodnji jutranji uri (1. 30) sedli na avtobus in se skupaj s sošolci in spremljevalci odpeljali proti Dunaju. O tem mestu smo že veliko slišali in brali, zato so bila naša pričakovanja še toliko bolj podprta z nestrpnostjo.

Naša prva postojanka je bila DUNAJSKA UNIVERZA, katere rektor je prof. HEINZ W. ENGL. Univerza je ena izmed najuglednejših v Evropi in celo na svetu. Obiskuje jo 92500 študentov iz vsega sveta, med njimi jih je kar 125 iz Slovenije. Študentje, ki prihajajo iz držav članic EU, imajo brezplačen študij, drugi pa plačajo za študijski semester 720 €. Naslednji ogled je, ki nas je prevzel, je bila zunanja podoba dunajske knjižnice, ki je bila ustanovljena leta 1623, v 19. stol. pa je vrsta naših mož s svojim delom in znanjem prispevala k njenemu razvoju in ugledu. Treba je omeniti učenjaka Jerneja Kopitarja, ki pa žal ni bil cenjen, kot bi si zaslužil. Njegov naslednik, Fran Miklošič, ugleden slavist in slovničar si je prislužil spomenik na dvorišču univerze. Njima so sledili še drugi ugledni slovenski knjižničarji, zato je ta knjižnica tudi »malo naša.«

Imeli smo tudi ogled največjih studiov medijske hiše ORF, kjer smo izvedeli, kako se snemajo oddaje in večji resničnostni šovi. V enem izmed studiov pa smo se vživeli v vlogo snemalcev in igralcev tudi mi. Poseben vtis je na nas naredila katedrala sv. Štefana, ki je bila v večernih urah videti res pravljična. Možnost smo si jo imeli ogledati tudi podnevi, saj smo imeli veliko prostega časa. V večernih urah smo imeli okoli katedrale čas za nakupe in prosto uživanje na ulicah prazničnega mesta. Večer smo zaključili z dobro dunajsko večerjo – znamenitim istoimenskim zrezkom in nepogrešljivo sladico 'Sacher' torto.

V soboto zjutraj 2. 12. 2017, smo si ogledali muzej vojaške zgodovine ARSENAL. Vsi ohranjeni predmeti, med njimi tudi okrvavljena uniforma c. Ferdinanda, ki je bil žrtev atentata, so nas popeljale v tisti grozljivi zgodovinski trenutek, ko je bil ubit. Poleg tega smo si ogledali še veliko drugih ohranjenih predmetov prve svetovne vojne, in tudi izvedeli nekaj o zgodovini nekaterih pomembnih slovenskih mož.

Imeli pa smo možnost uživanja ob ogledu Dunajske državne opere. Ogled opere je popestrila možnost ogleda krojaške delavnice za moške soliste. Vodič nas je odpeljal še v zaodrje, kjer smo si ogledali, kako poteka priprava odra. Imeli smo tudi čast sedeti v parterju operne dvorane, ki je razprodana že za okoli 320 dni naprej.

Kot zadnji večerni ogled in tako zaključek naše ekskurzije, nas je pot vodila k umetnini Friedenereicha Hundertwasserja, ki je bil nadvse priljubljen, prav tako pa tudi njegova dela. Njegove hiše, so precej drugačne kot navadne, saj nimajo ravnih tal niti stene nimajo pravilnih kvadratnih oblik.

Vrnili smo se v soboto zvečer. Polni nepozabnih vtisov in spominov smo se vračali domov z željo, da se na Dunaj še vrnemo. Tudi zato, ker je bil Dunaj začasni dom mnogih naših velikih mož. Strokovna ekskurzija v pravem pomenu besede nam je v živo omogočila doživeti teorijo pouka, pa tudi začutiti predpraznični utrip velemesta. Poln avtobus navdušenih dijakov!

Laura Sila,
2. b Srednja šola Josipa Jurčiča

Sobotne delavnice na OŠ Stična

Učenci OŠ Stična so pokukali na sever evrope

V soboto, 18. 11. 2017, so se učenci OŠ Stična zbrali na matični šoli, da bi doživeli zanimivo popotovanje v nordijske dežele. V okviru projekta »Spoznavajmo dežele« smo na naši šoli že tretjič izvedli delavnice, tokrat na temo: »Pokukajmo na sever Evrope.«

Na raziskovalnem dnevu je sodelovalo 90 učencev (v dejavnosti so bili vključeni tako učenci matične šole kot tudi njihovi vrstniki s PŠ Višnja Gora in PŠ Zagradec).

Učenci so spoznavali Švedsko, Norveško, Finsko, Dansko in Islandijo: njihovo zgodovino in geografske značilnosti, mite in legende, vero in običaje, kulinariko, glasbo ter književnike, ki so se s svojimi deli uvrstili v sam vrh svetovne literature. Naše delo je potekalo v šestih skupinah – delavnicah, v katere so se učenci vključili po zanimanju.

Za prijeten začetek skupnega sobotnega druženja sta poskrbela navihana in razigrana Pika Nogavička ter njen zvesti prijatelj Ficko, pridružil pa se jima je tudi velemojster otroških pravljic – danski pravljičar Hans Christian Andersen, ki je zbranim učenkam in učencem na kratko predstavil potek delavnic. Sledilo je potopisno predavanje o Islandiji, ki ga je za nas pripravil gospod Tadej Venta. Skrbno izbrane fotografije in zanimiva predstavitev so nas popeljale v samo osrčje Islandije, dežele, ki s svojo prečudovito naravo ter umirjenim načinom življenja očara slehernega popotnika.

S Tadejem Vento smo prepotovali Islandijo po dolgem in počez

Družili smo se tudi z norveškimi vrstniki, ki so za naše učence pripravili prave, pravcate vikinške igre. Razdelili smo se v tri skupine po deset učencev: prva skupina se je na šolskem travniku v dveh ekipah pomerila v vikinški različici slovenske igre »zemljo krast«, pri kateri smo namesto trde asfaltne podlage uporabili travnik, kredo pa smo zamenjali z noži. Druga skupina se je pomerila v mini borilnih ročnih veščinah, tretja skupina pa v vleki vrvi.

Utrinek z vikinških iger

Sledilo je delo v delavnicah ...

V glasbeni delavnici so se učenci pod mentorstvom učiteljice Petre Rus Mušič in knjižničarja Kristijana Rešetiča (pridružila se jim je tudi novinarska ekipa) preko videokonference pogovarjali z Majo Keuc, slovensko predstavnico na Evrosongu leta 2011, ki že nekaj let živi na Švedskem. V glasbeni delavnici so učenci izdelali še plakat na temo »Evrovizija in sever Evrope« in prisluhnili izredno zanimivemu predavanju o Heavy metalu, ki ga je za nas pripravil gospod Ivan Cepanec.

V novinarski delavnici so se naši učenci prelevili v novinarje in se pogovarjali s slovenskimi izseljenci na Švedskem, Norveškem in Danskem. Z Danske sta se nam oglasila gospa Martina Tonin Podobnikar, ki je pred odhodom v tujino živela v Ljubljani. Trenutno živi v Kopenhagnu, glavnem mestu Danske. Povedala nam je, da njeni predniki izhajajo iz Zagradca in Ambrusa, njen pradedek Franc Lobe pa je bil prvi učitelj na Osnovni šoli Stična. Med pogovorom smo se posladkali z okusnimi cimetovimi piškotki, ki nam jih je naša sogovornica poslala po pošti.

Ivan Cepanec nam je pripravil izredno zanimivo predavanje o Heavy metalu

Učenci novinarske delavnice so se pogovarjali z gospo Martino Tonin Podobnikar, ki živi na Danskem

Z Danske se nam je oglasil tudi gospod Matjaž Brvar, ki je kot podoktorski raziskovalec zaposlen na Syddansk Universitet (Južnodanski univerzi) v kraju Odense. Izvedeli smo, da zelo pogreša Slovenijo (svoje domače in činčilo, predvsem pa slovenske gore). Povedal nam je, da so Danci zelo ponosni na svojo zastavo in da se najraje vozijo s kolesi.

S skrajnega severa se je oglasila gospa Teodora Grča Pečar, Prekmurka, ki na Švedskem živi dobri dve leti. Med drugim smo izvedeli, da si prizadeva za vzpostavitev stikov med slovenskimi in švedskimi šolami in da je naselje, v katerem živi, oddaljeno 190 km od polarnega kroga, kar pomeni, da imajo obdobja s celodnevno svetlobo in temo. Zima traja sedem mesecev, torej od oktobra do maja. Poletne temperature narastejo do 30 0C, pozimi pa se temperature spustijo tudi pod -40 0C.

Z Norveške se nam je oglasila 17-letna gimnazijka Sergeja Cink, ki se je s svojo družino na Norveško preselila pred dvema letoma. Zaupala nam je, da je pred odhodom v tujino živela v Lescah na Gorenjskem in da je s seboj vzela tudi kužka. Tudi ona se je na življenje v novi državi že dobro navadila, še vedno pa se rada vrne v Slovenijo, kjer ima svoje sorodnike in prijatelje.

Vse pogovore z našimi intervjuvanci smo tudi dokumentirali, ker je bil temeljni cilj naše novinarske ekipe skrbno beleženje vsega, kar se je na delavnicah dogajalo. Pri tem so nam pomagale naše mlade fotografinje, ki so pod mentorstvom knjižničarke Branke Lah dogajanje na delavnicah spretno ujele v svoj fotografski objektiv.

Na likovni delavnici so učenci pod mentorstvom učiteljic Anke Švigelj Koželj in Katje Tomažin na lesene meče in ščite natančno narisali vikinške motive (orle, kačo z dvema glavama, zmaja, volka, konja) in jih pobarvali s tempera barvami. Narisali in pobarvali so tudi Piko Nogavičko ter jo okrasili z blagom, volno in nogavicami.

Učenci so izdelovali vikinške ščite in meče

Na geografski delavnici sta učiteljici učencem predstavili Same (Laponce), njihovo preteklost in način življenja. Nato sta jim podali nekaj zanimivosti o vseh severnoevropskih narodih. Ob razvrščanju severnoevropskih držav na pravo mesto je sledilo prepoznavanje svetovno znanih glasbenikov (ABBA, Roxette, DJ Avicii itd.) in njihovo umeščanje v ustrezno državo. Glavni del geografske delavnice pa je bil namenjen izdelovanju konkretnih izdelkov. Učenci so z lesom in mahom poustvarili vikinško hišo, s pomočjo odpadne embalaže so izdelali primer obmorskega ribiškega mesta s tipično raznobarvno arhitekturo, izdelali so maketo gejzirja in uspešno izvedli njegov »izbruh«, izdelali so 3 stopnje nastanka fjorda (nekdanje ledeniške doline, ki jo je zalilo morje), turoben rdeč pulover so okrasili z značilnimi skandinavskimi vzorci ter izdelali prikaz navideznega potovanja sonca nad obzorjem v času polarnega dne. Vse to so učenci ustvarjali ob glasbi severnoevropskih glasbenih velikanov in pokušanju tipične skandinavske slaščice. Mentorici delavnice sta bili Urška Petek in Tina Finc.

Na literarni delavnici so udeleženci izbirnega predmeta gledališki klub pod mentorstvom učiteljice Andreje Robek Perpar poustvarjali pravljico danskega pravljičarja Hansa Christiana Andersena. Z dramatizacijo izbrane pravljice bodo nadaljevali še pri urah gledališkega kluba, njihov zaključni izdelek – dramsko izvedbo izbrane Andersenove pravljice, pa si boste lahko ogledali na odru OŠ Stična ali pa morda še na katerem drugem gledališkem odru.

Andersenov literarni kotiček

Učenci zgodovinske delavnice so pod mentorstvom učiteljic Uršule Zakrajšek, Štefke Klemenčič in učitelja Andreja Oberstarja izdelovali plakate na temo: »Nordijska mitologija in življenje Vikingov«.

Vsi izdelki naših učencev so razstavljeni na panojih na šolskem hodniku v prvem nadstropju naše šole oziroma se predvajajo na šolskih prikazovalnikih.

Naše sobotne delavnice smo zaključili s kratko predstavitvijo posameznih delavnic in ogledom razstavljenih izdelkov, nato pa so se naši učenci nasmejanih obrazov in polni novih vtisov podali novim dogodivščinam naproti.

Vtisi učencev 6. razreda PŠ Višnja Gora, ki so se udeležili sobotnih delavnic

Nastja: »Zelo dobro se mi je zdelo predavanje o Islandiji, izvedela sem veliko zanimivosti o islandski naravi, življenju tam. Prav tako mi je bil všeč pogovor z Majo Keuc preko Skypa.«

Zala: »Všeč mi je bil potopis o Islandiji. Najbolj mi je v spominu ostalo, da so tam ljudje preprosti.«

Martin: »Super dan. Zelo dobra likovna delavnica.«

Timotej: »Najboljša je bila likovna delavnica, izdelal sem vikinški ščit, zanimiva izkušnja. Všeč mi je bila tudi predstavitev Islandije.«

Tian: »Zanimivo, zanimivo. Zanimiv dan, bilo je zabavno, ustvarjalno. Zanimive so bile vikinške igre, pa likovna delavnica.«

Pripravila: Nataša Rebec Lukšič, v sodelovanju z ostalimi mentorji sobotnih delavnic

Praznik babic in dedkov na Krki

Ko sem v petek, 24. novembra, nadomeščala hčerini babici in dedka, ki se žal nikakor niso mogli udeležiti predstave, ki so jo otroci Vrtca Krka pripravili za svoje »mame in dede«, sem bila ob gledanju in poslušanju otrok ter njihovih vzgojiteljic in pomočnic vzgojiteljic zelo ganjena. Vse to so pripravili samo za babice in dedke, sem razmišljala, ko sem uživala v predstavi, na katero so se vrtčevske skupine zagotovo morale dobro pripraviti, da so lahko vse tako odlično speljale. Ko je na koncu predstave tako kot Pikapolonice tudi podžupan predstavil svojo babico in dedka ter predvsem to, kar bo vedno nosil v sebi njunega, sem pomislila: »Čeprav je sodoben čas obseden z mladostjo in večno lepoto ter se staranja kar nekako boji oz. sramuje, je danes tukaj v vrtcu na Krki praznik babic in dedkov – starih ljudi, ki lahko svojim vnukom podarijo toliko dragocenega in nezamenljivega.«

Kot svetovalka za starše in neutrudna raziskovalka pedagogike sem tako ponovno dobila potrdilo, kako zelo je za otroka pomemben tudi odnos z babico in dedkom. Pa četudi se nam staršem zdi, da vzgajajo »narobe«, da vnuke preveč razvajajo in jim popuščajo ter podobno. Starši tako pri ustvarjanju »idealnih« razmer za razvoj otroka vse prevečkrat pozabljamo na tiste »večne« trenutke, ki jih otroku lahko podari le star človek, ki ima večino življenja že za sabo. Ko babica vnukinji pripoveduje, kako so včasih ljudje živeli brez mobilnikov, televizije in celo pralnega stroja. Ko dedek vnuku pokaže staro fotografijo kraja, ki ga dobro pozna, toda danes izgleda popolnoma drugače. Ko stari starši vnukom zaupajo svoje občutke iz otroštva in jim podarijo tudi kakšno življenjsko modrost, ki jo lahko vidi le star človek, ki se od življenja že počasi poslavlja. Ja, tudi o smrti velikokrat otroci izvedo veliko več od babic in dedkov kot staršev, ki o njej kar nekako stežka govorijo.

Zato starši, sprejmite babice in dedke točno takšne, kakršni so, in jim dajte priložnost, da s svojimi vnuki zgradijo varen, topel in ljubeč odnos. Odnos, ki ga bodo otroci v sebi nosili še dolgo potem, ko njihovih babic in dedkov že dolgo več ne bo med nami.

Mama Medvedke Lili

Ali je pouk v Angliji dejansko tako drugačen?

V mesecu septembru sem v okviru projekta Erasmus+ KA1 odšla na izobraževanje in strokovno usposabljanje v Devon, prelepo pokrajino na jugozahodu Anglije. Tam sem en teden živela pri prijetni angleški družini ter obiskovala srednjo šolo v Teignmouthu.

Srednjo šolo ali 'secondary school', kot ji pravijo Angleži, obiskujejo učenci, stari od 11 do 17 let. Najprej sem bila dva dni prisotna pri urah angleščine, torej pri urah njihovega maternega jezika. Za razliko od naših ur slovenščine, kjer je dokaj velik poudarek na poučevanju slovnice, so oni usmerjeni pretežno v književnost in umetnostna besedila. Tu so se na primer učenci 7. razreda prvič srečali s staroangleško epsko pesnitvijo Beowulf. Slovnica, pravijo učitelji, naj bi bila do takrat že naučena in usvojena v nižjih razredih. Pouk učencev višjih razredov je temeljil na obravnavi Shakespearovih pesmi ter drugih pomembnih književnih del s poudarkom na interpretaciji le-teh, razvijanju kritičnega mišljenja ter na poglobljenem pisanju esejev. Naslednjih nekaj ur sem preživela s hospitiranjem pri španščini in francoščini. Pouk tujih jezikov se ni bistveno razlikoval od tistega, ki ga izvajamo mi. Imajo pa to razliko, da vsako uro začnejo z napovedjo cilja, ki ga želijo doseči. Še vedno je veliko poudarka tako na razvijanju slušnih in govornih spretnosti kot pisnem sporočanju. Zadnji dan sem opazovala pouk ostalih predmetov, kjer sem spoznala, da so njihove aktivnosti bolj usmerjene k samostojnemu reševanju problemov ter medsebojni pomoči. Med drugim sem obiskala tudi predstavo, namenjeno 13-letnikom, z naslovom »Why would you?«. Učence so želeli podučiti o smiselnosti in možnostih odhoda na študij. Imejmo v mislih, da je njihovo šolanje na univerzi poleg uspešnosti pogojeno tudi z astronomskimi vpisninami, za katere študentje vzamejo posojilo, ki ga nato odplačujejo še vrsto let.

Razen očitne razlike med slovenskimi in angleškimi učenci, ki morajo imeti oblečene šolske uniforme, so si otroci precej podobni – radovedni, razigrani in živahni. Na neprimerno vedenje jih učitelji še vedno opozarjajo, imajo pa prekrške jasno opredeljene na plakatih z napisom »red card offences«, ki jim v primeru kršitev sledi pripor. V primeru motenja pouka je učenec ob drugem opozorilu izločen iz razreda za naslednjih 24 ur. Drugačen je tudi odnos učencev do učiteljev, le-ta je veliko bolj grajen na spoštovanju. Učitelje naslavljajo z gospodična in gospa oz. gospod, njihova avtoriteta pa se kaže tudi v tem, da starši šolskemu sistemu zaupajo in vanj ne posegajo.

Moje bivanje v Angliji je bila nepozabna izkušnja. Pridobila sem nekaj novih idej za popestritev pouka in bom z njimi lahko omogočila svojim učencem kakovostnejše poučevanje, prav tako pa sem kot učiteljica angleščine tudi izpopolnila in nadgradila svoje znanje angleškega jezika.

Barbara Tomše, prof.

Erasmus+ je ponovno pognal angleški jezik v srca učencev OŠ Stična

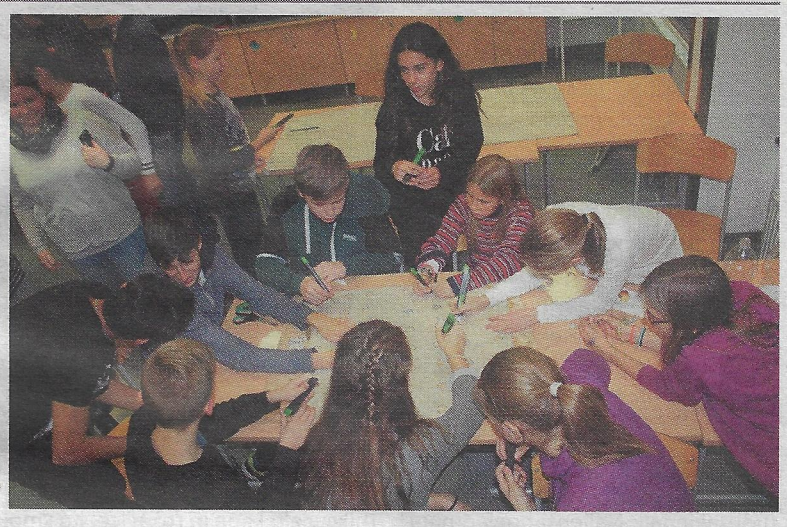

Na naši šoli je potekalo mednarodno študijsko srečanje v okviru projekta Sunny Side Up. Od 14. 11. do 19. 11. 2017 nas je obiskalo veliko učencev in učiteljev iz partnerskih držav. Delavnice in aktivnosti so potekale na šoli, nekaj dejavnosti pa tudi v Ljubljani, Postojni in na Bledu. Na šoli smo naredili solarni sušilec za hrano, solarni ventilator in solarno peč. Neverjetno, a s pomočjo španskih učiteljev nam je uspelo.

V petek, 17. 11. 2017, smo se učenci OŠ Stična ob 8.30 zbrali na postajališču Barje. Po nas je prišel avtobus z učenci in učitelji iz Slovenije, Španije, Latvije, z Norveške in s Cipra. Skupaj smo se odpravili proti Postojnski jami, kjer smo se med čakanjem na vstop veselo kepali, sploh pa so uživale učenke iz Španije in s Cipra, saj pri njih le redko sneži. Ko smo dobili vstopnice, smo se usedli na vlakec in popeljali v notranjost jame. Opazovali smo kapnike, človeške ribice, reko Pivko in poslušali zgodovino o jami. Vse to smo počeli tako intenzivno, da smo vsi učenci že komaj čakali na kosilo. Po končanem obroku smo na poti do Bleda poslušali nekaj učenk iz naše šole, ki so predstavile Bled in zanimivosti. Na Bledu smo najprej učenci naredili nekaj slik in se nato odpravili na krajši sprehod do Blejskega gradu, da smo se malo segreli. Nato smo šli na blejsko »kremšnito« v Prešernovo vilo in še malo poklepetali, se bolje spoznali. Ko smo se vrnili na avtobus, smo se igrali »flašo resnice«. Večer je popestril eden od izzivov – zahvala v angleščini in grščini vsem sodelujočim učiteljem in učencem projekta Erasmus +. Ko smo prispeli do postajališča Barje, smo se z močnimi objemi, težkimi srci in solzami v očeh poslovili.

Alja Štaudohar

Vrtec Sonček v Ambrusu

V četrtek, 16. 11. 2017, smo otroci in vzgojiteljice vrtca Zagradec preživeli dan v vrtcu malo drugače. Na pobudo staršev smo se z avtobusom odpravili na izlet v Ambrus.

Pred vrtcem nas je pričakal gospod Klavs, očka ene od deklic, ki nas je v vlogi šoferja varno in ob spremljavi otroške glasbe peljal do Ambrusa. Tam so nas že pričakali nasmejani delavci v avtomehanični delavnici Hočevar. Delo se je v času našega obiska ustavilo in vsa pozornost je bila namenjena le nam. Predstavili so nam svoj poklic in opravljanje dela. Seznanili smo se z njihovim intervencijskim vozilom, skupaj smo zamenjali pnevmatiko na avtomobilu in hkrati spoznavali orodja. Pozornost, predvsem dečkov, je bila usmerjena v sodobnejši tovornjak in traktor. Na koncu pa so nas delavci prijetno presenetili z inovativno igračo – matico na vijaku, s katero so otroci že na avtobusu urili svojo fino motoriko. Zahvaljujemo se očkoma, gospodu Hočevarju in gospodu Mikliču za voden in pester ogled delavnice.

Iz mehanične delavnice smo se peš odpravili v trgovino in spotoma spoznavali lepote kraja Ambrus. V trgovini sta nas pričakali prijazni in nasmejani prodajalki gospa Perko in gospa Klavs. Skupaj smo se seznanili s poklicem in z nakupom ter prodajo različnega blaga. Otroci so se preizkusili v vlogi prodajalca na blagajni in kupca, ki je v nakupovalno košaro nabral vse potrebne sestavine za Tradicionalni slovenski zajtrk za naslednji dan. Ker je bil dan poln presenečenj, smo tudi v trgovini prejeli darilce, s katerim smo lažje nadaljevali pot nazaj proti vrtcu.

Vzgojiteljice vrtca Sonček, Zagradec, se zahvaljujemo podjetju FS prevozi, avtomehanični delavnici Hočevar in trgovini Darja Perko s. p. ter staršem, ki so si vzeli čas in preživeli dopoldne z nami. Tudi v prihodnje si želimo takega sodelovanja s starši.

Vzgojiteljice Vrtca Sonček
Branka, Anja in Urša

Cici planinci na Slavniku

V soboto, 28. 10. 2017, smo se Cici planinci iz Velikega Gabra skupaj s PD Polž iz Višnje Gore podali proti Primorski, na Slavnik (1028 m. n. v.). Ko smo se vsi prešteli, smo ugotovili, da bi nas bilo, če se ne bi peljali z avtomobili, prav gotovo dovolj tudi za en poln avtobus. Kakor je to že v navadi, nas je na pohodu vodil vodnik Janez Čebular, poleg vzgojiteljice Tanje Falkner pa sta nas na poti spremljala še varuha gorske narave, Ana in Tone Prosen. Pohodna pot je bila res nekaj posebnega. Že ob prihodu v Podgorje, ki je bilo naše izhodiščno mesto pohoda, smo čutili pridih morskega zraka in toplega podnebja. Na pol poti po strmi poti proti vrhu Slavnika pa smo morje tudi zagledali. Najlepši pogled nanj se nam je odprl na samem vrhu. Videlo se je vse do Tržaškega zaliva! In če nas je od lepote prevzel pogled z vrha, pa nas je na vrhu do kosti prevzela burja. Zato so nam zelo prav prišla topla oblačila iz nahrbtnika, celo kape in rokavice. Ko smo ožigosali svoje pohodniške dnevnike in se okrepčali z malico, smo se po gozdni poti podali nazaj v dolino. Polni prijetnih vtisov smo se na parkirišču razšli. Nekateri so odšli v smeri proti domu, drugi pa v smeri proti morju, ki ima svoj čar tudi še v jesenskem času. Vsi pa se seveda spet kmalu zberemo na naslednjem Cici pohodu.

Helena Zupančič

Praznični pohod Vrtca Miška

V ponedeljek, 4. 12. 2017, so otroci, vzgojiteljice ter sodelavci Vrtca Miška Stična starše, sestrice in bratce ter stare starše in ostale sorodnike povabili na predpraznični pohod skozi Stično. Ker je zima že pokazala zobe in skrajšala dan, smo se vsi toplo oblekli in oborožili z raznoraznimi svetilkami. Pot nas je vodila skozi Kurjo vas v starodavne samostanske sadovnjake, imenovane Pungart, in nazaj v našo izhodiščno stično točko prenovljenega vrtca Miška oziroma Kulturnega doma Stična. Tam nas je čakala čudovita predstava z naslovom »Tako te imam rad, da bi te kar pojedel« v izvedbi vzgojiteljic sosednjega vrtca v Šentvidu pri Stični. Pod smrekico pa so dobri možje pustili majhno presenečenje za vsakega malega nagajivca. Razdelili so jih junaki iz predstave in se z vsakim malčkom tudi slikali.

Bil je prečudovit večer druženja vseh, ki se vsako jutro in popoldne srečujemo v Vrtcu Miška v Stični. Hvala vsem, ki ste pripravili druženje in vsak dan skrbite za naše male zaklade.

Mik Lampret

Zaključek leta z GROŠ-em

Lučke, okrašena jelka, stojnice, vonj po čaju in kuhanem vinu. Zadnji mesec koledarskega leta je tu in z njim tudi praznično vzdušje! ŠK Groš pa bo poleg vzdušja poskrbel še za zanimivo dogajanje.

V soboto, 25. novembra, sta v prostorih kluba Groš nastopila Nipke in Trkaj z bendom. Zbran denar od vstopnic smo namenili za dobrodelni projekt Marka Soršaka Sokija »20 za 20«, s pomočjo katerega bomo v bližnji prihodnosti obdarili OŠ Louisa Adamiča z glasbili.

V petek 1. decembra, ko obeležujemo dan boja proti aidsu, so Groš-evi aktivisti informirali dijake in študente z deljenjem promocijskega materiala na Srednji šoli Josipa Jurčiča Ivančna Gorica, v Mestni knjižnici Grosuplje in v Natural 24/7 GYM. V soboto 9. decembra pa smo se odpravili na predbožični izlet v Salzburg, kjer smo si ogledali znamenitosti mesta in božično-novoletni sejem.

Decembra vas vabimo na pohod z baklami na Magdalensko goro (26.12.2017), novo leto pa lahko z nami preživite v Budimpešti (30.12.2017-2.1.2018). Januarja 2018 pa so ponovno na sporedu tradicionalna enodnevna smučanja v Avstriji z Groš-em. Kot običajno se bodo štirje smučarki dnevi v Nassfeld, Gerlitzen, Bad Kleinkirchem in Katschberg izvedli med januarjem in marcem.

Več informacij v zvezi z dogodki in ugodnostmi boste pravočasni našli na naši spletni strani (www.klub-gros.com), spremljajte nas na Facebooku (www.facebook.com/sk.gros). Pričakujemo pa vas tudi na uradnih urah v prostorih ŠK Groš, in sicer vsak torek in četrtek med 10:00 in 12:00 ter v ponedeljek, sredo in petek med 18:00 in 20:00.

17. novembra je v veljavo stopil ZUPŠ - Zakon o urejanju položaja študentov. ZUPŠ nam prinaša koriščenje študentskih bonov do 21:00, status do konca leta v katerem magistriramo, zavarovanje po starših do konca študijskega leta v katerem dopolniš 26 let, urejen položaj študentov s posebnimi potrebami in posebnim statusom ter možnost, da za dodatek za bivanje lahko zaprosiš tudi med študijskim letom. Zahteva po polni olajšavi, ki je bila ravno tako navedena v ZUPŠ pa je parlament sprejel v sklopu novele zakona o dohodnini. Tako bomo znova imeli polno t.i. študentsko olajšavo - 3.302 evra! Ta je bila zaradi varčevanja znižana na 75%. Sprememba bo veljala za leto 2018. Mi vključno s Študentsko organizacijo Slovenije smo v prvi vrsti tu, da se zavzemamo za naše bonitete in pravice. Dokazali smo, da če študentje stopimo skupaj naredimo nemogoče stvari. Seveda je še veliko stvari neurejenih in skupaj z vami se bomo zavzemali za ureditev tudi ostalih.

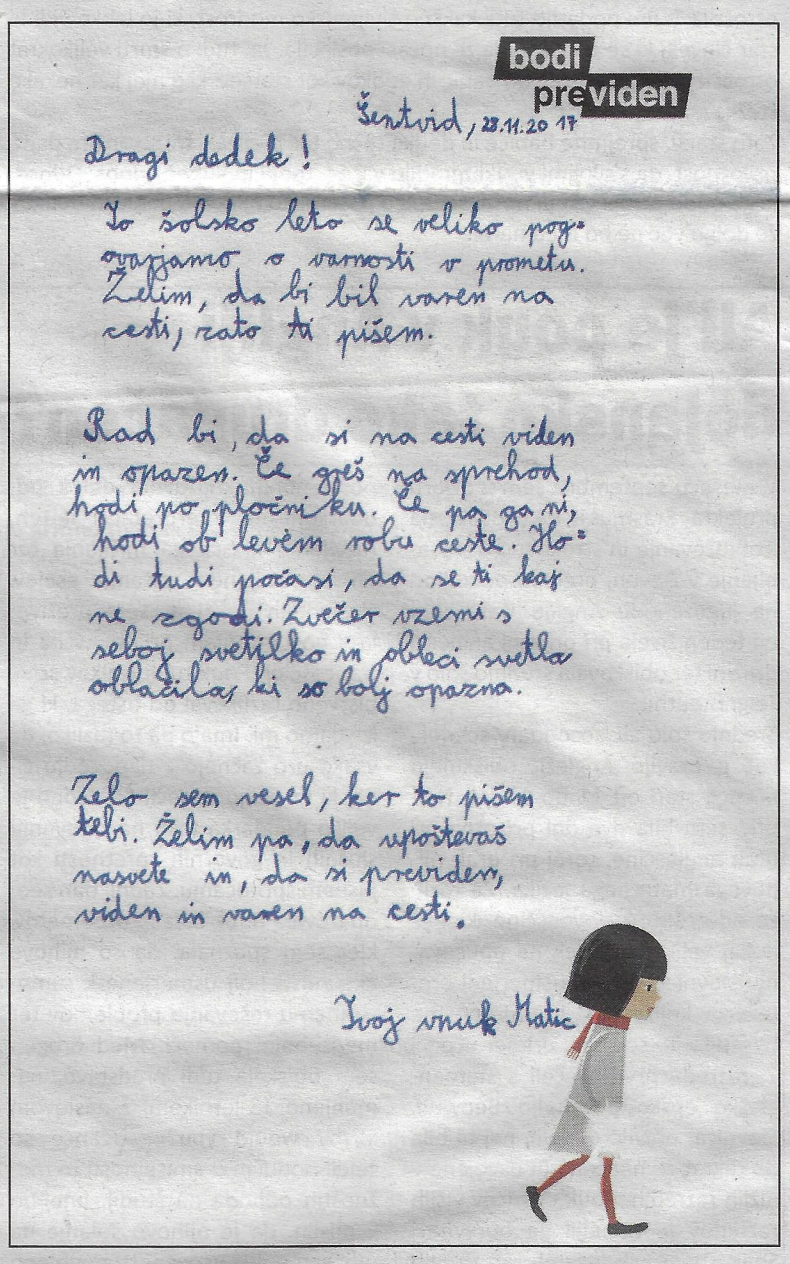

Ekipa študentskega kluba Groš vam želi lepo preživet, praznično obarvan preostanek leta 2017. Novo leto pa naj prinese svež zagon, nove izzive ter veliko sreče in uspehov v prihajajočem izpitnem obdobju ter skozi celotno leto. Srečno 2018!

Z GROŠ-em ni nikoli dolgčas!

Urša Košak in Jaka Trilar, ŠK GROŠ

25. december ob 18. uri

cerkev sv. Vida

Prijetno domače
Občina Ivančna Gorica

BOŽIČNO - NOVOLETNI KONCERT V ŠENTPAVLU

Vaščani Šentpavla vas vabimo na božično – novoletni koncert, ki bo v torek, 26. 12. 2017 ob 18. uri, v cerkvi sv. Pavla v Šentpavlu.

Nastopajoči:
Stiški kvartet
Moški pevski zbor Prijatelji
Eva Medved, citrarka
Miloš Genorio, tenorist, ob spremljavi harmonikarja Janeza Goršiča
Špela Sellak, pianistka

Naj bodo praznični, decembrski trenutki še posebno lepi in naj vam glasba prijetno ogreje srce.

Vaščani Šentpavla

Krka vabi na BOŽIČNI ODMEV

26. 12. 2017, ob 16. uri, pred Krško jamo.

V bogatem kulturnem programu vas bodo razveseljevali:

Citrarka Tanja Zajc Zupan in Stiški kvartet,

Moški pevski zbor Fantje Ljubljančani in številni drugi nastopajoči ob podpori domačega Kulturnega društva.

Prireditev poteka na prostem, v primeru slabega vremena bo prireditev na igrišču pri Družbenem centru na Krki.

V dobri družbi se boste ogreli, poskrbljeno pa bo tudi za vroče napitke, primerne priložnosti.

Vljudno vabljeni!

Naše kašče

Domoznanski krožek Univerze ta tretje življenjsko obdobje v Ivančni Gorici je v šolskem letu 2016/2017 proučeval kašče v naši občini. Nekaj najzanimivejših primerkov te ljudske stavbne dediščine predstavljajo v našem glasilu.

Poljančeva kašča na Velikih Vrheh

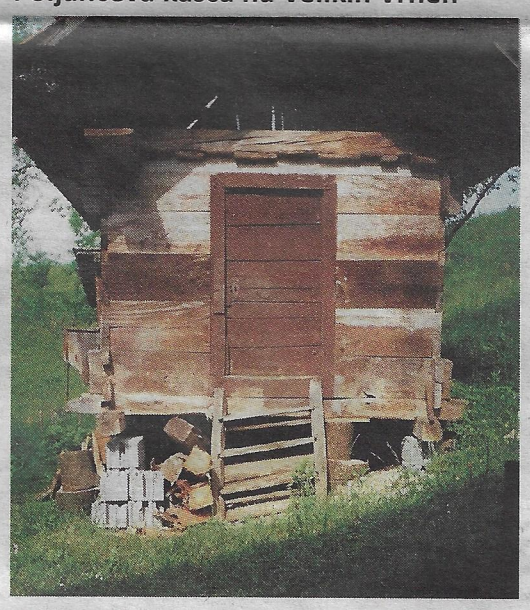

Kašča pred obnovo – vidi se prostor za kokoši pod njo in za seno pod streho.

Kašče lahko stojijo samostojno ali so kombinirane z drugimi objekti. Našli smo kombinacije z različnimi objekti: s kurnico, kletjo, mlinom, s preužitkarsko hišo, senico in podom. Poljančeva kašča na Velikih Vrheh je bila pred obnovo kombinirana s »kurnico«.

Lesena enoprostorska kašča iz okoli 7 cm debelih hrastovih plohov je velika 2,5 x 2,7 m. Elementi so sestavljeni tako kot pri večini lesenih kašč. Stoji na približno 70 cm visokem podstavku tako, da je pod njo prostor, ki pa je zdaj zaprt z opažem. Ta prostor je pred obnovo služil za domovanje domačih kokoši. Tudi prostor pod streho so svoj čas izkoriščali za shranjevanje sena, na katerem so poleti tudi spali.

Kašča ne služi več prvotnemu namenu, zdaj je odlagališče za manj pogosto rabljene stvari. Kljub temu so v notranjosti še vedno predali različne velikosti. Razporejeni so v obliki črke U. V večjih so shranjevali osnovna žita, v manjših pa proso, ajdo, oves ... Levo pod stropom je polička za odlaganje. Pod stropom so imeli obešeno prekajeno meso in suhomesnate izdelke.

Lastnika Marinka in Feliks Kralj sta kaščo skupaj s staro hišo dobila v dar od Marinkinih staršev. Pred 20-imi leti sta začela obnavljati hišo in urejati okolico. Obnovila sta seveda tudi kaščo. Ohranila sta jo takšno kot je bila, z vsemi starimi predmeti, ki sta jih našla v njej in na njej. Le na strehi sta slamo zamenjala z opečnatimi strešniki. Za kaščo je prav tako ohranjeno in lepo obnovljeno stranišče »na štrbunk«.

Tatjana Kordiš

KAŠČA pri POLJANČEVIH, V. VRHE 14

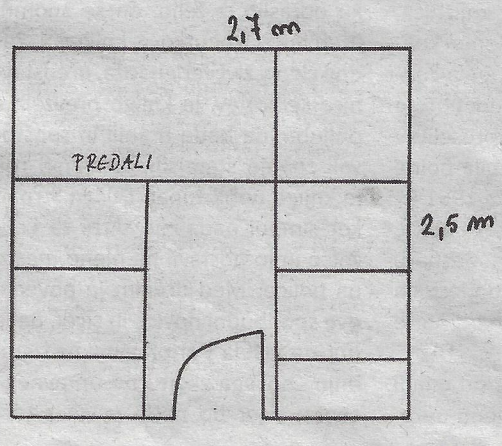

Zaključili osemnajsti Festival Stična

Festival Stična vsako leto prinese pestro bero kulturnih dogodkov, od likovnih in fotografskih razstav, koncertov različnih glasbenih slogov, gledaliških predstav, predstav za otroke in dneva knjižnice do potopisnih in filmskih večerov. S programom 18. mednarodnega festivala Stična smo želeli razveseliti prav vse okuse. Program so bogatili kulturniki iz naše okolice, mladi in neuveljavljeni umetniki, znanci slovenskih in tujih odrov ter gosti iz tujine.

Prvi festivalski vikend so zaznamovali mladi glasbeni ustvarjalci na Glasbenem maratonu, lanski zmagovalci natečaja JU T, praznovanje rojstnega dne Muce Copatarice in spoznavanje knjižne kulture na dnevu knjižnice, Josip Brez, filmski večer režiserjev Urha Pirca in Luka Gluvića ter Siti teater s predstavo za otroke Po sledeh dinozavrov. V soboto smo uradno otvorili festival in ob tem tudi fotografsko razstavo Vzporedni svetovi Tanje Ahčan ter likovno razstavo Sakralna arhitektura Marije Tratar, večer pa so popestrili tudi čisto sveži Big band Stična z vodjem Bracom Doblekarjem, ženski pevski zbor Harmonija in tenorist Miloš Genorio.

Vmes smo prepotovali še 15.537 km po Čilu, Boliviji in Argentini z Matejem Koširjem. Drugi festivalski petek so se nam v Užitkarnici Jama pridružili Prismojeni profesorji bluesa, glasbeni fenomen, ki ima svoje korenine tudi v Stični, v soboto pa so na odrske deske Kulturnega doma Stična stopili Društvo mali petelin z izjemno avtorsko dramo Feniks, zmagovalko letošnjega Linhartovega srečanja amaterskih gledališč Slovenije. V nedeljo so dvorano kulturnega doma Stična napolnili otroci in njihovi starši. Spoznali smo opero za otroke z naslovom Glasbena hiša v produkciji KUD Cona 8. Za konec drugega festivalskega vikenda pa smo z mislimi lahko odpotovali v Tadžikistan in Kirgizijo s Ksenjo Čermelj.

V tretjem festivalskem delu smo s pomočjo slik in pripovedovanja svetovne popotnice Andreje Avberšek smo obiskali Vietnam in Kambodžo. Zadnji vikend letošnjega festivala je bil tudi mednarodno obarvan. V Užitkarnici Jama so v petek nastopili razvpiti Brkovi (Hrvaška), ki navdušujejo s čisto samosvojim punk rock, heavy metalom, z izjemno humorno in domišljeno parodijo turbo folka. Z odra Kulturnega doma so nas s komedijo Braćo i sestre nasmejali gostje iz Srbije (Amatersko pozorište Mirko Tatalović iz Nove Pazove).

V soboto, 2. decembra, smo praznovali Ta veseli dan kulture, ki tradicionalno poteka pod pokroviteljstvom župana, Dušana Strnada, v organizaciji Občine Ivančna Gorica, Zveze kulturnih društev občine Ivančna Gorica ter Kulturnega društva Stična. Tokrat sta nas pevka, kitaristka in skladateljica Ditka ter pesnik Feri Lainšček navduševala z glasbeno pripovedjo čudovitih Lainščkovih pesmi.

Festivalsko dogajanje smo sklenili v Užitkarnici Jama, kjer smo tudi začeli, in sicer s koncertom Koala Voice, perspektivnih slovenskih glasbenikov, ki se strmo vzpenjajo na domači in tuji sceni. Go Disco, Go! Ogreli so nas Blue Town's Radio.

Upamo, da se je festivalsko dogajanje dotaknilo tudi vas in polepšalo hladne večere. Najlepše se vam zahvaljujemo za podporo. V naših mislih pa že snujemo načrte in izboljšave za naslednji festival.

Ekipa Festivala Stična

»Kdor bere, živi tisoč življenj, kdor ne bere, pa eno samo.«

Tisti, ki beremo, smo se 1. decembra zbrali v knjižnici v Ivančni Gorici, da bi bili priče uradnemu odprtju njenih prenovljenih prostorov. Udeležencev se je kar trlo, tako da so nekateri morali ostati pred vrati. Močno je bila zastopana tudi občinska uprava z županom na čelu, ki je uradno prerezal otvoritveni trak..

Da ima knjižnica veliko prostorsko stisko, smo vedeli vsi, ki jo redno obiskujemo. Po marsikakšno knjigo so prijazni knjižničar in knjižničarke morali v skladišče, ker na policah zanjo ni bilo prostora. Če si se sam motal med policami, je bila nevarnost, da boš s komolcem pometel na tla knjige s sosednje police. Pred pultom je bila gneča, če so v vrsti čakali trije bralci, itd. Odločilno je bilo, da je za prostorsko stisko izvedel župan, jo vzel resno in tudi ukrepal. Vrtec, ki je bil sosed knjižnice, je jeseni našel mesto tam, kamor sodi, torej v Višnji Gori. V izpraznjene prostore je prišla delovna ekipa, ki jih je prenovila. Vsa dela so potekala ob delujoči knjižnici, kar bralcev ni motilo, saj smo vedeli, da bomo rezultate tega dela uživali tudi mi.

V petek, 1. decembra, je nastopil »dan D«, ki je bil zelo simboličen. Z uradno otvoritvijo prenovljene knjižnice smo proslavili tudi dan kulture. Lepše res ne bi moglo biti! Na začetku se je petje iz dveh ženskih grl razleglo po prostoru in nas dobesedno pretreslo. Pozdravila nas je direktorica grosupeljske knjižnice, katere enota je naša knjižnica, Roža Kek. Kje in kako najdemo knjige po novem nas je informirala vodja knjižnice Ksenija Medved, potem pa je sledila simbolična preselitev zadnje knjige. Tudi ta je bila polna simbolike, saj je šlo za leta 1951 izdanega Jurčičevega Desetega brata, ki ga je ilustriral Maksim Gaspari. Predajo po živi verigi je moderirala knjižničarka Maruša, scenarij pa je pripravila vodja Ksenija.

Knjiga je svojo pot začela pri mladi bodoči mamici, ki je v imenu odraslih obljubila, da bodo otroke naučili brati in da bodo brali tudi sami. Prevzela jo je cicibanka Manca, ki jo je predala svojemu bratu osnovnošolcu Aljažu, z napotilom, naj si z branjem ohranja možgančke. Knjiga je svojo pot nadaljevala k dijaku Luki, ta je s strani Aljaža prejel nasvet, da je treba brati do konca, kot na maratonu. Luka jo je predal študentki Anji, ki naj se z njo druži, čeprav je vse že na internetu. Anja jo je predala Kristijanu, predstavniku odraslih, z željo, da se spomni vseh lepih trenutkov s knjigami. Zadnji člen v živi verigi, Joža, predstavnica seniorjev, je knjigo prevzela z obljubo, da bodo hranili in spoštovali znanje starejših. Iz njenih rok je knjigo dobil župan Dušan Strnad kot simbol nadaljnje skrbi za knjižnico in jo postavil na njeno mesto na polico. Med drugim je povedal dve spodbudni novici, in sicer, da je občina začela s pripravami na izgradnjo novega kulturno-upravnega centra, kjer bo našla prostor tudi knjižnica ter da je prejela priznanje za branju prijazno občino. Ko sta skupaj z direktorico Rožo Kek prerezala trak, sta nova prostora uradno začela delovati.

Nove pridobitve smo stalni obiskovalci knjižnice zelo veseli. Pridobili smo nekaj dodatnih bralnih kotičkov, kjer lahko knjigo prelistamo, preden se zanjo odločimo. Pred pultom je več prostora, na policah pred njim pa same knjižne novosti. Tudi posodobljen vhod z električnimi vrati in velika okna na vhodu, ki dajejo več preglednosti in svetlobe, so dobrodošla. To, kar se ni spremenilo, so naši prijazni knjižničarji, ki jim ni odveč prinesti želenih knjig iz polic, nas informirati, ali je knjiga dobra, poiskati naslov v računalniku in ustreči željam bralcev, če je le možno. Ostajajo tudi razstave, ki dajejo možnost, da se predstavijo umetniki vseh vrst, predavanja in srečanja, ki nas duhovno bogatijo. Naša knjižnica je eden redkih prostorov na tem svetu, kjer doživljamo same lepe stvari, brez izjeme.

Po tem, ko je 4. decembra naš župan v Kranju prevzel potrdilo, da smo branju prijazna občina, smo si ogledali tamkajšnjo knjižnico. V prostorih nekdanjega trgovskega centra se razteza skozi tri nadstropja, ima posebne bralne fotelje, projekcijsko dvorano, računalniško sobo, otroško igralnico – in nobene duše. Obiskovalci knjige sami izberejo in evidentirajo na računalniku, na pultu dobijo zgolj informacije, knjižničarjev praktično ni. Razkošna je v prostoru, tehnološki opremi in možnosti za posedanje, branje in študiranje (knjižnica je tudi študijska), vendar je za našo ne bi zamenjala. Naša je sicer majhna, toda prijetna in domača, za kar gre seveda zasluga in zahvala našim knjižničarjem, ki so njena duša. Zaradi nje lahko živimo tisoč življenj.

Joža Železnikar

Stiški urbarji nam odstirajo življenje naših prednikov v 16. stoletju

V zadnjem času je postalo raziskovanje družinskih dreves izredno priljubljeno, zato bo ta novica razveselila marsikaterega rodoslovca. V Muzeju krščanstva na Slovenskem v Stični je namreč izšla obsežna publikacija z naslovom Stiški urbarji iz 16. stoletja. Najstarejši stiški urbarji so s tem delom po večletnih raziskavah kustosa Tadej Trnovška prvič natančno popisani, transkribirani, prevedeni in ne nazadnje tudi objavljeni.

Urbarji so osnovni vir za pregled donosa določenega zemljiškega gospostva in glavni pripomoček za vpogled v dajatve in obveznosti tedanjih podložnikov. Do danes se je ohranilo 56 stiških urbarjev in urbarialnih registrov. Omenjena publikacija obravnava šest najstarejših (iz let 1505, 1544, 1558, 1572, 1574 in 1575). Urbarji so najstarejši arhivski vir, ki vsebuje popise večinskega prebivalstva tistega časa in so zato izredno pomembni za imenoslovce, rodoslovce in raziskovalce lokalne ter gospodarske zgodovine. Stiški samostan si je skozi skoraj 900-letno zgodovino pridobil obsežno posest, ki je pokrivala dobršni del nekdanje dežele Kranjske. Iz raziskave so izvzete posesti Bodendorf na Zgornjem Štajerskem, posest Bajnof pri Novem mestu in posest Čretež, ki so v 16. stoletju prav tako pripadale samostanu. Osrednja samostanska posest na Kranjskem je na zahodu segala do vasi okoli Postojne, na jugu do vasi v okolici Strug, na vzhodu do vasi blizu Novega mesta in na severu do vasi v okolici Mengša. Obširno kranjsko posest je sestavljalo 250 vasi, v katerih najdemo kar 1073 hub, torej kmetij, na katerih so kmetovali samostanu podložni kmetje in v zameno za to plačevali nekakšno »najemnino«.

Omenjena publikacija ponuja celo vrsto novih spoznanj na področju načina pobiranja dajatev in samih dajatev. Nekaj zanimivih dajatev je značilno samo za stiške podložnike in jih pri podložnikih drugih zemljiških gospodov ne zasledimo. Tako so na primer v vaseh, ki so ležale v bližini kostanjevega gozda, morali oddajati tudi t. i. kostanjev denarič. Eden od stiških podložnikov je moral za koriščenje dveh samostanskih travnikov na leto oddati lisičji kožuh. Stiški podložniki so več dajatev odplačevali v denarju, kar nakazuje, da so s pridelki redno trgovali. Verjetno so se zato redno udeleževali sejmov daleč na okrog. O njihovi mobilnosti govorijo tudi obveznosti, povezane s tovorjenjem. Stiški podložniki so za samostan redno tovorili vino, mošt, vodo, olje, mast, sol, špecerijo, seno in drugo blago. Tovorjenje je segalo vse do Ptuja, Metlike in Trsta. Stiški podložniki vasi Strane pri Postojni so iz Trsta na Vrhniko leta 1544 in 1558 prevažali vedra malvazije. Podložniki iz vasi Strmica pri Vačah pa so iz Celja, Brestanice ali Ptuja v samostan prevažali ribe. Ob tej priliki se omenjajo tri vrste rib: beluge, heringi in neznana vrsta ribe, ki je bila zapisana kot tuecher. Posebej veliko o načinu tedanjega življenja izvemo iz opisa tlake, ki so jo morali opravljati vsi stiški podložniki. Poleg redno omenjenih tlak, kot so tovorjenje, oranje, brananje, košenje, žetev, grabljanje sena in spravilo lesa, se pojavlja še nekaj drugih zanimivih tlačanskih opravil. Martin Travnik iz Zagradca je leta 1558 v samostan s konjem iz Metlike prevažal led. Posebno tlako so opravljali tudi podložniki iz Mekinj nad Stično. Ti so morali pomagati kolarju pri izdelavi koles oz. platišč. Nekateri podložniki so opravljali tudi zidarsko tlako.

Iz dajatev je razvidno, da so stiški podložniki največkrat gojili oves, ki ga je moralo v 16. stoletju oddajati kar 35 % hub. Pšenico je oddajalo 27 % hub. Poleg tega so kmetje v 16. stoletju pridelovali še rž, proso, ječmen in lan. Poznali so tudi številne druge povrtnine (zelje, repa, česen ipd.), ki pa so bile izvzete iz dajatev in zato v urbarjih niso zapisane. Pri vzreji živali so v tem času prevladovali prašiči, jagnjeta, kokoši in piščanci. Stiški podložniki so redno oddajali tudi jajca. Samo leta 1572 je samostan od svojih podložnikov pobral kar 10.635 jajc. Jasno je, da samostan takšne zaloge ne bi mogel porabiti v nekaj tednih, zato je bilo smiselno jajca pobirati v razmiku nekaj dni ali tednov. To delo bi bilo seveda zelo zamudno in iz vidika dostave v samostan precej neracionalno. Stiški samostan je imel, kot kaže, rešitev tudi za to opravilo. V urbarju iz leta 1505 sta namreč dvakrat omenjena podložnika iz Šentvida pri Stični in Vira pri Stični, ki bi jih lahko prevedli kot nosača jajc (ayrtrager).

V obravnavanih urbarjih se pojavi okoli 800 priimkov, med katerimi prevladujejo Kastelic, Novak, Namer, Pevk, Gerdin, Hribar, Černe, Koren, Kočar, Mikec in Skubic. 16. stoletje je obdobje uvajanja priimkov, zato je leta 1505 s priimkom zapisanih zgolj 35 % stiških podložnikov. Zadnji ohranjeni stiški urbar iz 16. stoletja (1575) navaja 44 % podložnikov s priimki. Pri moških krstnih imenih takrat prevladujejo Jurij, Mihel, Gregor, Jakob, Matija, Janže, Luka, Matevž, Andrej in Martin. Nekaterim podložnikom je pisec urbarja poleg krstnega imena pripisal tudi poklicno poimenovanje. Prevladujoči poklici tistega časa so bili kovač, čevljar, mlinar, zidar, krojač, tesar, tkalec in ribič.

Upravnice hub so omenjene zelo redko, kar kaže, da ženske pri vodenju kmetije, vsaj na papirju, niso imele pomembnejše vloge. Iz podrobnejših študij o vlogi ženske na kmetijah v srednjem in novem veku pa postane jasno, da urbarji njihov pomen precej izkrivljajo. Zdi se namreč, da je bila prav sposobnost ženske eden od bistvenih dejavnikov za uspešno obratovanje posamezne hube, in je ženska že v tistem času, pogovorno rečeno, podpirala tri vogale hiše. Kljub temu se zdi, da je ženska lahko hubo prevzela le v primeru, ko ni bilo drugega moškega prevzemnika ali pa je bil ta opravilno nesposoben. Upravnice hub se tako v stiških urbarjih pojavijo zgolj nekajkrat, pa še to večinoma brez imena. Največkrat so omenjene zgolj kot vdove določenega pokojnega podložnika. Ženska imena so omenjena zgolj 23 krat: Urša, Polona, Katarina, Neža, Špela, Lucija, Jera, Marjeta, Helena in Maruša.

Publikacija prinaša še številne druge ugotovitve, ki so nedvomno zanimive za številne navdušence lokalne zgodovine. V okviru predstavitve knjige Stiški urbarji iz 16. stoletja je bila 7. decembra 2017 v prostorih Muzeja krščanstva na Slovenskem v Stični odprta tudi istoimenska razstava avtorja Tadeja Trnovška, ki na ogled postavlja originalne stiške urbarje iz 16. stoletja in nekaj originalnih pergamentnih listin iz 13. in 14. stoletja, ki so včasih služile kot ovitki omenjenim urbarjem. V muzeju je bila na temo urbarjev istočasno odprta tudi gostujoča razstava Dolga zgodovina urbarjev, ki je nastala leta 2015 in je plod številnih slovenskih arhivarjev in zgodovinarjev. Ta razstava daje globlji vpogled v urbarje in njihov pomen na Slovenskem.

Tadej Trnovšek

Razstavi bosta na ogled v prostorih Muzeja krščanstva na Slovenskem v Stični do 2. aprila 2018.
Publikacija Tadej Trnovšek: Stiški urbarji iz 16. stoletja je po ceni 20,00 € na voljo v Muzeju krščanstva na Slovenskem. Dodatne informacije: 041 689 994, info@mks-sticna.si.

Božični ples na Krki

Krka pleše. Plesali smo tudi v soboto, 9. 12. 2017, ko je organizirana plesna dejavnost na Krki dopolnila 20 let.

Božični ples je dragocena tradicija, ki jo na Krki negujejo mladi plesalci skupaj s svojo plesno mentorico Marijo Jurca. Povabljeni pa smo vsi in radi pridemo. Zasluga za to, da na Krki pleše mlado in staro, gre karizmatični, pa vendar preprosto skromni Mariji Jurca, ki svojo ljubezen do plesa prenaša na nove in nove generacije. Z izjemno energijo zrele ženske v prikupni dekliški podobi nas že dolga leta navdušuje. Njen prispevek k popularizaciji plesa je neprecenljiv, skupaj z možem Matjažem sta vzgojila generacije krških plesalcev, ki so nam vsem v ponos.

Letošnji ples je bil še prav posebej slovesen, pripravili smo pravo plesno revijo. Svoje znanje so predstavile vse starostne plesne skupine, od najmlajših pa do malo ali bolje rečeno precej starejših. Prikupni otroci, nekateri so šele pokukali v šolske klopi, so se vrteli v ritmih standardnih plesov in publiko povsem očarali z razigrano kavbojsko polko. Od aplavza so nas pekle dlani.

Nekoliko starejši otroci so že pravi mojstri, ples jim pristoji, zlijejo se z ritmom in človek pozabi na čas, ko jih opazuje. Kot vsako leto je bil vrhunec večera nastop plesalcev, mladih po letih, ki pa se že več kot deset let, nekateri blizu dvajset, posvečajo plesu. Pripravili so nam predstavo, ob kateri plesnemu navdušencu zastane dih. Predstavo, ki sta jo prevevali eleganca in strast, usklajenost in divjost, umirjenost in čutnost. Plesni spektakel, vreden profesionalnega plesnega odra.

Potrudili so se tudi seniorji in se preizkusili v ritmu angleškega valčka, vse pohvale pa tudi paru, ki se ni ustrašil temperamentnega tanga.

Dvajsete obletnice plesa na Krki so se spomnili tudi na Javnem skladu RS za kulturne dejavnosti OI Ivančna Gorica in v Zvezi kulturnih društev Ivančna Gorica ter članom plesne sekcije Fejst ples Kulturnega društva Krka podelili nagrade, priznanja in pohvale.

Ob glasbi in plesu smo se družili dolgo v noč. Različne generacije, ki jih povezuje ples, in naša izjemna, pregovorno potrpežljiva mentorica. Več naj povedo fotografije.

Franc Koželj, KD Krka
Foto: Matjaž Jurca

Knjižnica Grosuplje

Zaključek literarnega natečaja »Življenje našega drevesa«

V soorganizaciji Zveze kulturnih društev občine Ivančna Gorica, Knjižnice Ivančna Gorica in OŠ Ferda Vesela smo ob 8. februarju 2017 razpisali literarni natečaj z naslovom »Življenje našega drevesa«. Izhodišče za pisanje je bil istoimenski šentviški mozaik (vsem znani projekt, ki ga je vodila Jelka Rojec s skupnostjo). Prispelo je več kot sto kratkih prispevkov iz osnovnih, srednjih šol in še tretjina odraslih posameznikov. Projekt se je zaključil 3. decembra, na »Ta veseli dan kulture«. Odločili smo se, da prav vse nagradimo s knjižnimi nagradami. Knjige je pod praznične smrečice že prinesel Palček Bralček. Tako je drevo zaživelo še enkrat. Najboljše tri iz vsake generacijske kategorije pa objavljamo v decembrskem Klasju. Žirija iz Knjižnice Ivančna Gorica je izbrala tri: Matjaža Marinčka med odraslimi, Špelo Rapuš med mladinci in Zojo Hribar med osnovnošolci.

Vsi prispeli izdelki imajo zametke ali pa so že dobra, polnokrvna literarna dela. Vse vas iskreno spodbujamo, da nadaljujete s pisanjem in branjem. Branje je osnova za vse. Med prispevki so bili v glavnem orisi in opisi, pravljice, razmišljanja o življenju. Drevesa očitno spodbujajo domišljijo, meditacijo in kontemplacijo. Za objavo smo izbrali zgodbe s širšim družbenokritičnim pogledom - s socialno tematiko, kar se lepo zlije tudi s sporočilom mozaičnega projekta »Življenje našega drevesa«, ki naj skupnost poveže. Zgodbe so na temo begunstva, smrti in invalidnosti. Vsem sodelujočim za pogum in literarno izražanje še enkrat čestitamo!

Ksenija Medved

MATJAŽ MARINČEK: NJENO DREVO

Sramežljivi žarki prve svetlobe so se ravno poskušali previdno prebijati skozi puščobno nebo, ko se je upehana in utrujena znašla na robu gozda. Dober streljaj naprej je zagledala belo tablo, na kateri je pisalo SLOVENIJA. Z otrokom v naročju se je sesedla ob vznožju košate smreke, zaprla oči in se previdno s hrbtom prislonila nanjo.

Zdramilo jo je hrapavo krakanje. Svetlobe je bilo za odtenek več in bela tabla je bila še vedno tam. Ni znala prebrati čudnih črk. Zaslutila je, da je napis pomemben. Za hip se ji je zazdelo, da se naprej od table sključeno premika uniformirana postava.

Pojma ni imela, kje je. Vedela je le, da je v obljubljeni deželi Evropi, kjer je vse zeleno in modro in tako zelo lepo, čisto drugače od puščave, ki obkroža njeno rodno vas. Lakote po štirih dneh in nočeh opotekajoče hoje brez zaužitega grižljaja skorajda ni več čutila. Vse, kar je bilo vsaj približno podobno hrani, je dala otroku, ki tudi jokal ni več, ampak samo še spal.

Spet jo je premagal nemiren dremež. V morastih sanjah jo je kremljasta roka gosto bradatega vojaka stiskala za vrat, druga pa ji je iz naročja poskušala iztrgati vreščečega otroka. Pritajeno je počilo in vojak se je kot spodsekan zvrnil po tleh. Otroka je tesneje privila v naročje in se z vso močjo pognala med ilovnate hiše. Potuhnila se je za prvo, ko je zaslišala hrumenje oklepnega vozila. Ustavilo se je le streljaj od nje. Z njega je plapolala črna zastava z belim napisom Ni boga razen Alaha. In črnimi črkami v belem krogu Mohamed je božji glasnik. Z vozila so bahavo poskakali bradati vojaki in preteče mahali z orožjem. Iz pripovedovanj vaščanov je vedela , da so to najbolj kruti ljudje, kar jih je svet poznal. Stisnila se je v kepo in

poskušala biti neopazna. Od zadaj je začelo ponavljajoče pokati in kričanje se je približevalo. Globoko je zajela sapo, odprla utrujene oči in mora je izginila.

Dan se je bil naredil, sonce je že kazalo svojo moč in s hvaležnostjo je z očmi pobožala košati smrekin svod nad sabo. Drevo jo je pomirjalo, dajalo ji je občutek varnosti. Vedela je, da bi morala naprej, da jima najde vsaj kakšen grižljaj, a se ni mogla odtrgati iz varnega zavetja drevesa. Za trenutek je začutila, da ji pritajeno šepeta, naj ostane, zelo dolgo, če hoče. Hvaležno se je prepustila, da je nežno ljubkovalo njen nepričakovano vznikli notranji mir in se ga takoj zatem ustrašila. Ne sme ostati tukaj, takoj mora naprej. Samo malo bo zaprla od vsega lepega okrog nje utrujene oči ...

Dva uniformiranca sta se previdno približala, vanjo oblastno in ošabno uperila orožje, kot da ju bo ta krhka postava napadla in premagala. Slab meter pred njo sta jo najprej osorno nagovorila, potem klicala in naposled nanjo kričala. Še vedno se ni zganila, pa se jo je pogumnejši od njiju odločil dotakniti.

»Ova neće vidjet ni Sloveniju ni Europu ...« je pomirjen poznavalsko navrgel.

»Ali – Slovenija je već u Europi?!« je globokoumno pribil drugi.

»I mi smo, budala! Vidi, djete još diše. Ne trabunjaj nego zovi hitnu!« Veter je začel nežno zibati smrekino krošnjo, kot bi hotel, da se staro drevo za vedno poslovi od svoje nepričakovane podnajemnice, preden na vreči zaprejo zadrgo in jo naložijo v vozilo.

Za vedno bo ostala tu, v obljubljeni deželi.

ŠPELA RAPUŠ (SŠ Josipa Jurčiča Ivančna Gorica): PRIDI SE IGRAT

»Luka! Luka, pridi, gremo se igrat!« je zavpila mati svojemu 7-letnemu sinu. Oče in mati sta skupaj z Luko odšla v park in se z njim igrala. Spuščala sta ga po toboganu, tekala za njim, ga vihtela na gugalnici ... Bilo je zelo zabavno. Nato je minilo veliko srečnih let, Luka je zrasel, park pa se je postaral.

»Vse najboljše, Luka. Za tvoj rojstni dan sva ti z mamo kupila karte za rokometno tekmo. Upam, da ti bodo všeč,« je rekel oče. »Kaaaj?!« je navdušeno zavpil Luka. »Seveda! To si želim že celo večnost!« »No, super, ker je tekma že jutri. Skupaj si jo bomo šli pogledat,« je dodala še mati.

Luka je bil pri 14-ih odličen učenec, zelo rad je imel rokomet, čeprav ga ni treniral. Poizkusil je, a kot tudi pri mnogih drugih rečeh je bil zelo neroden. Oboževal je tudi fotografijo in se navduševal nad novinarstvom. Jaz sem njegov najboljši prijatelj. Lahko vam odkrito povem, da je včasih kar malo »odštekan«, a meni je všeč tak, kot je. Poznam ga že 30 let in sedaj, ko sem postal bolj ali manj uspešen pisatelj, sem se z njegovim dovoljenjem odločil zapisati njegovo zgodbo, ki me je navdihovala, odkar ga poznam.

»No, pridi, gremo, Luka,« reče oče. »Ja, kaj me sploh kličeš, saj veš, da že eno uro sedim pred uro in čakam, da odidemo.« Tisto popoldne so se odpravili na tekmo. A človek ni sveta vladar, in prav tisto popoldne ni vse potekalo tako, kot so hoteli. Ko so se peljali na tekmo, so doživeli prometno nesrečo. Življenje se je za Luko in celo družino popolnoma spremenilo. Vsi so jo odnesli s hudimi poškodbami, Luka je postal invalid od pasu navzdol. Spremenil se je in počasi obupaval nad življenjem.

Bil je ravno čas, ko se je odločal za srednjo šolo in se kljub svojemu dvomu vpisal na splošno gimnazijo. Bil je namreč zelo pameten. A želja, ki jo je imel v otroštvu, da bi postal novinar, je počasi usihala. V srednji šoli je pri pouku veliko manjkal, enkrat je celo resno poskusil storiti samomor. Nekega večera, ko sem se družil z njim, je dejal: »Jah, kako je bilo včasih lepo. Ko sem bil majhen, ko sem tekel, zanimala me je samo igra.« »Saj je tudi zdaj lepo!« sem ga bodril. »To, da si invalid, ni nič slabega, samo še bolj posebno je tvoje življenje,« sem ga kot vedno občudoval. In življenje je spet vzelo niti v svoje roke, a tokrat se je obrnilo na boljšo stran. Na šolo je prišel novinar, ki naj bi raziskoval paraplegike in šport. Luka je sicer najprej okleval, a nato se je odločil sodelovati. Z novinarjem je šel na teren in tam spoznal, kaj vse lahko trenira invalid. V življenju je spet videl kanček upanja. Nekega dne sta odšla v rokometni klub. Tam sta najprej vse intervjuvala, nato pa je eden od igralcev zavpil: »Luka, pridi igrat!« Luka je bil zelo navdušen in po igri še bolj. Njegovo življenje je spet dobilo pomen in v šoli je zopet postal uspešen dijak. Tudi njegov članek, ki ga je moral napisati, so pohvalili mnogi novinarji.

Sedaj, ko je po mnogih letih že uspešen novinar in je vse dodobra in še enkrat premislil, mi je ob mrzlem pivu v senci na vroč poletni dan dejal pomemben nauk: »Nikoli ne obupaj. Za nobeno ceno.«

ZOJA HRIBAR (OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični): Deklica ob drevesu

Kot vsako popoldne je Mija odšla v gozd na svojo najljubšo jaso. Tam je bilo njeno drevo, imelo je veliko krošnjo in v njej je živelo veliko živali. Tam je velikokrat telovadila, se učila in pela. Ob drevesu je bil njen raj, tam se je sprostila.

Nekega dne je bila žalostna in jezna, brcala je v drevo in pulila travo ter jokala. Zaslišala je, da je na jasi še nekdo. Zagledala je dekle, ki je bilo staro kot ona, mogoče leto starejša. Izgledala je kot upornica. Ime ji je bilo Simona. Hlače z verigo, roza majica, bulerji. Simona je Mijo vprašala, kaj počne, zakaj joka, ona pa ji je žalostno potožila, da ji je pred kratkim umrla mama za težko boleznijo. Takrat ji je Simona povedala, da je njej umrl oče. Potem sta se o vsem tem na jasi veliko pogovarjali. Miji je bilo po pogovoru veliko lažje in mamina smrt ji ni bila več v tako breme. Izvedela je, da je življenje sestavljeno iz več obdobij, od rojstva do smrti. Ko pride smrt, se ne smemo več obračati nazaj, živeti moramo za sedanjost. Mija je spoznala, da mora smrt mame sprejeti. Sliko mame je dala v okvir, vsak dan jo pogleda in se spoprime z novim dnem. S Simono sta postali najboljši prijateljici in se velikokrat srečata na jasi ter se pogovarjata o stvareh, ki so se zgodile ta dan.

Sončni žarek je znova zažarel

Člani Mešanega pevskega zbora Sončni žarek, ki delujejo v okviru Društva upokojencev Šentvid pri Stični, so ob 10. letnici delovanja zbora 25. novembra pripravili tradicionalni celovečerni koncert. V polni dvorani župnijskega doma v Šentvidu so znova priklicali nasmehe na obraze obiskovalcev in mir v njihova srca. Takšna je namreč slovenska pesem, ki veliko sporoča in obilno pomirja. Tega se zavedajo šentviški upokojenci, in so prav zaradi tega pred desetimi leti ustanovili zbor. Tako tedenske vaje kot številni nastopi prinašajo zadovoljstvo njim samim in pa seveda njihovim poslušalcem.

Na tokratnem že 7. celovečernem koncertu so v goste povabili Moški pevski zbor Zagriški fantje in člane Folklorne skupine Nasmeh iz Trebnjega. Skupaj jim je uspelo pripraviti nepozaben večer. Vrhunec večera pa je bila podelitev priznanj Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti, ki jih je v imenu JSKD podelila Anica Čuček.

Bronasta Gallusova značka: **Dragica Lampret, Zdenka Plut.**

Srebrna Gallusova značka: **Marinka Biček, Alojzija Grden, Avgust Jerlah, Milena Jerlah, Dragica Kastelic, Jelka Kastelic, Silva Lavrič, Oto Plut, Jože Retar, Jože Rutar, Majda Sadar, Anton Sadar, Darinka Vidic, Milan Vidic, Tatjana Zadel.**

Zlata Gallusova značka: **Luka Štajnar.**

Častna Gallusova značka: **Jože Kastelic.**

Jubilejna Gallusova značka: **zborovodja Stane Fux.**

In kot že mnogokrat do sedaj, tudi tokrat ugotavljamo, da je Sončni žarek iz Šentvida znova zažarel. Hvala vsem članom zbora za njihovo vztrajnost in navdušenje.

Matej Šteh

Veseli december na Korinju

Korinjska planota je bila letos že kar nekajkrat lepo pobeljena s snegom, tako da so vaščani že komaj čakali pričetek zadnjega meseca v letu, ko se tudi tam dogaja veliko stvari. Zbrali so se v prostorih novega gasilskega doma na soboto pred prvo adventno nedeljo, kjer so skupaj zasnovali adventne venčke, medtem ko so najmlajši ustvarjali voščilnice.

Ravno najmlajši pa so prišli na svoj račun na večer pred godom svetega Nikolaja ali po domače sv. Miklavža, ki je vaške otroke v spremstvu zlobnih parkljev in prijaznih angelčkov obiskal v prostorih novega gasilskega doma. Vsi otroci, ki so bili zapisani v zlato knjigo, so od njega prejeli darilo. S seboj je prinesel tudi črno knjigo, a očitno na Korinju ni bilo nobenega poredneža, ki bi ga lahko zapisal vanjo. Po druženju z otroci in starši je skupaj s spremstvom odšel v z luno osvetljeno noč.

Vaščani tako nestrpno čakajo še zadnje dni zadnjega meseca tega leta, da se malo poveselijo in družijo, medtem ko manjša druženja potekajo po vsej planoti skozi cel december, saj veliko družin še vedno obeležuje največji domači praznik, tako imenovane koline.

Barbara Meglen

V Stični nova razstava o misijonski dejavnosti

Muzej krščanstva na Slovenskem v Stični 21. decembra odpira občasno razstavo Baba wa Bambuti: Obisk misijonarja in antropologa Paula Schebeste na Slovenskem leta 1933 in njegova afriška zbirka v Slovenskem etnografskem muzeju.

Muzej krščanstva na Slovenskem v okviru svojega poslanstva načrtno dokumentira misijonsko delovanje Slovencev po svetu od 19. stoletja dalje. V sodelovanju s Slovenskim etnografskim muzejem že več let zbira podatke o misijonarjih in misijonarkah v Severni in Južni Ameriki, v Afriki in Aziji. Tokratna panojska razstava z izbranimi muzejskimi eksponati v ospredje postavlja predstavitev avstrijskega misijonarja in antropologa dr. Paula Schebesto, ki je oktobra 1933 prišel v Slovenijo in za širšo javnost pripravil predavanja o svojih antropoloških raziskavah v pragozdovih Konga. Predavanja so bila zelo odmevna predvsem zaradi privlačne, eksotične vsebine, ki je bila povezana z ljudmi, ki so jih vsi poznali pod imenom Pigmejci. Schebesta je odprl nove poglede na ljudstvo, ki ga je imenoval Bambuti in je kritično ocenil stereotipne predstave in predsodke o majhnih ljudeh.

Razstava bo v Muzeju krščanstva na Slovenskem na ogled do 3. aprila 2018.

Dr. Marko Frelih, muzejski svetnik

Kvačkarije- igrarije sežejo v deveto vas

Kulturno društvo Korinj je konec novembra na ogled postavilo težko pričakovano razstavo kvačkanih izdelkov, ki so jih skozi celo leto izdelovale pridne roke deklet, ki vsak petek obiskujejo kvačkarski tečaj pod vodstvom mentorice Tamare Vidovič.

Na razstavi so bile izbrane kvačkarske stvaritve vseh barv in velikosti. Najbolj so obiskovalcem v oči padli kompleti kvačkanih jaslic, ki so vključevali sveto družino, pastirje in ovčke za povrh pa še svete tri kralje! Na razstavi so si lahko vsi prisotni ogledali tudi kvačkan Volkswagnov slavni Transporter iz sedemdesetih let prejšnjega stoletja, našle pa so se tudi kvačkane bikinke. Obiskovalci, ki so prišli na to razstavo tudi iz daljnih krajev, so bili nad njo navdušeni, ter so obljubili, da se naslednje leto zopet oglasijo v upanju, da jih dekleta s kvačkarskega tečaja ponovno presenetijo z izvirnostjo in praktičnostjo kvačkanih izdelkov. In verjemite mi, z veseljem so sprejele izziv.

Barbara Meglen

GLEDALIŠKA SKUPINA ZAGRADEC

VABI NA PREMIERO **KOMEDIJE**

ZAGRAŠKA MAMA

avtorice Dragice Šteh

KDAJ: sobota, 13. 1. 2018 ob 19.uri

KJE: KULTURNI DOM ZAGRADEC

>> VSTOPNINE NI, POBIRAJO SE PROSTOVOLJNI PRISPEVKI <<

IGRAJO: Anita Globokar, Davor Žnidaršič, Manca Perko, Luka Kuhelj, Eva Erjavec, Maruša Kastelic, Sabina Vovk, Robi Kastelic, Žan Strmec, Zoja Jernejčič, Žiga Jernejčič, Vanja Erjavec Strmec, Luka Šinkovec, Anja Lekan

Prijetno domače Občina Ivančna Gorica

ZVEZA KULTURNIH DRUŠTEV OBČINE IVANČNA GORICA

14. BOŽIČNI KONCERT

KDAJ: ponedeljek, 25. 12. 2017

KJE: Cerkev Marije brezmadežne v Zagradcu

Nastopajoči:

** MEŠANI PEVSKI ZBOR ZAGRADEC **

** OTROŠKI PEVSKI ZBOR ZAGRADEC **

** Skupina AMABILE **

VABLJENI!

FUTSAL CLUB IVANČNA GORICA

Člani v četrtfinalu pokalnega državnega tekmovanja, kadeti s prvo zmago v ligi

Potem, ko smo si lahko pred EP v futsalu, ki bo v začetku prihodnjega leta v Sloveniji lahko ogledali dve zanimivi pripravljalni tekmi med reprezentancama Slovenije in Portugalske se prijatelji malega nogometa zopet lahko osredotočimo na domača tekmovanja. Kot veste, FC Ivančna Gorica kot popolnoma nov in mlad klub že v drugi sezoni svojega delovanja dosega zelo lepe rezultate in vpliva na dogajanje prav pri vrhu članskega, mladinskega in kadetskega futsala v Sloveniji. Vse tri omenjene ekipe FC Ivančna Gorica nastopajo v najmočnejših slovenskih ligah v svojih starostnih kategorijah.

Člani v 1. ligi sicer še vedno ostajajo pri eni zmagi, so se pa v državnem pokalnem tekmovanju uvrstili med najboljših 8 ekip v državi. V osmini finala so zanesljivo premagali ekipo KMN Miklavž TBS Team24 in se uvrstili med najboljših 8 ekip. Med strelci na tej tekmi sta bila zelo razpoložena Kristijan Čož in Simon Ostanek. Žreb jim je v četrtfinalu namenil eno najbolj »vročih« ekip ta trenutek pri nas- Dobovec MB--Monting, ki zaseda 2. mesto v 1. ligi.

Mladinci so po dveh zaporednih porazih padli na 7. mesto, a ne zaostajajo veliko za najboljšimi. V drugem delu lahko z dobrimi igrami spet napredujejo proti zgornjemu delu lestvice.

So pa zato v zadnjem krogu kadeti dosegli prvo zmago. Pred domačimi gledalci v dvorani Srednje šole Josipa Jurčiča iz Ivančne Gorice so premagali ekipo Puntar z rezultatom 6:5. Gole so dosegli: Enej Vršič 2x ter Aljaž Vršič, Tevž Ivanjko in Lukas Gregorič po 1x. Za kadete FC Ivančna Gorica igrajo: Enej in Aljaž Vršič, Lukas Gregorič, Tevž Ivanjko, Jure Grabljevec, Danijel Klemenčič Maksimovič, Žan Perko, Ibro Hodžić in Ambrož Herman. Ekipo vodi Jože Gačnik.

Kot zanimivost naj še povem, da je bil Enej Vršič povabljen na kadetske reprezentančne priprave v Tolmin. Tam je gotovo dobil nove izkušnje, klub pa tudi svojevrstno potrditev dobrega dela.

Za FC Ivančna Gorica:

Simon Bregar

Namizni tenis na Krki

Na Vidmu se je odigralo zadnje dejanje v medobčinski ligi. Glede na to, da se turnir ekip odigra v enem dnevu in na koncu prva ekipa osvoji prehodni pokal, bi skoraj zagotovo lahko trdil, da je celo bolj pomemben kot sama liga. Na to pomembno zadnje dejanje smo tokrat odšli celo brez Mlakarja in Malija. Zanimivo je dejstvo, da se igralci Lašč vedno zberejo v najmočnejši postavi. In prav je tako. Tako smo nastopili s tremi ekipami in po slabem začetku turnirja, ko je prva ekipa izgubila v skupinskem delu z ekipo Lašč, na koncu le uspeli osvojiti turnir. Ekipa KGG I je tako po uvodnem skupinskem porazu z 2:3 le uspela premagati vse nasprotne ekipe in na koncu v finalu premagala še ekipo Lašč. Za KGG I smo igrali Godler, ki šteje že 71 pomladi in je bil tako najstarejši udeleženec turnirja, vodja ekipe Kuhelj Bojan in Vokal. Tretje mesto je osvojila ekipa KGG III (Omahen, Globokar, Brodnik), ki se je izkazala za zelo domiselno. V polfinalu so v zagato spravili Laščane, a se igralec Lašč Lesar ni dal zmesti in dobil oba dvoboja in igro parov za zmago 3:2. 7. - 12. mesto je po nesrečnem žrebu osvojila ekipa KGG II v postavi Kozinc, Vrhovec, Mestnik. Prijatelji iz Stične so tokrat osvojili 5. in 6. mesto. Turnir so na visokem nivoju organizirali člani ŠD Kompolje.

Prehodni pokal za prvo mesto je prevzel predsednik ŠD Krka Jože Kozinc

Končni vrstni red:

1. mesto ŠD KGG Krka I
2. mesto Velike Lašče
3. mesto ŠD KGG Krka III
4. mesto Kompolje
5. mesto Stična I
6. mesto Stična II

Ekipne tekme ne more dobiti posameznik, končni uspeh je lahko le uspeh več posameznikov, ki delujejo kot skupina, kot celota. Tudi ekipe v individualnih športih se gradijo več let in niso preblisk oz. naključje posameznika. Tako smo lahko še posebej navdušeni nad uspehom članov ŠD Krka. Za uspešno leto 2017 so tako zaslužni vsi člani društva Krka, za kar jim iskreno čestitam. Nasprotnikom pa več sreče prihodnjič.

V Ljubljanski ligi je ekipa ŠD Krka KGG III dobila vseh sedem tekem prvega dela tekmovanja in je na zasluženem prvem mestu pete lige. Prva ekipa je z izkupičkom štirih zmag in porazov na šestem mestu. Druga ekipa pa je v drugi ligi dosegla štiri zmage in pet porazov.

Bojan Vokal, ŠD Krka

5. taekwondo pokal Ivančna Gorica

V nedeljo, 3. 12. 2017, se je že peto leto zapored odvijalo mednarodno tekmovanje Pokal Ivančna Gorica. Sodelovalo je 21 klubov iz Italije, Hrvaške, Kosova in Slovenije. Tudi letos smo na pokalu imeli borbe, kick in poomse (tehnika ali forme).

Na otvoritev je prišel podžupan občine Ivančne Gorice Tomaž Smole in imel otvoritveni govor. Letos je na pokalu sodelovalo 210 tekmovalcev, od tega jih je 160 tekmovalo v borbah in kicku ter 50 v tehniki. Lani je na pokalu bilo vsega skupaj 233 tekmovalcev, predlani 156 tekmovalcev, pred 3 leti 215 in na prvem pokalu 301 tekmovalcev. Iz kluba Kang je bilo skupaj 52 tekmovalcev, ki so tekmovali v kicku, borbah in tehniki.

Izjava organizatorja Tomaža Zakrajška: »Veseli smo, da smo naš peti pokal ponovno uspeli organizirati na visokem nivoju. Zahvaljujem se vsem našim članom, ki so že zelo usklajeni in imajo veliko izkušenj, vedo, kaj je njihova naloga pri tekmi. Zahvaljujem se tudi vsem klubom, ki so v Ivančno Gorico pripeljali tekmovalce. Ker je bilo teden dni pred našim pokalom državno prvenstvo v borbah, smo predvidevali, da bomo imeli nekaj težav z udeležbo. Zato smo naše tekmovalce še dodatno vzpodbudili in zelo veseli smo, da so se na naše vzpodbude odzvali. 52 tekmovalcev je za naš klub lepa številka.«

V klubu Kang smo hvaležni Pekarni Pečjak, ki je s svojo široko bero slastnega francoskega peciva poskrbela za polne želodčke vseh tekmovalcev in trenerjev. Izjemna ekipa kluba Kang se je pri celotni organizaciji zelo potrudila: red sta vzdrževala Dragan Todić, Miran Podpečnik in Gašper Kastelic, poškodb se je strokovno lotil zdravnik dr. Schweiger, Žiga Klemenčič je natisnil diplome, Lovro Ulcej, Aleš Tekavčič in Timotej Todić so poskrbeli za tekmovalce v borbah in kicku. Renata Mavrič je pomagala pri organizaciji in spremljala vse tekmovalce na tekmovanju v tehniki. Srečno ekipi kluba Kang pri organizaciji Taekwondo Pokala Ivančno Gorica še naprej.

Darja Podpečnik

Trener odgovarja: Kakšna naj bo oblika vadbe po 60. letu starosti?

Pogostost športne aktivnosti je visoko in statistično značilno povezana s starostjo. Z vsakim višjim starostnim razredom se občutno poveča delež športno neaktivnih. V starostnem razredu nad 60 let pa je odstotek športno neaktivnih še posebej visok.

Zaradi izrazitega upada funkcionalnih sposobnosti v starosti čutimo posledice mišične oslabelosti predvsem kot slabšo zmožnost interakcije z okoljem ter oteženo opravljanje vsakodnevnih opravil. Prav zato, ker mišična oslabelost zmanjšuje možnost aktivnega ter zdravega staranja, je v zadnjih dveh desetletjih močno pridobila na pozornosti, je predmet mnogo znanstvenih raziskav in je že prepoznana kot globalen zdravstveni problem. Telesna nedejavnost pa je tudi eden glavnih dejavnikov tveganja za nastanek bolezni srca in ožilja, diabetes, nekatere vrste raka, povišan krvni tlak, holesterol in telesno težo. Kot eno izmed glavnih in učinkovitejših preventivnih sredstev štejemo telesno aktivnost, ki kljub temu, da ne more zaustaviti procesov staranja, lahko zmanjša učinke sedečega življenjskega sloga in preko preprečevanja razvoja ter napredovanja kroničnih bolezni in gibalnih omejitev poveča pričakovano življenjsko dobo ter - kar je najpomembnejše – kvaliteto življenja.

Začetek upada mišične mase se začne že po 20.-30. letu, za okoli 1 % letno – tudi pri zdravih osebah. Močno se pospeši po 65. letu, posebej v spodnjih ekstremitetah, pri ženskah pa je še posebej izrazit po nastopu menopavze. Mišična moč pa upada hitreje, celo 2-5x kot mišična masa. Odgovor na zgornje vprašanje je torej – vadba po 60. letu mora biti usmerjena predvsem v dvig oz. ohranjanje moči ter mišične mase, poseben poudarek pa moramo nameniti tudi razvoju in ohranjanju ravnotežja, saj so v tej starostni skupini velik problem tudi različni padci. Vadbo za moč in mišično maso najlažje opravimo v fitnesu. Dandanes ima vsak fitnes tudi t. i. »funkcionalno opremo«, med katero najdemo različne rekvizite za razvoj ravnotežja. Zanimivo je, da je način pridobivanja moči in mišične mase enak kot pri vrhunskem športniku. Pri starostniku bomo pazili le na izbiro vaj in obremenitev. Enako velja tudi to, da bližnjic ni. Vadba na začetku obsega predvsem učenje novih (pravilnih!) gibov, nato pa postopno obremenjevanje do ciljno usmerjenih serij oz. ponovitev. Ko osvojimo tehniko na fitnes napravah ali s prostimi utežmi, smo verjetno že pridobili tudi na kondiciji, tako da lahko dvignemo lokalno obremenitev mišice. Pomoč in svetovanje osebnega trenerja sta tu neprecenljiv faktor, saj praktično izničita možnost poškodbe in s tem nadaljnjo neaktivnost.

Nikoli ni prepozno za začetek ukvarjanja z redno športno vadbo, neaktivnost bo namreč vedno samo poslabšala stanje in vodila v še hitrejši upad funkcionalnih sposobnosti. Prav pomanjkanje gibalne aktivnosti pri starostnikih je bilo v zadnjem času prepoznano kot glavni razlog pospešene mišične atrofije in upada mišične moči in ne toliko staranje samo po sebi.

Če vas zanima še več o opisanem načinu vadbe ali imate tudi vi kakšno vprašanje oz. potrebujete razlago vas vabim, da jih pošljete na uredništvo Klasja ali direktno na moj naslov matej.dremelj@gmail.com, kjer vam bom z veseljem odgovoril. Vprašanja bodo seveda ostala anonimna, odgovor pa bo morda pomagal še komu.

Matej Dremelj prof. šp. vzg.,
mentor in trener fitnesa pri FZS,
vodja Fitnes studia
Energy Ivančna Gorica

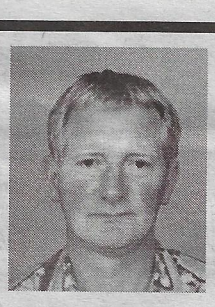

Je čas, ki da,
je čas, ki vzame.
Je čas, ki celi rane in
je čas, ki nikdar ne mine,
ko zasanjaš se v spomine.

Težko je slovo od Tebe,
boleča je misel, da nič več Te ni ...
Hvala Ti oči za življenje,
za prelepe sončne dni,
ko skupaj smo srečni še bili.
(Miha Slapničar)

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi in boleči izgubi dragega moža in očeta

JOŽETA SLAPNIČARJA ml.
(1958–2017)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče in svete maše, ter bili z nami v najtežjih trenutkih. Hvala g. Jožetu Lapu, stolnemu proštu in kanoniku za sočutno opravljeno pogrebno sveto mašo in pokop. Hvala g. Janezu Mihelčiču za pogrebno somaševanje in vse prijateljske obiske na domu. Hvala govornicama, sosedi Albini Skubic in prijateljici Albini Podobnik ter vsem pevkam in pevcem cerkvenega pevskega zbora pod vodstvom g. Milana Jevnikarja, za lepo petje na njegovi zadnji poti.
Med takimi ljudmi je tudi bolečina blažja ob slovesu dragega.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice in prababice

MARIJE PUŠLJAR
iz Škrjanč 4
(5. 2. 1924–30. 11. 2017)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem in sosedom, ki ste nam v težkih trenutkih izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče. Hvala g. Juriju Zadniku in msgr. Jožetu Kastelicu za lep poslovilni obred. Hvala tudi Društvu upokojencev Ivančna Gorica, pevcem in pogrebnemu zavodu Perpar. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo boste ohranili v lepem spominu.

Vsi njeni

Na svetu mnogo je poti,
a samo ena vodi tja, kjer si ti.
Po tej poti za teboj pridemo vsi.

ZAHVALA

JOŽICA KOSTEN
po domače Anzelnova Joži iz Metnaja
(7. 4. 1963 – 23. 11. 2017)

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovane sveče in svete maše.

Hvala vsem, ki ste jo cenili in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti v večnost.

Vsi njeni

Ljubil si zemljo,
ljubil družino in dom
a v tihem jesenskem dnevu,
odšel si v večni dom.

ZAHVALA

PETAR KAURIN
18. 6. 1934 – 5. 11. 2017

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, za izrečeno sožalje, stisk roke, ganljive besede, darovane sveče in svete maše. Hvala g. župniku za obiske na domu, ter lepo opravljen obred in sv. maše, hvala ZD Ivančna Gorica. Hvala tudi Društvu upokojencev Ivančna Gorica, Gasilskemu društvu Ambrus ter pevcem za zapete pesmi.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti in ga ohranjate v lepem spominu.

Vsi njegovi

Minilo je leto dni,
ko je prišel zimski čas
in ti za vedno odšla si od nas.
Okoli hiše je prazno,
v hiši tišina,
v srcih naših bolečina.
Odšla si tja,
kjer ti lučka gori
in angel varuh zate skrbi.

V SPOMIN

Decembra mineva eno leto, odkar nas je za vedno zapustila naša draga

KATARINA ILAR
iz Spodnje Drage
(1947-2016)

Hvala vsem, ki prižigate sveče ter jo ohranjate v lepem spominu in v molitvi.

Vsi njeni

Zahvala

Zahvaljujem se intervencijski ekipi PGD Zagradec v sestavi: vodja, predsednik Alojz Ferlin ml., Peter Košak, Gregor Zupančič in Simon Perko, ki so mi 12. 12. 2017 po nevihtni ujmi, ki mi je poškodovala streho na hiši Fužina 38 in gospodarskem poslopju, priskočili na pomoč.

Še posebej se zahvaljujem sosedu Srečku Jernejčiču, ki je že ob prvem svitu v vetru in dežju pristopil k sanaciji in pripravil ter nabavil ves potrebni material. Skupaj z gasilci, ki so prihiteli na kraj nesreče že nekaj minut po mojem klicu na tel. št. 112, so uspešno začasno sanirali poškodbe na strehi. Zahvaljujem se tudi Krovstvu in kleparstvu Maver iz Gabrovke, ki so mi kljub slabemu vremenu že naslednji dan popravili streho, da lahko spet mirno spim. Sosedu Žarku Pograjcu pa se zahvaljujem za takojšnjo nabavo in dostavo kritine.

Še enkrat se vsem sodelujočim zahvaljujem.

Ivan J. Rošelj

CENIK OGLASOV IN POGOJI OGLAŠEVANJA V OBČINSKEM GLASILU KLASJE

KOMERCIALNI OGLASI:

VELIKOST OGLASA (glede na format časopisa A3)	CENA (EUR) brez DDV
cela stran 271 x 374 mm	440,66
polovica strani 271 x 184 mm	276,33
četrtina strani 160 x 155 mm	144,46
osmina strani 106 x 150 ali 161 x 95 mm	106,03
šestnajstina strani 106 x 70 ali 51 x 140 mm	61,05
»vizitka« 51 mm x 35 mm	31,51
NASLOVNICA* 65 x 31 mm	63,02

** Oglasni prostor na naslovnici je omejen in je na razpolago do zakupa.*

1. Za večkratno oglaševanje se naročniku prizna popust. Za prvo objavo velja osnovna cena, vsaka nadaljnja objava oglasa je cenejša za 5 % od osnovne cene, do največ 30 %. Za 6 ali več objav se avtomatično upošteva 30 % popust pri vsaki objavi.
2. Oglaševalec mora pred objavo posredovati podpisano in žigosano naročilnico, iz katere je razvidno število objav in dimenzije oglasa. Podlaga za izstavitev računa je naročilnica, v primeru naročila šest oz. več objav pa se sklene pogodba o oglaševanju.
3. Uredništvo si pridržuje pravico do prilagajanja dimenzij oglasov, ker včasih to zahteva tehnična izvedba postavitve člankov in oglasov v časopisu.
4. Izdelane oglase sprejemamo v digitalni obliki, bodisi po elektronski pošti ali na ostalih digitalnih nosilcih (CD, USB ...).
5. Informacije: (01) 781 21 30, urednistvo@klasje.net

MALI OGLASI:
Mali oglasi so brezplačni in so namenjeni le fizičnim osebam. Uredništvo si pridržuje pravico skrajšanja malega oglasa in spremembe teksta brez obvestila naročnika, če je to zaradi prostorske omejenosti potrebno. Pridržuje si pravico, da zaradi zakonskih obveznosti ne objavi oglasov, ki oglašujejo storitvene dejavnosti.

ZAHVALE:
Fizične osebe lahko objavijo zahvalo ob smrti svojcev, velikosti cca. 100 cm². Zahvala lahko obsega največ 100 besed (cca. 600 znakov) + fotografija. Cena je 13,77 EUR + DDV. Zahvala se lahko odda in plača v sprejemni pisarni občine ali po elektronski pošti.

Tehnični podatki:
Naklada: 6.150 izvodov, časopis prejemajo vsa gospodinjstva v občini Ivančna Gorica brezplačno
Format: A3, prepognjen na A4
Tisk: barvni
Izid: do 10 številk letno
Rok za oddajo materialov: po dogovoru

Ivančna Gorica, december 2017

NAGRADNA KRIŽANKA

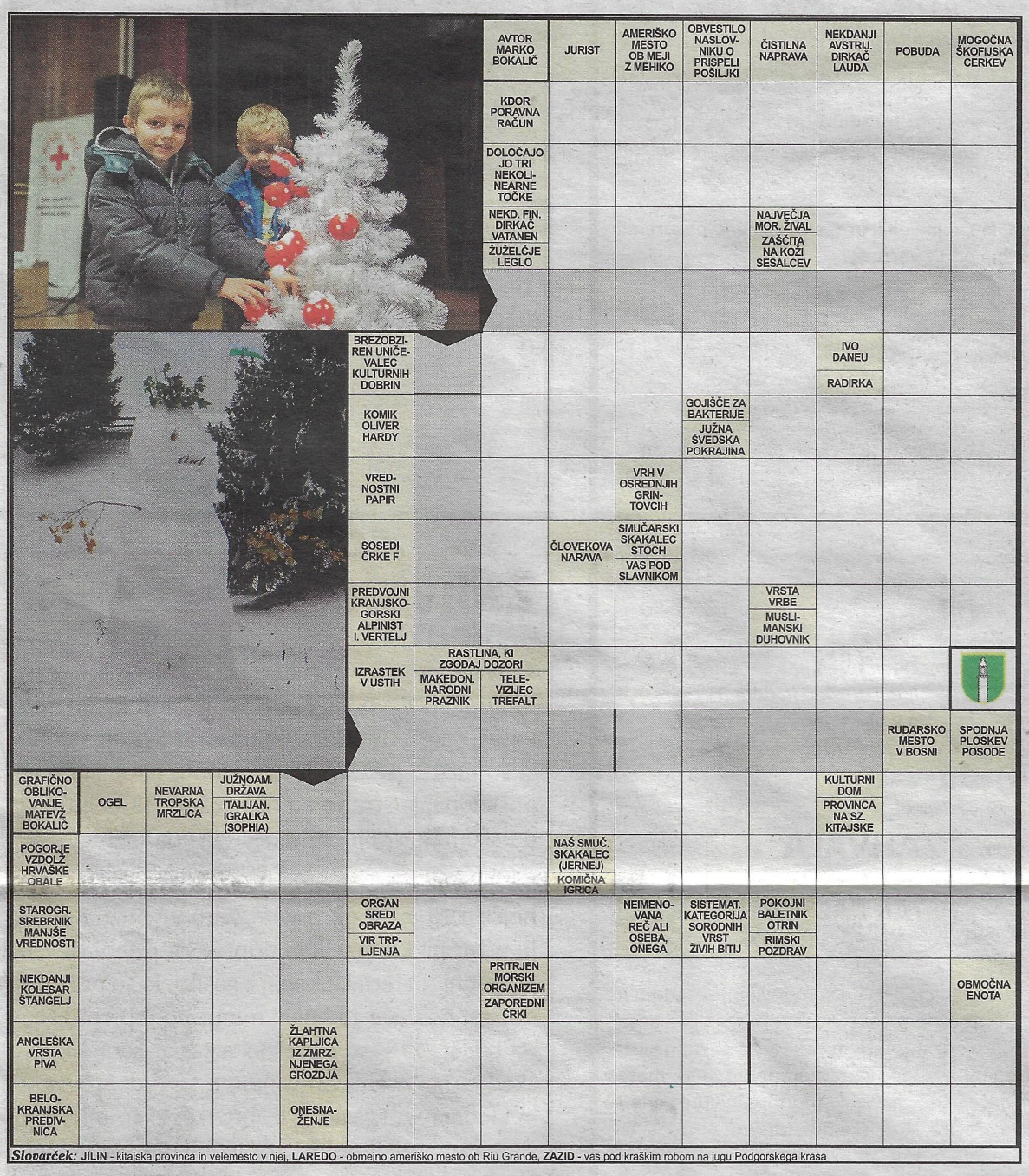

Slovarček: **JILIN** - kitajska provinca in velemesto v njej, **LAREDO** - obmejno ameriško mesto ob Riu Grande, **ZAZID** - vas pod kraškim robom na jugu Podgorskega krasa

Pošljite gesli tokratne križanke na naslov uredništva (Klasje, Sokolska ulica 8, 1295 Ivančna Gorica ali urednistvo@klasje.net) do 20. januarja 2018. Izžrebali bomo tri praktične nagrade Zavoda Prijetno domače.

Kdor ga zmore, bo še daleč prišel

KVIZ, KI SKUŠA BITI MALCE HUDOMUŠEN

1. Kateri del telesa je pregovorno najostrejši?
a) stremence
b) meča
c) jezik

2. Poišči Zemljane, ki najbolj dišijo po »ribah«!
a) Baski
b) Danci
c) Eskimi

3. Še pred so leti so babice svoje vnukinje najpogosteje opozarjale:
a) »Deklica, kikelca je prekratka.«
b) »Deklica, ne plezaj po lestvi, če je kak moški spodaj.«
c) »Deklica, ne jej krompirja, se boš zredila.«

4. Česa trgovci v pričujočem letnem času praviloma nimajo v prodaji?
a) robcev
b) dežnikov
c) muholovcev

5. Česa noben župan o sebi ne bo nikoli slišal praviti:
a) bivši župan
b) pokojni župan
c) upokojeni župan

6. Kdo v posvetni družbi opravlja podobno funkcijo kot v Miklavževi družbi parklji?
a) tatovi
b) policisti
c) notarji

7. Žival, ki ji v dobrepoljskem narečju pravijo süha müha, spada med:
a) pajke
b) insekte
c) praživali

8. Koliko ušes ima sedem škafov?
.....

9. O čem naj bi po Prešernovem mnenju razmišljal Kopitar:
a) o rokavicah
b) o naramnicah
c) o obuvalih

10. Kaj je upodobljenega strička po vsej verjetnosti razveselilo?
a) ljubezenska izjava neke mladenke
b) uspešen zagovor magisterija
c) obljubljen dodatek k pokojnini

Odgovori: 1. c, 2. c, 3. a, 4. c, 5. b, 6. b, 7. b, 8. štirinajst, 9. c, 10. c.
Odgovori vsebujejo elemente demokratičnega »sovražnega govora«, zato o njih ne razpravljajte preveč glasno.

Narava poskuša vse mogoče

V našem časniku smo objavili dosti pridelkov žive narave, ki kažejo veliko zunanjo podobnost z nesorodnimi organizmi. Strokovno bi temu rekli morfološka konvergenca. Podobnost je naključna, čeprav mnogi menijo, da naključnosti v naravi ni in da ima vse svoj namen. Še bolj smo presenečeni, če je živemu bitju podoben stvor iz nežive narave. Tokrat objavljamo jedilno bučko, ki je neverjetno podobna rački. Poslal nam jo je Jože Tihle iz Les pri Krki. Jože je pridelal več plodov, vendar je samo eden privzel živalsko podobo, to se pravi videz račke. Buča tehta okoli dva kilograma in se je tudi po velikosti močno približala pravi raci.
Jožetu se zahvaljujemo, da je z nami delil prijetno presenečenje.

Leopold Sever

Siva stran

Paberkovanje domačih sledi iz 1. sv. vojne

Pozornejši bralci našega časnika se bodo gotovo spomnili, kako smo pred dobrimi tremi leti začeli pobirati in simbolično shranjevati sledi iz časov prvega svetovnega spopada, v katerem se je vojskovalo čez 50 milijonov vojakov. Mnogo jih za vselej pustilo življenja v frontnih jarkih, porušenih trdnjavah in zasilnih bolnišnicah. V prihajajočem »osemnajstem« letu, ko se je vojna končala, bomo tudi mi zaključili s pričujočo rubriko. V glavnem se bomo posvetili spominu na mrtve, zapisane na pomnikih v Šentviški, Stiški, Višnjanski, Krški, Zagraški in Ambruški župniji ali na kateri izmed izpostav omenjenih cerkvenih srenj. Ob tej priložnosti spoštovane bralce vljudno prosim, naj me obvestijo, če imajo doma še kaj iz tega časa, naj si bo v stvarnem stanju, v obliki podobe ali izročila. Z veseljem bom prišel na poizvedbo.

V začetku vojne so naši vojaki z velikim navdušenjem šli v boj in si prislužili odlikovanja. Na sliki je zlata medalja Jožeta Murna z Brega. Medalja je bila kajpak samo pozlačena. Sledovi žlahtne kovine so na železni podlagi ponekod še ohranjeni. Vojaki so tovrstna odlikovanja poznali pod imenom »Goldene Krigsmedaljon«.

V Jožetovi zapuščini je bila tudi fotografija, ki kaže, kako si je neznan vojak poiskal zavetišče v sodu, v katerem so dobivali prepečenec. Ta ga je obvaroval pred nočnim hladom in pred izstrelki manjše prebojnosti.

V letu 1917 se je izvršil znameniti preboj italijanske fronte pri Kobaridu. Tedaj se je v avstrijskem tisku pojavila šaljiva risba italijanskega vrhovnega poveljnika Cadorne, ki junaško prodira, jahajoč na raku. Ta žival je namreč znana po tem, da se premika »rikverc«.

Droben zapis iz preteklosti

Bilo je v času, ko smo plačevali še s tolarji. V neki naši vasi sem pri nabiranju novic srečal priletno mamo; mislim, da ji je bilo ime Jožefa, in se zapletel z njo v pogovor. Tedaj sem naredil kratek zapis, ki sem ga našel po dveh desetletjih. Takole je pisalo: »Ondan mi je ena baba na domu prodala zdravila. Deset tavžent sem dala zanje, pa ni nič nucalo. Če bi še enkrat prišla v našo hišo ,bi jo v rit brcnila!«

Takole nekako je povedala mama Jožefa. Bog ji daj večni mir in pokoj.

LS

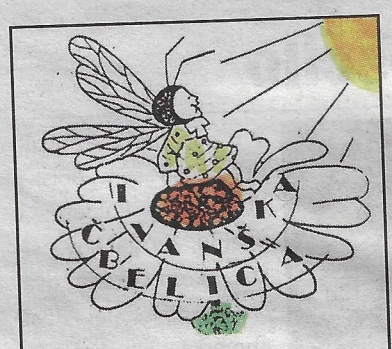

Jesen

Darinka Vidic

Polno dobrot nam jesen je nasula,
utrujena zdaj se poslavlja od nas,
sonce pošilja le medle nam žarke,
za zimski počitek prišel je čas.

Z listjem osutim so kakor preproga
v pisanih barvah tla posejana,
ptice v jatah šle v tople so kraje,
v meglena se jutra oglaša le vrana.

Vse krajši in krajši postajajo dnevi,
po hišah se zgodaj prižigajo luči,
v večerni tišini polja že spijo,
ko Ave Mariji zvon zazvoni.

Iz zakladnice naših domačij

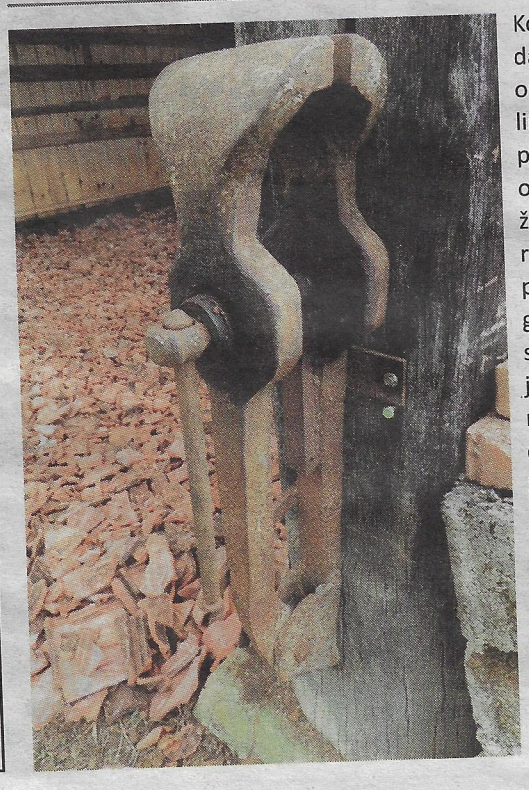

Kdor išče ta najde. Ondan sem stikal naokoli in opazil, da je precéj velik železen pripomoček pritrjen na steber napol opuščenega kozolca. Sežem v žep po slikalo, naredim »škljoc« in že je bil pripomoček notri. Iz fotografske škatlice je podoba smuknila v časopis in že je tu naloga za spoštovane reševalke in reševalce domoznanskih ugank. Sedaj pa kot po navadi: poglejte, pobrskajte po mladostnih spominih, napišite in pošljite Leopoldu, ki vaša sporočila željno pričakuje.

Prijazen pozdrav:
Leopold S.

Prepoznani

Letošnje poletje smo v 6. številki našega časnika »razpisali poizvedbo« za neznano fotografijo štirih fantičev in treh dekličev. Nekaj mesecev ni bilo nobenega odgovora, potem pa se je oglasila gospa Marija Janežič iz Turjaka. To je nov dokaz, da je naš časnik bran tudi preko meja naše lokalne skupnosti. Marija je na fotografiji prepoznala otroke predzadnjega turjaškega grofa Herwarda Auersperga in grofice Marije Csepin.

Zadaj stojijo otroci:
Herward, dvojčica Antonija, Engelbert in dvojčica Karoline. Herwart je bil zadnji turjaški grof. Po vojni je živel na domu svoje žene v italijanskem Cervignanu. Ostali trije so po vojni bivali v Avstriji in Nemčiji.

Pred njimi sedijo:
Franc, Maria Theresia in Karl. Franc je preminil v vihri zadnje vojne, Theresia je po vojni samska živela v avstrijski Podrožci, Karl pa je z ženo Ruth von Gagern največ časa prebil v kanadskem Montrealu. Sedaj so že vsi pokojni. Za časa življenja so bili v tesnih stikih tudi z drugimi vejami Auerspergov. Turjaški so svoje čase imeli tesnejše stike s stiškim samostanom, kar priča več kamnitih pomnikov. Fotografija je bila posneta kmalu po prvi svetovni vojni. Mariji se za sporočilo lepo zahvaljujemo.

LS

Pomagajmo jih prepoznati

Fotografska upodobitev kaže skupino ljubiteljskih igralcev. Slika je bila verjetno posneta med obema vojnama, najbrž v Ivančni Gorici. Možno je, da je ozadje zidovje novozgrajenega kulturnega doma v tem kraju. Osebe so v igralskih kostumih.

Kdor o podobi ve kaj več, naj po kateri od možnih poti sporoči v uredništvo. Že v naprej lepa hvala.

LS

"SEVERNA" STRAN

Kako je Gašper nedolžno ljubezen užival

Gašper ni bil brihten, drugače pa povsem v redu fant. Pomanjkljivost se je kazala predvsem v čustvih. Nekaj tega je bilo že v njegovi naravi, še več pa je dala vzgoja v zgodnji mladosti – v družini namreč ni bil deležen ljubezni in ni imel dobrih zgledov. Toda narava je terjala svoje in fant se je močno zagledal v Grmovo Tino iz domače vasi. To ne bi bilo nič posebnega, če Tina ne bi bila zalo dekle, ki je po podobi močno prekašalo Gašperjevo povprečnost. Gašper se je tega verjetno zavedal, zato si – cagav, kakor je bil – dekletu sploh ni upal razodeti gorečega srca, a je kljub temu našel način, da je užival v ljubezni. Čustvo je dolgo skrival, nazadnje pa je prijatelju Petru le zaupal, kako je s to rečjo.

»Kaj te sploh mara?« se je začudil Peter, ki je poznal Tinine višje cilje.

»Mara ali ne mara,« odvrne Gašper, »saj si drugače pomagam. Grmovi so ob zidu Tinine kamre zložili butare. Povzpnem se nanje in se uležem ravno tam, kjer na drugi strani zidu spi moja Tina.«

»Gašper bodi no pameten, kaj pa imaš od tega!« »Imam, imam; stena je tako tanka, da razločno slišim bitje njenega srca. Pa reci, če to niso užitki!«

K vragu, pa taki užitki; na butarah ležat, pa še zid je med babo in teboj,« je Peter zamahnil z roko in odšel v noč k svoji izbranki. Kajpak na mehkejšo podlago in brez zidane izolacije.

Leopold Sever

217. rekord:

Peteršilj kot prekla

»Narava poseže globoko« pravi pregovor iz starih časov. To se je v polni meri potrdilo pri Severjevih na Muljavi. Mama Marija je opazila, da so posamezni primerki njenega peteršilja, kljub suši in pripeki, bohotno zeleneli. Šele v jeseni, v času spravila, je ugotovila zakaj tako. Nekateri osebki so namreč pognali korenine jako globoko. Kopala je in kopala pa ni prišla do dna, pa tudi ni bilo treba, saj je odkopani del skupaj z zelenim nadzemnim delom meril 189 centimetrov. Tako lep primerek kajpak ni šel v juhico, pač pa ga je lastnica shranila za Klasjev rekord. Ata Vinko je malone ljubosumno gledal ženin dosežek. Šel je v akcijo in s pomočjo vnukov izkopal še večji primerek, kar v 201 centimeter se je stegnil. Kaj zdaj? Pa smo našli salomonsko rešitev: rekorderja sta oba, Marija in Vinko, pa pika. Tako je ostal volk sit, peteršilj, pa ni ostal cel, ker ga je nekaj ostalo v zemlji. Ne glede na to Severjeva dva zaslužita rekord z vsemi pravicami, ki sledijo. Po stari navadi smo jima čestitali, da smo bili kar hripavi.

Leopold Sever

Rastlini se zdita navidezno krajši, ker jako tanki spodnji del na fotografiji ni viden. Nekaj je k temu prispeval tudi porezan nadzemni del.

Uvodni pristavek z Jutrovega

Kaj je Jutrovo? Gledano z našega konca, ti kraji ležijo na vzhodu, to je na tisti strani, kjer vzhaja sonce in od koder se začne dan, torej jutro; no, to je Jutrovo, najbolj znano po svetopisemskih zgodbah. Geografi in politiki uporabljajo ime Bližnji vzhod, bogoslovcem pa je najljubše poimenovanje Sveta dežela.

Že od mladih nog me je mikalo spoznati ta skrivnostni svet, ki je dal nenavadno veliko v zakladnico svetovne kulture, zlasti njenih duhovnih sestavin. Šele na stara leta so dozoreli pogoji, da sem vsaj nekoliko zadostil davni želji.

In sem se podal na pot. Kajpak ne sam: skoraj petdeset podobno mislečih in želečih se je odpeljalo pod vodstvom izkušenega vodnika patra Petra iz frančiškanske bratovščine. Mimogrede, pater Peter je naš človek, doma iz šentviške fare. Obiskali smo Tel Aviv, Betlehem, Cezarejo, Jeruzalem, Kano Galilejsko, goro Tabor, Tabho, Karmel Jeriho, Kumran, Mrtvo morje, Galilejsko jezero, Tiberijo, Samarijo, Golan, Oljsko goro, Golgoto in še kaj. Čeprav nisem navdušen molivec, sem na posebej svetih mestih posvetil »Očenašek« tudi bralcem Klasja. Lepo, kajne? Če bo taka božja in urednikova volja, bom v prihajajočem letu kaj malega napisal s te poti, kajpak zelo na kratko in na osebno doživet način.

Ostali popotniki smo nosili enotna pokrivala z emblemom Društva prijateljev svete dežele. To je bilo njuno za določanje pripadnosti in za snidenje. Svetopisemski kraji so namreč dobesedno pravi Babilon.

Vodnik pater Peter je nosil rdečo kapico, da smo mu v gneči lahko sledili.

Poldetovo novoletno voščilo

V okviru predpraznič nih dejavnosti sem obiskal Klasjevega Poldeta v upanju, da ga bova srknila kozarček ali dva, pa me ni imel dosti »hmerk«. Na krožniku je namreč imel lepo zapečeno klobasico. Kdo neki mu jo je bil pripravil? Sam že ne, je preveč neroden. Ker se pri jedi ni pustil motiti, sem odšel. Ko sem bil že nekaj metrov proč, je vendarle zavpil za menoj: **»Veš kaj! Cenjenim bralcem Klasja, obeh spolov, želim doživete božične praznike in veliko zdrave sreče v letu, oštevilčenem z osemnajst. Bog jih živi; plačo ali pokojnino naj imajo pa za priboljšek.«** Tako je rekel in jaz sem vestno izpolnil naročilo.

Leopold Sever